

**ZMIANA PROGRAMU POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO
GMINY BIAŁY BÓR NA LATA 2015-2017**

BIAŁY BÓR

Spis treści:

1. Wstęp.....	str. 3-4
2. Analiza stanu finansów gminy Biały Bór	str. 4-24
2.1. Analiza dochodów gminy w latach 2010-2015.....	str. 4-7
2.2. Analiza wydatków gminy w latach 2010-2015	str. 8-19
2.3. Przepływy środków pieniężnych gminy w latach 2010-2015.....	str. 19-22
2.4. Zobowiązania gminy Biały Bór na dzień 31.12.2015 r	str. 22-23
2.5. Zobowiązania gminy Biały Bór na dzień 30.06.2016 r.	str. 23-24
3. Realizacja planowanych przedsięwzięć naprawczych przyjętych w pierwotnym planie programu naprawczego	str. 24-53
3.1. Dochody bieżące	str. 24-38
3.2. Dochody majątkowe	str. 38-43
3.3. Wydatki bieżące	str. 43-53
3.4. Wydatki majątkowe	str. 53
4. Plan przedsięwzięć naprawczych wraz metodologią ich obliczania wraz z harmonogramem wdrożenia.....	str. 54-87
4.1. Dochody bieżące	str. 54-64
4.2. Dochody majątkowe	str. 64-67
4.3. Wydatki bieżące	str. 67-85
4.4. Wydatki majątkowe	str. 86-87
5. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych	str. 88-95
5.1. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne dochodów	str. 88-89
5.2. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne wydatków	str. 89-96
6. Podsumowanie	str. 96-99
7. Harmonogram spłaty pożyczki	str. 100
8. Porównanie kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia gminy	str. 100
9. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biały Bór na lata 2015-2040 po uwzględnieniu założeń programu postępowania naprawczego	str. 101-103

1. Wstęp

Pierwotny program naprawczy został opracowany na lata 2015-2017. Celem niniejszej zmiany programu postępowania naprawczego jest wykazanie, w jaki sposób gmina realizowała program przez ostatnie półtora roku oraz jakie działania oszczędnościowe zamierza podjąć w najbliższej przyszłości. Wdrożenie tych działań, spowoduje poprawę płynności finansowej gminy i jej sytuacji finansowej.

W zmianie programu przedstawiono przedsięwzięcia, które będą nadal kontynuowane z pierwotnego programu, ale także podejmowane na nowo. Przedstawiono także podsumowanie zmian wprowadzonych niniejszym opracowaniem. Kolejnym punktem jest harmonogram spłaty pożyczki i wykaz kredytów przed i po restrukturyzacji. Podsumowanie wszystkich zmian, w formie tabelarycznej, przedstawia wieloletnia prognoza finansowa na lata 2016-2040.

Wśród przyczyn złej kondycji finansowej, oprócz wcześniej wymienianych w pierwotnym programie, należy wymienić zmiany ustawowe, bezpośrednio wpływające na utratę dochodów. Początkowo, w 2015 roku, utratę około 2 000 000 zł tytułem grzywien i mandatów za wykroczenia drogowe, następnie, w roku 2016, wprowadzenie ustawy odległościowej i zmiany ustawy o OZE, co ostatecznie burzy program naprawczy. W wyniku tej zmiany gmina straci do 2018 roku kwotę 6 335 000 zł tytułem podatku i inwestycji kompensacyjnych oraz w dalszych latach ok. 90 000 000 zł w cyklu życia projektu.

Za nami już półtora roku realizacji programu naprawczego. Program był sukcesywnie wdrażany i realizowany. Opis poszczególnych przedsięwzięć za 2015 rok i za I półrocze 2016 roku, a przede wszystkim ich skutków dla budżetu został opisany w informacji za I półrocze 2016 roku, przyjętej Zarządzeniem Nr 63/2016 roku Burmistrza Białego Boru z dnia 31 sierpnia 2016 roku.

Główne skutki podjętych działań:

1. Dochody bieżące w 2015 roku, w stosunku do 2014 roku wzrosły o 1.277.063 zł, a w 2016 roku o kolejne 1.176.654,17 zł.
2. Dochody majątkowe w 2015 roku w stosunku do 2014 roku spadły o 478.845 zł, a w 2016 roku o kolejne 2.296.904 zł, głównie z powodu nie wpływających już dotacji na inwestycje (1.909.079 zł). Niestety w 2016 roku, w stosunku do 2015 roku spadły także dochody ze sprzedaży mienia. Zainteresowanie rynkiem nieruchomości znacznie zmalało, co zaskutkowało mniejszymi wpływami ze sprzedaży w wysokości 387.825 zł.
3. Ogólne wydatki budżetu w 2015 roku w stosunku do 2014 roku spadły o 2.665.691 zł, a w 2016 roku wzrosły o 762.649 zł, jednak głównie z powodu realizacji nowego zadania „Programu 500+”.
4. Wydatki na wynagrodzenia w 2015 roku w stosunku do 2014 roku spadły o 386.984 zł, a w 2016 roku spadły o kolejne 661.636 zł, czyli łącznie kwota na wynagrodzenie spadła o 1.048.620 zł

5. Pomimo nie otrzymania pożyczki z budżetu państwa, gmina w 2015 roku wypracowała nadwyżkę budżetową w wysokości 894.846,03 zł, dzięki czemu spłaciła wszystkie zaplanowane raty kredytów oraz uregulowała odsetki.

2. Analiza stanu finansów gminy Biały Bór

2.1 Analiza dochodów gminy w latach 2010-2015

Analizując dochody gminy Biały Bór w latach 2010 – 2015 należy stwierdzić, że dochody ogółem na przełomie tych lat spadły o 2.446.020,22 zł. Głównie różnica wynika ze spadku dochodów bieżących gminy, co można zauważyć w tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Dochody Gminy Biały Bór w latach 2010-2015

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I.	DOCHODY OGÓŁEM	28 178 519,32	26 280 294,95	25 925 830,83	24 372 191,25	25 000 616,27	25 732 499,10
	w tym:						
I.	DOCHODY BIEŻĄCE:	24 843 629,86	24 152 567,05	23 869 606,54	22 722 480,64	21 912 078,02	23 122 805,18
a)	dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych	1 241 498,00	1 401 930,00	2 097 112,00	1 489 729,00	1 680 147,00	2 091 245,00
b)	dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych	8 942,80	15 844,40	31 792,59	14 254,74	4 562,73	11 234,02
c)	podatki i opłaty lokalne	3 887 842,16	3 899 832,94	4 293 241,18	4 248 078,12	4 889 309,30	5 959 068,93
d)	subwencje ogólne	6 959 336,00	7 251 031,00	6 829 404,00	7 157 352,00	6 406 070,00	7 030 023,00
e)	dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	4 493 769,33	4 294 000,56	4 562 029,07	4 400 346,07	4 841 378,44	4 613 502,63
f)	pozostałe	8 252 241,57	7 289 928,15	6 056 027,70	5 412 720,71	4 090 610,55	3 417 731,60
2.	DOCHODY MAJĄTKOWE:	3 334 889,46	2 127 727,90	2 056 224,29	1 649 710,61	3 088 538,25	2 609 693,92
a)	sprzedaż majątku	479 172,73	469 647,40	79 252,26	145 711,78	744 215,67	584 165,59
b)	dotacje celowe na inwestycje	2 855 716,73	1 658 080,50	1 976 972,03	1 503 998,83	2 344 322,58	2 025 528,33

Opracowanie własne

Wykonanie dochodów zostało wykazane na podstawie rocznych sprawozdań Rb-27S.

Wykres Nr 1. Dochody Gminy Biały Bór w latach 2010-2015

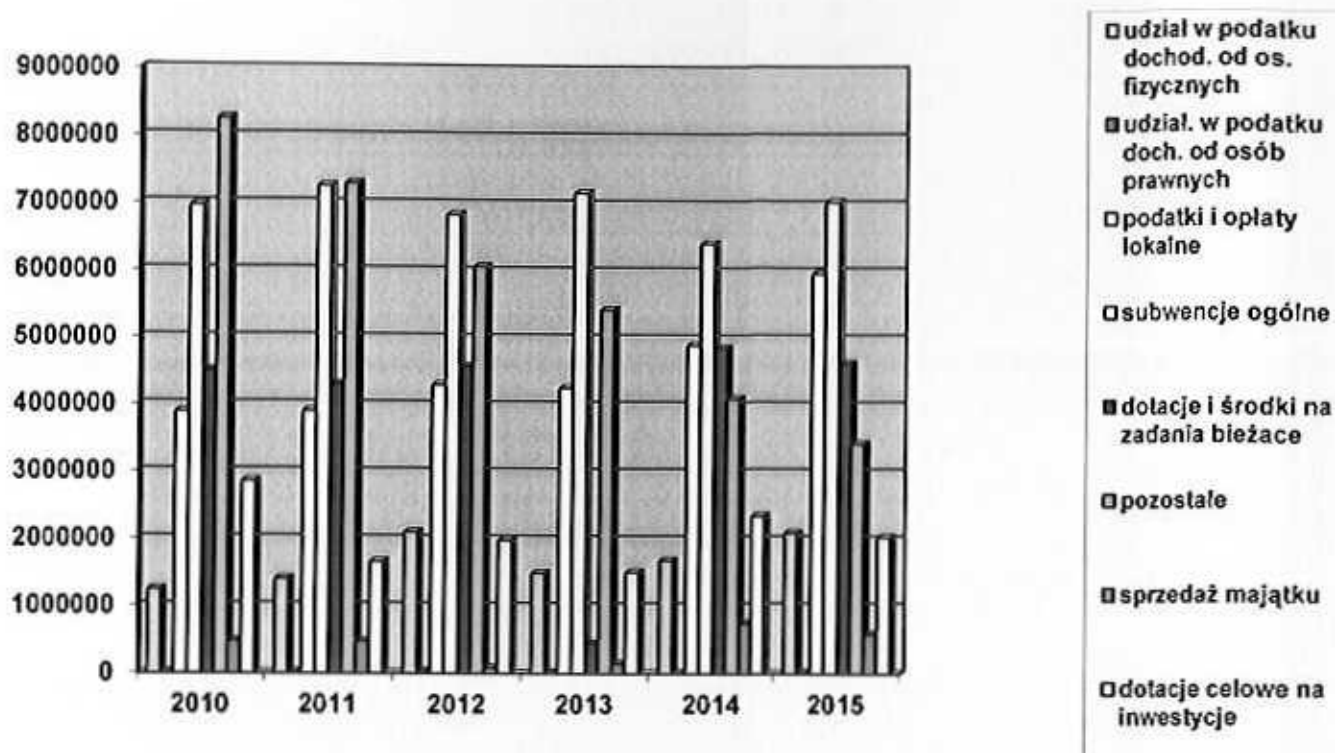

Tabela Nr 2 Struktura głównych źródeł dochodów gminy w latach 2010-2015

Lp.	Źródła dochodów gminy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Średnia
1	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne	7 623 966,54	6 476 879,68	4 967 780,88	3 586 745,66	2 693 128,74	1 864 106,85	4 535 434,73
2	Subwencje ogólne z budżetu państwa	6 959 336,00	7 251 031,00	6 829 404,00	7 157 352,00	6 406 070,00	7 030 023,00	6 938 869,33
3	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami	2 578 923,92	2 760 389,36	2 768 537,16	2 730 329,93	2 889 073,99	2 874 687,44	2 766 990,30
4	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	1 509 614,49	1 353 537,00	1 408 415,91	1 694 579,39	1 695 760,92	1 625 732,81	1 547 940,09
5	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa i innych źródeł na zadania bieżące związane z realizacją projektów par.200 i 232	405 230,92	180 074,20	385 076,00	280 899,25	256 543,53	113 082,38	270 151,05
6	Podatek od nieruchomości	2 339 695,14	2 281 178,97	2 635 721,05	2 359 125,32	2 526 228,19	3 268 101,27	2 568 341,66
7	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	1 241 498,00	1 401 930,00	2 097 112,00	1 489 729,00	1 680 147,00	2 091 245,00	1 666 943,50
8	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	698 235,80	793 420,40	577 576,00	676 202,76	859 654,74	1 042 131,80	774 536,92

9	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	116 405,21	201 967,52	427 252,35	486 367,75	569 264,75	699 450,07	416 784,61
10	Wpływy z różnych dochodów par. 097	62 054,72	62 836,29	99 892,23	671 630,90	434 769,10	683 463,27	335 774,42
11	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst na podstawie odrębnych ustaw par. 049 (m.in. zajęcie pasa drogowego, "opłata śmieciowa"	38 223,02	38 685,10	42 121,73	260 414,70	513 738,22	550 578,92	240 626,95
12	Dotacje celowe na inwestycje	2 855 716,73	1 658 080,50	1 976 972,03	1 503 998,83	2 344 322,58	2 025 528,33	2 060 769,83
13	Sprzedaż majątku	479 172,73	469 647,40	79 252,26	145 711,78	744 215,67	584 165,59	417 027,57

Opracowanie własne

Wykonanie dochodów zostało wykazane na podstawie rocznych sprawozdań Rb-27S.

Tabela. Nr 3 Procentowy udział głównych źródeł dochodów gminy w latach 2010-2015

Lp.	Źródła dochodów gminy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Średni udział
1	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne	27,06	24,65	19,16	14,72	10,81	7,46	17,31
2	Subwencje ogólne z budżetu państwa	24,70	27,59	26,34	29,37	25,71	28,12	26,97
3	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami	9,15	10,50	10,68	11,20	11,56	11,50	10,76
4	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	5,36	5,15	5,43	6,95	6,78	6,50	6,03
5	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa i innych źródeł na zadania bieżące związane z realizacją projektów par.200 i 232	1,44	0,68	1,49	1,15	1,03	0,45	1,04
6	Podatek od nieruchomości	8,30	8,68	10,17	9,68	10,14	13,07	10,01
7	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	4,41	5,33	8,09	6,11	6,74	8,36	6,51
8	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	2,48	3,02	2,23	2,77	3,45	4,17	3,02
9	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	0,41	0,77	1,65	2,00	2,28	2,80	1,65
10	Wpływy z różnych dochodów par. 097	0,22	0,24	0,39	2,76	1,74	2,73	1,35
11	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst na podstawie odrębnych ustaw par. 048 (m.in. zajęcie pasa drogowego, "opłata śmieciowa"	0,14	0,15	0,16	1,07	2,06	2,20	0,96
12	Dotacje celowe na inwestycje	10,13	6,31	7,62	6,17	9,41	8,10	7,96
13	Sprzedaż majątku	1,70	1,79	0,31	0,60	2,99	2,34	1,62

Opracowanie własne

Jak wynika z powyższych dwóch tabel największy udział procentowy w dochodach gminy w latach 2010- 2015 stanowiły przede wszystkim subwencje ogólne, grzywny, mandaty i inne kary pieniężne, dotacje celowe na zadania zlecone, podatek od nieruchomości, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wszystkie wymienione źródła dochodów przyjmowały bardzo podobny poziom przez te lata, za wyjątkiem pozycji grzywny, mandaty i inne kary pieniężne. Tu trzeba wskazać bardzo dużą tendencję spadkową, bo aż o 5,7 mln zł.

W związku z obowiązującą perspektywą unijnych dofinansowań w latach 2010- 2014 wysokość dotacji celowych pozyskanych na inwestycje także pozostawała na podobnym poziomie, z niewielkimi różnicami w 2011 i 2013 roku.

Należy wskazać także na zdarzenia jednorazowe, które miały miejsce w 2013 i 2014 roku z tytułu zwrotu podatku VAT, odpowiednio w wysokości 582.899 zł i 177.208 zł, oraz z tytułu odszkodowań w 2013 roku 25.703 zł i w 2014 roku 175.675,03 zł.

Tabela. Nr 4 . Dynamika dochodów dla gminy Biały Bór w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dynamika dochodów ogółem	-	93,26%	98,65%	94,01%	102,58%	102,93%
Dynamika dochodów bieżących	-	97,22%	98,83%	95,19%	96,43%	105,53%
Dynamika dochodów majątkowych	-	63,80%	96,64%	80,23%	187,22%	84,50%
Dynamika dochodów ogółem na mieszkańca	-	4 859,52	4 818,03	4 529,31	4 677,38	4814,312
Dynamika dochodów bieżących na mieszkańca	-	4 466,08	4 435,91	4 222,72	4 099,55	4326,063

Opracowanie własne

Znaczący wpływ na nie zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych miał m.in. duży spadek dochodów ogółem w 2013 roku, bo aż o 1.553 tys. zł w stosunku do 2012 roku oraz niski poziom sprzedaży mienia w 2012 i 2013 roku, który wynosił odpowiednio 79.252,26 zł i 145.711,26 zł.

Należy zauważyć, że w 2015 roku dochody ogółem wzrosły, a w tym dość znacznie dochody bieżące, bo aż o 1,2 mln zł. Niestety porównując dochody majątkowe w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku należy zauważyć, że dochody spadły o ok.0,5 mln zł, co jest głównie, w ostatnich latach, spowodowane brakiem środków pieniężnych na inwestycje, a co za tym idzie zmniejszenie otrzymanych dotacji.

2.2 Analiza wydatków gminy w latach 2010-2015

Analiza wydatków gminy Białý Bór została oparta na latach 2010-2015. W tabeli Nr 5 przedstawione zostały wydatki gminy według działów klasyfikacji budżetowej.

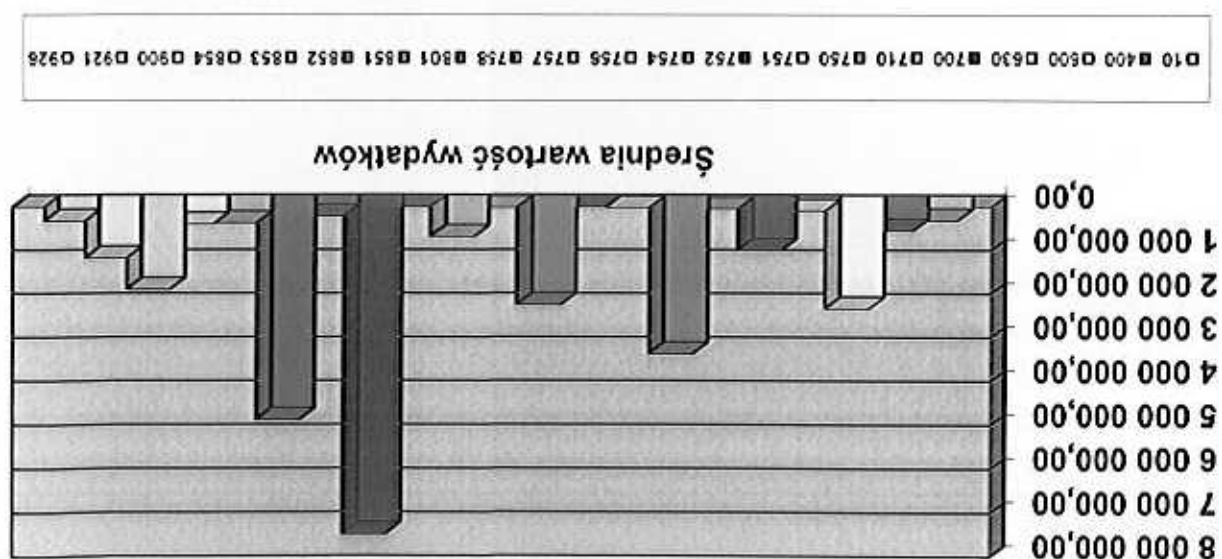
Tabela Nr 5. Wydatki Gminy Białý Bór według działów w latach 2010-2015

w złotych								
Dział	Nazwa działu	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Średnia
1	2	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem		29 821 062,88	29 532 191,44	27 688 575,59	25 693 880,05	27 503 344,63	24 837 653,07	27 512 784,61
010	Rolnictwo i łowiectwo	280 683,97	322 427,15	298 334,10	290 239,57	347 371,44	339 039,54	313 016,0
400	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	348 760,66	547 492,89	554 111,14	564 041,89	726 190,86	537 080,85	546 279,7
600	Transport i łączność	4 467 047,73	4 471 018,95	2 344 176,12	844 543,81	1 785 135,38	130 606,97	2 340 421,5
630	Turystyka	80 884,47	74 808,60	127 756,30	96 210,45	135 921,18	40 000,00	92 596,8
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 433 212,13	881 496,22	744 186,96	1 189 052,23	830 676,70	930 729,21	1 001 558,9
710	Działalność usługowa	62 775,16	54 711,45	21 173,85	25 840,72	33 394,18	63 070,04	43 494,2
750	Administracja publiczna	3 745 776,66	3 341 227,52	3 811 369,11	2 835 723,03	3 305 229,84	3 265 834,30	3 384 193,4
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	28 561,71	10 914,00	906,00	10 492,95	42 040,74	46 380,00	23 215,9
752	Obrona narodowa	1 467,59	282,74	0,00	0,00	0,00	0,00	291,7
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 538 132,86	2 909 184,31	2 859 768,05	1 826 835,41	1 822 601,76	1 587 111,27	2 257 272,3

	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem							
756		48 644,17	43 888,28	0,00	0,00	0,00	0,00	15 422,1
757	Obsługa długu publicznego	450 442,40	769 945,58	887 371,42	737 827,46	663 383,22	618 957,80	687 988,0
758	Różne rozliczenia	3 989,70	3 366,67	2 258,83	3 631,80	208,00	13,17	2 244,7
801	Oświata i wychowanie	7 598 181,55	7 874 615,70	7 203 149,06	7 515 239,28	7 684 538,51	7 123 503,09	7 499 871,2
851	Ochrona zdrowia	109 960,37	119 293,99	142 782,55	330 903,17	310 398,43	315 136,16	221 412,4
852	Pomoc społeczna	4 440 510,00	4 621 941,44	4 846 383,68	5 122 171,76	5 087 966,87	5 202 416,31	4 886 898,3
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	164 703,60	180 574,20	285 459,00	230 999,25	736 734,33	663 168,78	376 939,9
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	419 510,53	437 587,52	487 145,09	409 400,67	298 210,61	364 551,71	402 734,4
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 225 030,41	1 057 190,58	1 690 618,68	2 295 264,99	2 516 800,38	2 648 769,40	1 905 612,4
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 898 703,32	1 414 283,66	1 123 213,40	1 082 352,32	856 620,09	732 007,59	1 184 530,1
926	Kultura fizyczna i sport	474 083,89	395 939,99	258 412,25	283 109,29	319 922,11	229 276,88	326 790,7

Opracowanie własne

Wykres Nr 3. Średnia wartość wydatków gminy w latach 2010-2015 według działów

Jak wynika z wykresu Nr 3 patrząc na średnią wartość wydatków w latach 2010-2015 najbardziej kosztownymi działami w budżecie gminy jest 5 działów. Wśród nich należy wyróżnić oświatę i wychowanie, pomoc społeczną, administrację publiczną, transport i łączność oraz bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Analizując dane ujęte w tabeli nr 5 można zauważyć, że średnia wartość z sześciu lat wypacza nieco wartości niektórych działów w poszczególnych latach. Dotyczy to głównie działu 600 – Transport i łączność, działu 754 - bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa oraz działu 900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Rzeczywiście wydatki na te działy powinny być wymienione w przedstawionej kolejności w latach 2010-2012, ale analizując okres 2013-2015 to zmienia się kolejność wysokości wydatkowanych środków na te działy. Zdecydowanie pierwszym działem z posród tych trzech jest gospodarka komunalna i ochrona środowiska, co wiąże się m.in. z nowym zadaniem, jakie narzucił gminom, czyli obsługa „gospodarki śmieciowej” oraz inwestycjami z zakresu ochrony środowiska, następnie należy wymienić bezpieczeństwo publiczne, czyli funkcjonowanie straży miejskiej i ochotniczych straży pożarnych, a dopiero, jako trzeci dział transport i łączność. Wzrost w działach transport i łączność wynika głównie z faktu wielkości inwestycji drogowej wykonywanych w poszczególnych latach.

Należy zauważyć, że pięć największych działów stanowi średnio ok. 74% wartości całego budżetu.

Osobnej analizie poddano wydatki gminy w latach 2010-2015 w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. O ile wydatki bieżące należy przeanalizować pod kątem ich zmian, to wydatki majątkowe charakteryzują się odrębną specyfiką i zależą od potrzeb społecznych, możliwości pozyskania środków unijnych i możliwości finansowych gminy.

Wśród wydatków bieżących wyszczególniono następujące grupy: wynagrodzenia wraz pochodnymi, wydatki na obsługę długu, pozostałe wydatki bieżące oraz poręczenia i gwarancje. Analizując wydatki bieżące należy zauważyć, że w badanym okresie kształtowały się one na poziomie pomiędzy 20,81 mln

zł, a 24,11 mln zł. W latach 2010-2012 wydatki bieżące znacznie rosły. Wzrost wynosił prawie 3,3 mln zł. Wpływ na to miały m.in. wzrastające koszty utrzymania szkół, przy jednoczesnym spadku ilości dzieci, podwyżki gwarantowane przez Kartę nauczyciela, w wysokości od września 2011 roku o 7%, a od września 2012 roku o 3,8%, co dalej miało przełożenie na wysokość wynagrodzeń ogółem. Ponadto wśród przyczyn wzrostu wydatków bieżących należy także wymienić rosnące wydatki na pomoc społeczną, a także koszty związane z utrzymaniem straży miejskiej oraz koszty obsługi długu.

Działania oszczędnościowe podejmowane przez władze gminy już od 2013 pozwoliły na zmniejszenie wydatków bieżących. Jednak nie należy na tym poprzestawać i trzeba dalej dążyć do zmniejszania wydatków, w celu zapewnienia gminie stabilnej gospodarki finansowej. Warto podkreślić fakt, zmniejszającej się kwoty wydatkowanej na obsługę długu publicznego. W 2012 roku wydatki te wynosiły 887.371,42 zł, w tym na odsetki 874.621,42 zł, a w 2015 roku koszt obsługi długu wynosił 618.957,80 zł (odsetki). Zmniejszająca się wysokość odsetek była możliwa dzięki restrukturyzacji zadłużenia gminy poprzez emisję obligacji w sierpniu 2013 roku. Działanie to pozwoliło gminie spłacić kredyty, których marża sięgała 2,14% i zastąpić obligacjami o marży 1,5%. Drugim pozytywnym działaniem emisji obligacji było inne rozłożenie spłat w latach 2014-2023, widząc już wtedy, że lata 2014-2017 będą trudnym okresem dla gminy Biały Bór.

Uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 4 lutego 2015 roku Gmina Biały Bór przyjęła program postępowania naprawczego, co stanowiło dalszą kontynuację wcześniej podjętych działań oszczędnościowych. Jak można zauważyć, wydatki w 2015 roku w porównaniu z rokiem wcześniejszym spadły o 2,66 mln zł. Jednak należy bardziej skupić się na analizie wydatków bieżących, które spadły o 955.000 zł. Na wynagrodzenia przeznaczono mniej o 318 tys. mniej, choć z uwagi na przejście na emeryturę jednego pracownika wypłacono odprawę emerytalną, a także w związku ze zwolnieniami w referacie Straży Miejskiej wypłacono odprawy dla 12 pracowników. W przypadku stanowiska zajmowanego przez pracownika, który przeszedł na emeryturę nie zatrudniono nowej osoby, ale dokonano „przesunięcia wewnętrznego”.

Tabela Nr 6. Wydatki Gminy Biały Bór w latach 2010-2015

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015 r.
I.	WYDATKI OGÓŁEM	29 821 062,88	29 532 191,44	27 688 575,59	25 693 880,05	27 503 344,63	24 837 653,17
1.	WYDATKI BIEŻĄCE	20 810 345,98	21 975 244,67	24 107 246,49	22 853 223,96	23 948 152,43	22 993 342,31
a)	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	9 120 153,42	9 666 917,84	10 626 323,92	10 538 118,87	10 736 373,74	10 418 279,69
b)	Pozostałe bieżące	11 239 750,16	11 538 381,25	12 593 551,15	11 577 277,63	12 548 395,47	11 956 104,82
c)	Obsługa długu	450 442,40	769 945,58	887 371,42	737 827,46	663 383,22	618 957,80
d)	Poręczenia i gwarancje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	WYDATKI MAJĄTKOWE	9 010 716,90	7 556 946,77	3 581 329,10	2 840 656,09	3 555 192,20	1 844 310,86

II.	WYNIK BUDŻETU	-1 642 543,56	-3 251 896,49	-1 762 744,76	-1 321 688,80	-2 502 728,36	894 845,93

Tabela Nr 7. Dynamika wydatków gminy w latach 2010-2015

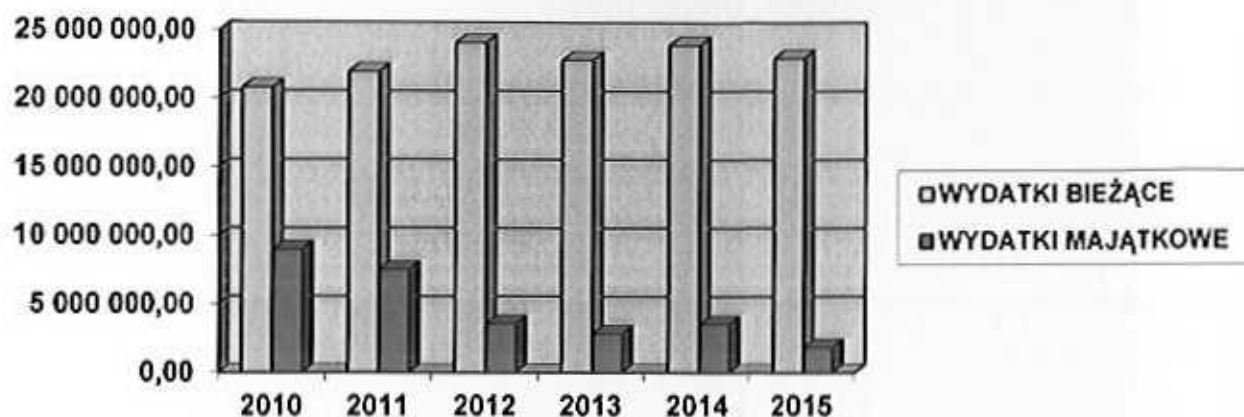
Wyszczególnienie	2010	2011/2010	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014
Dynamika wydatków ogółem	-	99,03%	93,76%	92,80%	107,04%	90,31%
Dynamika wydatków bieżących	-	105,60%	109,70%	94,80%	104,79%	96,01%
Dynamika wydatków majątkowych	-	83,87%	47,39%	79,32%	125,15%	51,88%
Dynamika wydatków ogółem na mieszkańca	5 665,10	5 460,83	5 145,62	4 774,93	5 145,62	4 731,88
Dynamika wydatków bieżących na mieszkańca	3 953,33	4 063,47	4 480,07	6 381,80	4 480,48	4 380,52
Dynamika wydatków majątkowych na mieszkańca	1 711,76	1 397,36	665,55	527,90	665,14	351,36

Wydatki majątkowe gminy stanowiły w poszczególnych latach, a zwłaszcza w 2010 i 2011 roku, znaczną pozycję w budżecie gminy. W związku z nową perspektywą pozyskiwania środków unijnych w latach 2010 – 2014 oraz dużymi oczekiwaniami społecznymi, gmina w analizowanym okresie bardzo dużo lokowała pieniędzy w inwestycje. W związku z długim procesem zwrotu środków unijnych, gmina musiała najpierw zapewnić środki w budżecie. Na zwroty dotacji do niektórych inwestycji gmina czekała nawet 2 lata. Standardem natomiast było oczekiwanie rok na wpływ środków, ponieważ wiązało się to ze złożeniem wniosku o płatność po zakończeniu inwestycji i kontrolą instytucji dofinansowujących. Oczywiście gmina poszukiwała korzystnych pożyczek wyprzedzających refundację np. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, czy Wojewódzkiego Funduszu. Oprocentowanie tych pożyczek wynosiło 3%, a w przypadku innych kredytów ok. 4,5%, na co miał wpływ poziom stawki WIBOR, wchodzącej w skład oprocentowania.

W związku z przyjęciem do realizacji programu postępowania naprawczego Gmina Biały Bór, w ramach którego nie powinno planować się inwestycji, w 2015 roku zrealizowała tylko te zadania, które były kontynuacją umów podpisanych w latach wcześniejszych. Dlatego też można zauważyć tak duży spadek wydatków majątkowych, bo aż o 1,7 mln zł.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wydatków bieżących i majątkowych gminy na przestrzeni lat 2010 – 2015.

Wykres Nr 4. Wydatki bieżące i majątkowe gminy Biały Bór w latach 2010-2015

W związku z tym, że najbardziej kosztotwórczymi działami w budżecie gminy jest oświata i wychowania, pomoc społeczna i administracja publiczna, poniżej przedstawiamy szczegółową ich analizę.

DZIAŁ 801- OŚWIATA I WYCHOWANIE

Wydatki na oświatę w gminie Biały Bór w latach 2010-2015 zostały przedstawione w tabeli Nr 7.

Wydatki oświaty na zadania bieżące kształtowały się w latach 2010-2015 na poziomie od 6,98 mln zł do 7,47 mln zł. Na pokrycie przedmiotowych kosztów gmina otrzymuje corocznie subwencję oświatową, która wynosiła od 5,12 mln zł do 5,58 mln zł, w różnych latach.

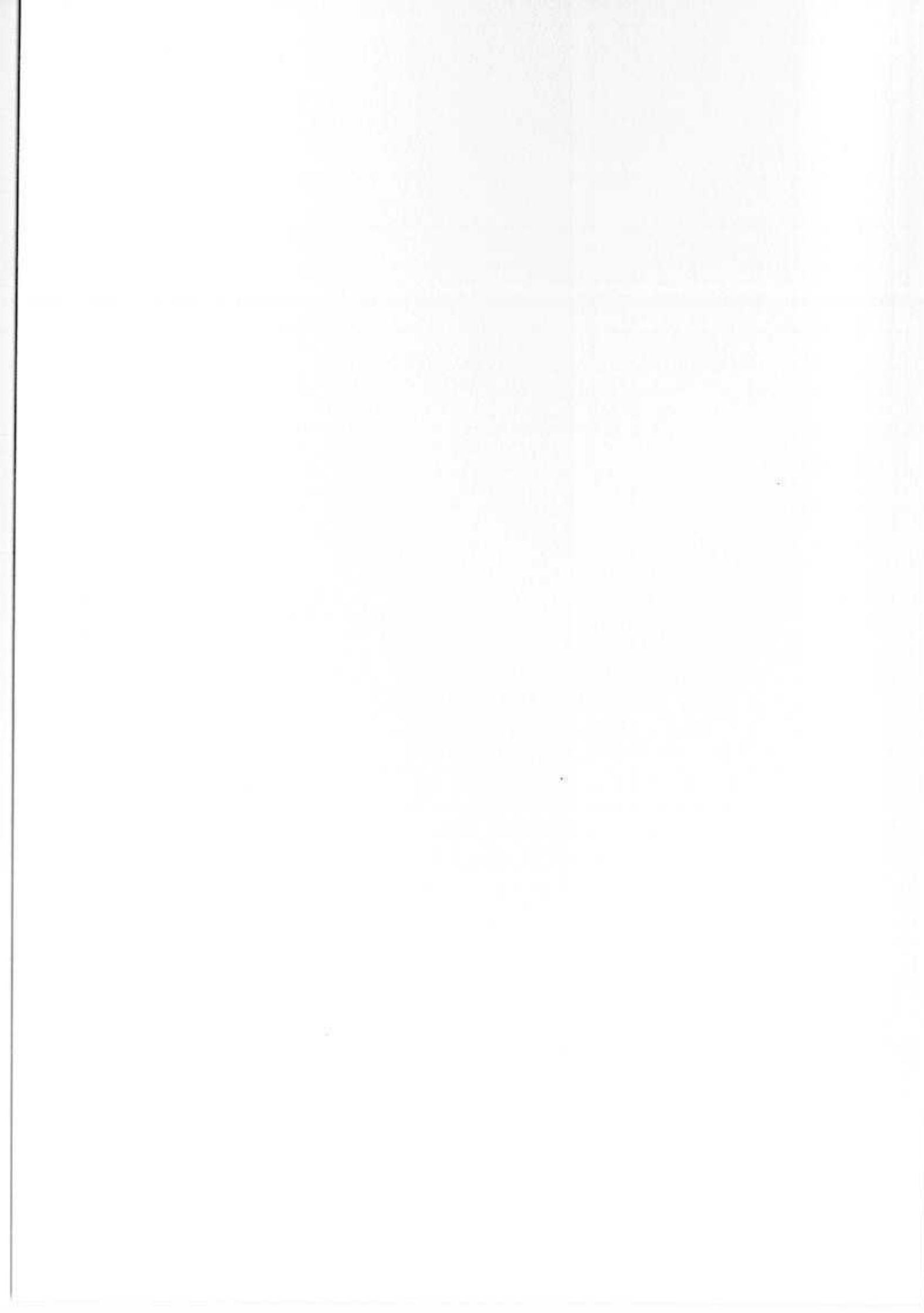
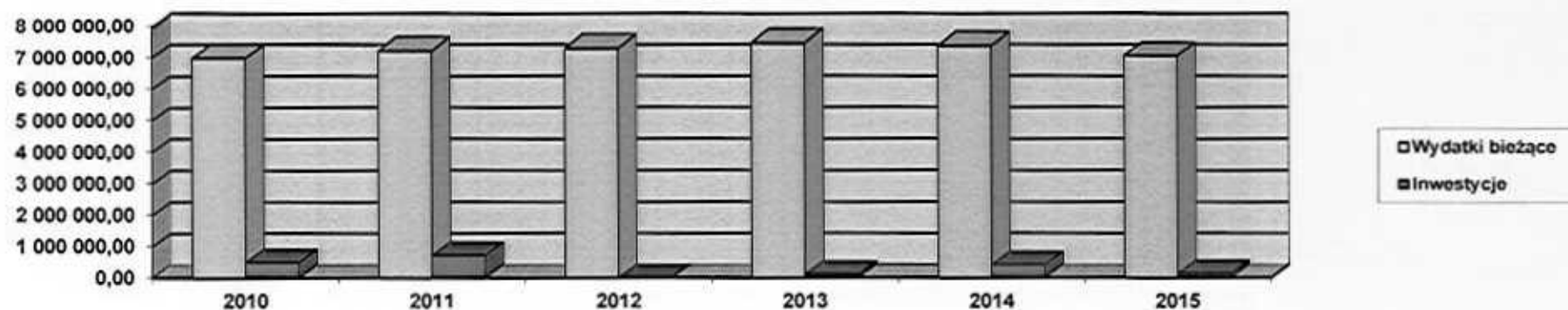
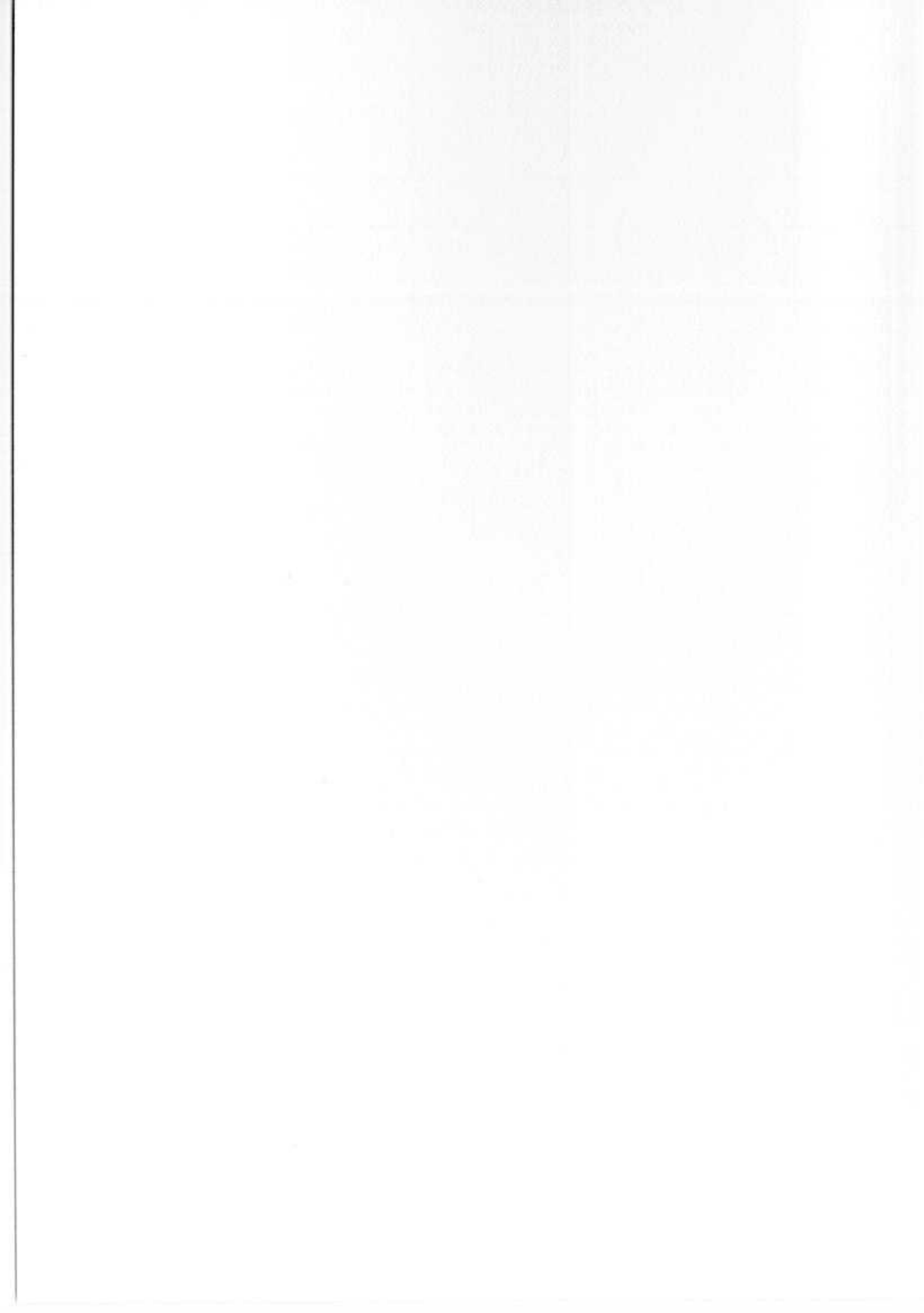

Tabela Nr 8. Wydatki jednostek oświatowych gminy Biały Bór w latach 2010-2015

LP.	ROK BUDŻETOWY	WYDATKI BIEŻĄCE SZKÓŁ OGÓŁEM	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA				INWESTYCJE W OŚWIECENIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	
			SUBWENCJA Z BUDŻETU PAŃSTWA	DOCHODY GMINY	DOCHODY WŁASNE JEDNOSTEK	DOTACJE		ŚRODKI GMINY	DOFINANSOWANIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2010 ROK	6 981 482,00	5 213 268,00	1 453 670,35	298 864,65	15 679,00	493 845,41	260 527,08	233 318,33
2	2011 ROK	7 219 175,00	5 580 398,00	1 193 529,42	418 109,58	27 138,00	720 997,00	720 997,00	0,00
3	2012 ROK	7 301 554,40	5 475 082,00	1 529 228,91	281 003,49	16 240,00	0,00	0,00	0,00
4	2013 ROK	7 470 617,00	5 505 973,00	1 600 625,97	287 624,10	76 393,93	112 160,67	44 864,27	67 296,40
5	2014 ROK	7 382 407,74	5 122 603,00	1 791 465,78	269 647,48	198 691,48	417 597,78	53 635,50	363 962,28
6	2015 ROK	7 068 195,67	5 296 200,00	1 393 835,22	178 824,01	199 336,44	136 958,17	56 958,17	80 000,00
	OGÓŁEM SZKOŁY:	43 423 431,81	32 193 524,00	8 962 355,65	1 734 073,31	533 478,85	1 881 559,03	1 136 982,02	744 577,01

Wykres Nr 5. Wydatki na oświatę w gminie Biały Bór w latach 2010-2015

Analizując dwa wybrane lata należy zauważyć, że w 2010 roku budżety szkół wynosiły 6.981.482 zł, subwencja 5.213.268 zł, dochody szkół 298.864,65 zł, dotacje otrzymane na zadania oświatowe 15.679 zł, ze środków gminy przeznaczono 1.453.670,35 zł. Natomiast patrząc na 2014 rok wyglądało to następująco: budżety szkół 7.382.407,74 zł, subwencja 5.122.603 zł, dochody szkół 269.647,48 zł, dotacje otrzymane na zadania oświatowe 198.691,48 zł, ze środków gminy dołożono 1.791.465,78 zł.

Warto przeanalizować także 2015 rok, który jest pierwszym rokiem funkcjonowania gminy w ramach przejętego programu postępowania naprawczego. Pomimo tego, że nie wszystkie planowane działania z zakresu oświaty zostały wdrożone, to i tak należy podkreślić efekt pierwszych kroków w wydawaniu mniejszych pieniędzy na oświatę, nie pogarszając jakości zadań merytorycznych. Budżety szkół w 2015 roku wynosiły łącznie 7.068.195,67 zł, subwencja 5.296.200,00 zł, dochody szkół 178.824,01 zł, dotacje otrzymane na zadania oświatowe 199.336,44 zł, czyli ze środków gminy zapewniono 1.393.835,22 zł.

Reasumując, dzięki działaniom wprowadzonym w ramach programu naprawczego w 2015 roku wydano na oświatę mniej o 314.212,07 zł, niż w 2014 roku. Z budżetu gminy, pomimo spadku dochodów własnych szkół, wydano także mniej i to o 397.630,56 zł. Jest to pozytywny efekt wdrożenia programu.

Warto przypomnieć o zmianach organizacyjnych wprowadzonych w systemie oświaty w ostatnich latach. Do sierpnia 2013 roku gmina posiadała cztery szkoły tj. Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze, Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze, Szkoła Podstawowa w Drzonowie i Szkoła Podstawowa w Sępólnie Wielkim. Z inicjatywy Burmistrza, za zgodą Rady Miejskiej, kuratorium, nauczycieli i rodziców przekształcono dwie szkoły „wiejskie” w filie Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze. Zakładany efekt finansowy to zmniejszenie jednego etatu dyrektorskiego i połączenie angaży nauczycieli w poszczególnych szkołach w jeden angaż. Ponadto poczyniono zmiany w arkuszach organizacyjnych w celu połączenia niektórych zajęć dydaktycznych, zwłaszcza tam gdzie były małolicebne klasy. Zmiany te nastąpiły od września 2013 roku, jednak w związku z koniecznością wypłaty odpraw oszczędności tych nie było widać jeszcze w 2013 roku. Jednak pocieszającym jest fakt, że rok 2014 roku to mniejsze wydatki na oświatę. W 2013 roku budżety szkół wynosiły łącznie 7.470.617 zł, a w 2014 roku to kwota 7.382.407,74, a zatem spadek wynosi 88.209,26 zł. Natomiast w 2015 budżet oświaty wyniósł 7.068.195,67 zł, czyli spadek o kolejne 314.212,07 zł. Niestety porównując 2013 roku z 2014 odnotowano także duży spadek w wysokości otrzymanej subwencji oświatowej. Wpłynęło do gminy mniej o 383.370 zł z tego tytułu. Natomiast już w 2015 roku choć wysokość otrzymywanej subwencji nie wystarcza na pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem zadań oświatowych, to należy zauważyć, że w 2015 roku w porównaniu z rokiem 2014 wysokość subwencji wzrosła o ok. 274 tys. m.in. dlatego, że gmina wnioskowa i otrzymała środki z rezerwy subwencji oświatowej 53.000 zł, na doposażenie stołówek i doposażenie gabinetów pielęgniarских, zmieniono wysokości niektórych wag, na podstawie, których dokonuje się przeliczenia subwencji

i wzrosła liczba uczniów o 1 osobę. Kształtowanie się liczby uczniów w szkołach w latach 2009-2015 przedstawia poniższa tabela.

Gmina Biały Bór od września 2016 roku przekazała Zespół Szkół Nr 2 do prowadzenia dla Fundacji DEKA.

Tabela nr 9. Liczba uczniów przyjęta do naliczenia subwencji na dzień 30 września w latach 2009-2015

	Liczba uczniów na 30.09.2009	Liczba uczniów na 30.09.2010	Liczba uczniów na 30.09.2011	Liczba uczniów na 30.09.2012	Liczba uczniów na 30.09.2013	Liczba uczniów na 30.09.2014	Liczba uczniów na 30.09.2015
Liczba dzieci w szkołach	604	575	549	517	505	472	473

Opracowanie własne

Analizując dalej budżety szkół, należy stwierdzić, że działania podjęte w gminie w zakresie zmian w oświacie zaczynają przynosić oszczędności finansowe, co jest zjawiskiem pozytywnym. Dla przykładu na wynagrodzenia w 2014 roku gmina wydatkowała 5.779.900,56 zł, a w 2015 roku 5.547.715,59 zł, co jasno obrazuje, że zmiany w oświacie dają efekt.

Wypracowywane dochody przez szkoły to w głównej mierze dochody wypracowane przez Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze. Dochody te utrzymywały się na stałym poziomie za wyjątkiem 2011 roku, który był znacznie wyższy. Natomiast od 2015 roku możemy zaobserwować, zmniejszenie dochodów własnych szkoły, ponieważ w październiku 2014 przestała funkcjonować stołówka i oddano kuchnię w ajencję, czyli do szkoły nie wpływały już opłaty za obiady.

Począwszy od 2013 roku także dotacje uległy zwiększeniu, co wiąże się z otrzymywaniem dotacji na wychowanie przedszkolne. Od tego roku pobierana opłata za pobyt dzieci w przedszkolu może wynieść 1 zł/ za każdą rozpoczętą godzinę zajęć pobytu dziecka w przedszkolu wykraczającą poza programową podstawę wychowania przedszkolnego. Na pokrycie pozostałych kosztów gmina otrzymuje w części dotację na wychowanie przedszkolne.

Oprócz wydatków bieżących, które są zapisane w budżetach poszczególnych szkół gmina także realizowała w tych latach zadania inwestycyjne, które były zapisane w budżecie urzędu.

Inwestycje oświatowe za lata 2010-2015 kosztowały w sumie 1.881.559,03 zł, z tego gmina otrzymała 744.577,01 zł dofinansowania, a 1.136.982,02 zł wydatkowała z własnych środków.

POMOC SPOŁECZNA

Analiza wydatków na pomoc społeczną została przedstawiona w tabeli nr 9. Wydatki MGOPS ujęte są przede wszystkim w dziale 852, ale także w niewielkim stopniu w dziale 853 i 854. Do analizy zostały przyjęte wszystkie wydatki opieki.

Tabela Nr 10. Wydatki na Pomoc społeczną w gminie Biały Bór w latach 2010-2015

LP.	ROK BUDŻETOWY	WYDATKI MGOPS OGÓŁEM	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA		
			DOCHODY GMINY (bez dochodów MGOPS)	DOCHODY MGOPS	DOTACJE
1	2	3	4	5	6
1	2010 ROK	4 816 190,40	905 609,00	13 391,00	3 897 190,40
2	2011 ROK	5 008 975,52	1 121 657,58	13 032,42	3 874 285,52
3	2012 ROK	5 146 580,37	1 165 169,24	10 797,76	3 970 613,37
4	2013 ROK	5 436 375,01	1 281 645,50	10 970,17	4 143 759,34
5	2014 ROK	5 288 787,32	1 341 303,59	5 235,60	3 942 248,13
6	2015 ROK	5 319 988,12	1 421 981,74	4 911,05	3 893 095,33
	OGÓŁEM:	31 016 896,74	7 237 366,65	58 338,00	23 721 192,09

Budżet Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze w badanym okresie ulegał corocznemu wzrostowi. W 2010 roku wynosił 4.816.190,40 zł, natomiast w 2015 roku zamknął się wykonaniem 5.319.988,12 zł. Wzrost o 503.797,72 zł. W 2015 roku gmina otrzymała 3.893.095,33 zł dotacji, czyli mniej niż w 2014 roku, w związku z czym z dochodów własnych musiała wyasygnować kwotę 1.421.981,74 zł. Dla porównania, środki gminy wydatkowane na pomoc społeczną w 2010 roku wynosiły 905.609 zł. Wzrost o 516.372,74 zł. Jest to niepojęte zjawisko. Z roku na rok wydatki na pomoc społeczną wzrastają, a dotacje maleją, czyli coraz więcej gmina musi wydatkować środków własnych.

DZIAŁ 750- ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Analizie także poddano okres 2010-2015.

Dział administracji publicznej składa się z kilku rozdziałów, wśród nich należy wymienić rozdziały: urzędy wojewódzkie, rada miejska, urzędy gminy, kwalifikacja wojskowa, pozostała działalność i spisy powszechne. Ostatni rozdział występował tylko w 2010 i 2011 roku.

Poniżej w tabeli przedstawiono wydatki na cały dział w rozbiciu na wydatki bieżące i inwestycyjne. Wśród wydatków bieżących wyszczególniono wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i pozostałe wydatki bieżące.

Tabela Nr 11. Wydatki na administrację publiczną w latach 2010-2015

Rozdział	wydatki ogółem	w tym wydatki bieżące	w tym		wydatki majątkowe
			wynagrodzenia wraz z pochodnymi	pozostałe bieżące	
2010	3 745 776,66	2 938 691,47	2 078 426,89	860 264,58	807 085,19
2011	3 341 227,52	3 041 544,52	2 328 917,02	712 627,50	299 683,00
2012	3 811 369,11	3 722 369,11	2 782 967,19	939 401,92	89 000,00
2013	2 835 723,03	2 835 723,03	2 134 515,77	701 207,26	0,00
2014	3 303 909,84	3 115 584,95	2 413 996,63	701 588,32	188 324,89
2015	3 265 834,30	3 265 834,30	2 480 497,64	785 336,66	0,00
RAZEM	20 303 840,46	18 919 747,38	14 219 321,14	4 700 426,24	1 384 093,08

Opracowanie własne

Analizując wydatki bieżące można zauważyć, że znaczny wzrost nastąpił w 2012 roku. Wydatki bieżące wynosiły 3.722.369,11 zł, w tym wynagrodzenia 2.782.967,19 zł, z tym na same roboty publiczne i interwencyjne wydatkowano ok. 645.000 zł.

Rok 2013 przedstawia się następująco: wydatki bieżące 2.835.723,03 zł, w tym wynagrodzenia 2.134.515,77 zł, wśród wynagrodzeń kwota 182.950,15 zł stanowiła kwotę wynagrodzeń pracowników publicznych i interwencyjnych. Należy także zauważyć, że w łącznej kwocie wydatków na wynagrodzenia w 2013 roku jest kwota zobowiązań z tego tytułu, która przeszła z 2012 roku w wysokości 154.351,22 zł.

Analizując natomiast rok 2014 sytuacja ma się następująco: wydatki bieżące wynosiły 3.115.584,95 zł, w tym wynagrodzenia 2.413.996,63 zł. Wśród wynagrodzeń 283.890,50 zł, to kwota na wynagrodzenia pracowników publicznych i interwencyjnych. W łącznej kwocie wynagrodzeń znajdują się także zobowiązania, które przeszły z 2013 roku w wysokości 460.550,60 zł (rozdział 75023-urzędy gmin). Jest to tak duża kwota, ponieważ w związku z brakiem środków finansowych na koniec 2013 roku wynagrodzenia, ryczałty niektórych pracowników za grudzień, inkaso za 2013 zostały dopiero wypłacone w styczniu 2014 roku. W 2013 roku była wypłacona jedna nagroda jubileuszowa, natomiast w 2014 już wypłacono 3 takie nagrody.

Rok 2015: wydatki bieżące wyniosły 3.265.834,30 zł, w tym wynagrodzenia 2.480.497,64 zł. Z tej kwoty należy wyszczególnić 451.006,64 zł wynagrodzeń wypłaconych dla pracowników publicznych i interwencyjnych. W 2015 roku wypłacono 1 odprawę emerytalną oraz 7 nagród jubileuszowych. Zobowiązania z 2014 roku to kwota 259.028,49 zł.

Porównując 2014 rok z 2015 można byłoby stwierdzić, że więcej wydano na wydatki bieżące, jednak tak nie jest, ponieważ od 2015 roku zmieniono zasady księgowania refundacji wynagrodzeń pracowników publicznych i interwencyjnych wpływających z Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinku. Do 2014 roku wpływy te pomniejszały wydatki. Jednak od 2015 roku dla przejrzystości zapisów refundacje ujmowane są w dochodach gminy. Aby oba lata były ze sobą porównywalne należałoby od wydatków bieżących w 2015 roku odjąć kwotę 335.402,30 zł (wysokość refundacji z PUP w 2015 roku). A zatem wydatki bieżące w dziale 750 w 2015 roku wyniosłyby 2.930.432 zł, czyli byłyby mniejsze od 2014 roku o 185.152,95 zł. Natomiast wydatki na wynagrodzenia zmniejszy się o 268.901,29 zł.

Podsumowując ten dział należy stwierdzić, że wydatki bieżące w dziale 750 w 2015 roku spadły w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Godnym zauważenia jest także fakt, że i wydatki na wynagrodzenia spadły, pomimo konieczności wypłacenia większej ilości nagród jubileuszowych. Oczywiście nadal należy szukać dalszych oszczędności i przeprowadzić dalsze restrukturyzacje zatrudnienia i tak dla przykładu w 2016 roku na emeryturę odejdzie kolejny pracownik, na którego miejsce nikt nie zostanie zatrudniony, a zadania zostaną rozdzielone na pracowników już zatrudnionych.

2.3 Przepływy środków pieniężnych gminy w latach 2010-2015

Analizując przepływy środków pieniężnych wzięto pod uwagę cztery aspekty:

1. wolne środki - rozumiane, jako różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi bez uwzględniania kosztów na obsługę długu;
2. nadwyżkę operacyjną, czyli wolne środki skorygowane o koszt obsługi długu;
3. wynik budżetu, czyli nadwyżka lub deficyt;
4. środki do dyspozycji- czyli końcowy wynik przepływów pieniężnych, po uwzględnieniu wyniku budżetu, przychodów i rozchodów.

Tabela Nr 12 Rachunek przepływów Gminy Biały Bór w latach 2010-2015

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I. DOCHODY BIEŻĄCE:	24 843 629,86	24 152 567,05	23 869 606,54	22 722 480,64	21 912 078,02	23 122 805,18
Subwencje ogółem	6 959 336,00	7 251 031,00	6 829 404,00	7 157 352,00	6 406 070,00	7 030 023,00
Doface i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące	4 493 769,33	4 294 000,56	4 562 029,07	4 400 346,07	4 841 378,44	4 420 700,13
Wpływy z podatków i opłat	3 887 842,16	3 899 832,94	4 293 241,18	4 248 078,12	4 889 309,30	4 875 404,35
Udział w podatkach budżetu państwa	1 250 440,80	1 417 774,40	2 128 904,59	1 503 983,74	1 684 709,73	2 102 479,02
Pozostałe dochody	8 252 241,57	7 289 928,15	6 056 027,70	5 412 720,71	4 090 610,55	4 694 198,68
II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:	20 359 903,58	21 205 299,09	23 219 875,07	22 115 396,50	23 284 769,21	22 374 384,51

Dotacje i subwencje	879 569,93	1 053 608,88	905 400,00	978 698,00	997 189,50	885 039,50
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9 120 153,42	9 666 917,84	10 626 323,92	10 538 118,87	10 739 373,74	10 352 389,86
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 417 972,30	4 539 434,29	4 516 630,72	4 634 044,09	4 441 630,91	4 584 837,24
Zakup materiałów i wyposażenia oraz usług (421, 427, 430)	3 289 356,00	3 444 586,00	3 920 891,25	2 944 231,42	3 837 399,56	3 626 797,54
Pozostałe wydatki bieżące	2 652 851,93	2 500 752,08	3 250 629,18	3 020 304,12	3 269 175,50	2 925 320,37
III. WOLNE ŚRODKI (I - II)	4 483 726,28	2 947 267,96	649 731,47	607 084,14	-1 372 691,19	748 420,67
IV. OBSŁUGA DŁUGU:	450 442,40	769 945,58	887 371,42	737 827,00	663 383,00	618 957,80
Wydatki na obsługę długu, w tym:	450 442,40	769 945,58	887 371,42	737 827,00	663 383,00	618 957,80
Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.	432 498,00	762 044,00	874 621,00	707 527,00	637 383,00	618 957,80
Obsługa poręczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT OPERACYJNY (III - IV)	4 033 283,88	2 177 322,38	-237 639,95	-130 742,86	-2 036 074,19	129 462,87
VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:	3 334 889,46	2 127 727,90	2 056 224,29	1 649 710,61	3 088 538,25	2 609 693,92
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności (076)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)	479 172,73	469 647,40	79 252,26	145 711,78	744 215,67	584 165,59
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne	2 855 716,73	1 658 080,50	1 976 972,03	1 503 998,83	2 344 322,58	2 025 528,33
VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje	9 010 716,90	7 556 946,77	3 581 329,10	2 840 656,09	3 555 192,20	1 844 310,76
VIII. WYNIK BUDŻETU (V + VI - VII)	-1 642 543,56	-3 251 896,49	-1 762 744,76	-1 321 688,34	-2 502 728,14	894 846,03
IX. PRZYCHODY:	6 667 691,21	5 391 446,14	3 097 744,76	13 559 055,91	3 515 698,58	0,00
Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji	6 357 176,00	1 580 286,00	1 831 122,11	12 661 074,30	3 200 000,00	0,00
Przychody z tytułu zobowiązań zaciągniętych na prefinansowanie projektów UE i/lub pokrycie wkładu własnego	0,00	0,00	0,00	242 352,80	315 698,58	0,00
Pozostałe przychody	310 515,21	3 811 160,14	1 266 622,65	655 628,81	0,00	0,00
X. ROZCHODY:	1 239 590,71	1 348 523,29	1 335 000,00	12 237 367,11	788 784,38	821 267,00
Spłata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji	1 034 672,68	1 214 637,42	1 335 000,00	12 237 367,11	486 000,00	821 267,00
Spłata zobowiązań zaciągniętych na prefinansowanie projektów UE i/lub pokrycie wkładu własnego	0,00	0,00	0,00	0,00	302 784,38	0,00
Pozostałe rozchody	204 918,03	133 885,87	0,00	0,00	0,00	0,00
XI. ŚRODKI DO DYSPOZYCJI [VIII + IX - X]	3 785 556,94	791 026,36	0,00	0,46	224 186,06	73 579,03

W analizowanym okresie wolne środki kształtowały się na poziomie od 4.483.726 zł do -1.372.691 zł. Jednak tylko w latach 2010-2011, a także w 2015 roku wystarczyły na pokrycie kosztów związanych z obsługą długu. Było to związane przede wszystkim z faktem, że gmina realizowała wówczas wysokie dochody bieżące, a wydatki bieżące w tym okresie były relatywnie

niższe. Dochody bieżące gmina osiągała m.in. z tytułu grzywien i mandatów, które w 2010 roku wynosiły ok. 7,6 mln. W 2012 roku dochody bieżące zaczęły spadać i tak aż do 2014 roku. Jednak należy zauważyć, że działania oszczędnościowe zaczęły przynosić swój efekt i w 2015 roku dochody bieżące wzrosły aż o ok. 1,2 mln zł. Niestety wydatki bieżące od 2010 roku zaczęły sukcesywnie rosnąć. Np. w 2011 i 2012 roku wzrosły m.in. wynagrodzenia w zakresie oświaty, nastąpiły zwiększenia dodatkowych zadań dla gmin. W 2013 i 2014 roku wydatki bieżące zaczęły maleć, a było to związane z wprowadzanymi oszczędnościami m.in. w zakupach materiałów i wyposażenia. Także w 2015 roku nastąpił dalszy spadek wydatków bieżących. Wydatki na usługi w 2013 i w 2014 roku niestety wzrosły, ponieważ od lipca 2013 roku nałożono na gminy nowe zadanie polegające na gospodarowaniu odpadami komunalnymi. W 2014 roku zadanie to kosztowało gminę 568.478,17 zł, a w 2015 roku 478.327,90 zł.

Tylko w 2014 roku wolne środki osiągnęły ujemny poziom, co oznacza, że wydatki bieżące są za wysokie w stosunku do osiągniętych dochodów bieżących.

Obsługa długu kosztowała gminę od 450 tys. w 2010 roku, przez kwotę 887 tys. w 2012 roku do kwoty 618 tys. w 2015 roku. Można zauważyć, że emisja obligacji w 2013 roku przyniosła swój efekt w postaci zapłaty mniejszej kwoty odsetek od zadłużenia gminy.

Wiersz V mówi o nadwyżce w latach 2010-2011 i o deficycie operacyjnym w kolejnych latach, co oznacza, że wypracowane dochody bieżące wystarczyły na pokrycie wydatków bieżących i odsetek od kredytów, ale w kolejnych latach poprzez spadek dochodów bieżących już zaczęły występować braki. Pozytywny skutek można zauważyć w 2015 roku. Nadwyżka wyniosła 129.462,87 zł.

Kolejny wiersz w rachunku przepływów to dochody majątkowe, na które składają się dochody ze sprzedaży mienia i dotacje celowe na inwestycje. W badanym okresie sprzedaż mienia przyniosła najwyższy poziom w 2014 roku i wynosiła 744 tys. zł, co było spowodowane udaną sprzedażą działki pod stację paliw. W 2015 roku sprzedaż była nie co niższa, jak w 2014 roku, ale w porównaniu z wcześniejszymi latami i tak udało się więcej sprzedać.

Wydatki majątkowe były bardzo wysokie w poszczególnych latach i wynosiły od 9 mln zł w 2010 roku do 3,5 mln zł w 2014 roku. Budżety 2010 - 2011 były budżetami mocno inwestycyjnymi. W związku z wprowadzeniem w 2015 roku programu naprawczego wydatki na inwestycje znacznie zmalały i zrealizowano tylko te zadania, które były kontynuowane z lat wcześniejszych lub na które były podpisane umowy.

Wiersz VIII przedstawia, jak kształtował się wynik budżetu. Gmina osiągała deficyt. Najwyższy poziom deficytu miał miejsce w 2011 roku, a następnie w 2014 roku. Deficyt kształtowała się na poziomie od -1.321.688 zł w 2013 roku po -3.251.896 zł w 2011 roku. Wynik w badanym okresie ulegał znacznym wahaniom, co było spowodowane spadkiem dochodów bieżących, wzrostem wydatków bieżących, zmianami w obsłudze długu i znacznymi różnicami w dochodach i wydatkach majątkowych. Dopiero w 2015 roku odnotowano dodatni wynik budżetu w wysokości 894.846,03 zł, co w całości pokryło spłatę rat kredytów i pożyczek.

W kolejnych wierszach przedstawiono przychody i rozchody gminy w poszczególnych latach.

W latach 2012-2014 dochody majątkowe i przychody były przeznaczane na pokrycie wydatków majątkowych i rozchodów, ale także niestety na pokrycie wydatków bieżących. Co skłania do wysnucia wniosku, że aby nie dochodziło do takiej sytuacji należy podejść kompleksowo do poprawy sytuacji finansowej gminy poprzez zwiększenie dochodów bieżących, zmniejszenie wydatków bieżących i czasowe zmniejszenie ilości inwestycji, aż do czasu poprawy sytuacji finansowej. Powyższy wniosek został przyjęty w pierwotnym programie naprawczym. I jak możemy zaobserwować został już częściowo zrealizowany. Gmina w 2015 roku nie zaciągnęła żadnego kredytu, ani pożyczki, a mimo tego udało się pokryć z dochodów wydatki, a także rozchody. Jest to bardzo pocieszająca sytuacja. Jednak w latach kolejnych będzie bardzo ciężko utrzymać taki poziom, ponieważ zmiany w przepisach prawa, nowe reformy powodują zachwianie i konieczność korekty założonych planów.

2.4 Zobowiązania gminy Biały Bór na dzień 31.12.2015 r.

Gmina Biały Bór na koniec 31.12.2015 roku posiada zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 16.947.946,30 zł.

Tabela Nr 13. Zadłużenie Gminy Biały Bór z tytułu pożyczek i kredytów wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Lp.	Nr umowy, data i przeznaczenie, nazwa banku	Kwota pobrana	Pozostało do spłaty po 31.12.2014	Spłacono w 2015 roku	Pozostało do spłaty po 2015 r.
1	BOŚ Koszalin Umowa 29.12.2008 Nr 1738/12/2008/1043/F/OBR pokrycie rozchodów i deficytu	2 900 000,00	1 280 000,00	420 000,00	860 000,00
2	NFOŚiGW w Warszawie pożyczka na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych Umowa Nr 906/2012/Wn-16/OW-KW/P z dnia 13.12.2012	262 674,30	175 946,30	120 000,00	55 946,30
3	WFOŚiGW w Szczecinie pożyczka na deficyt Umowa Nr 2012P0252K z dnia 12.12.2012r.	260 000,00	208 000,00	26 000,00	182 000,00
4	PKO S.A. w Warszawie- emisja obligacji Umowa z dnia 25.07.2013	12 650 000,00	12 650 000,00	0,00	12 650 000,00
5	Pożyczka z BGK na wyprzedzające finansowanie Umowa Nr PROW 413.11.04614.32 z dnia 23.07.2014 roku na Zagospodarowanie parku miejskiego w Białym Borze	255 267,00	255 267,00	255 267,00	0,00
6	Kredyt BS Darłowo Umowa Nr 04/2014/42/ z dnia 05.12.2014 roku	3 200 000,00	3 200 000,00	0,00	3 200 000,00
	RAZEM	19 527 941,30	17 769 213,30	821 267,00	16 947 946,30

Przewidywany harmonogram spłaty rat poszczególnych kredytów w rozbiciu na lata przedstawia się następująco:

2016 rok – 1.751.946,30 zł;
 2017 rok – 3.536.000,00 zł;
 2018 rok – 2.756.000,00 zł;
 2019 rok – 1.776.000,00 zł;
 2020 rok – 1.776.000,00 zł;
 2021 rok – 1.802.000,00 zł;
 2022 rok – 1.750.000,00 zł;
 2023 rok – 1.800.000,00 zł.

Zaciągając kredyt w 2014 roku w wysokości 3.200.000 zł, rozłożono termin spłaty na trzy najbliższe lata, przekładając wyższe spłaty na 2017 i 2018 rok, ponieważ zakładano, że od 2017 roku wpłynie do gminy podatek od nieruchomości od farmy wiatrowej w wysokości ponad 3 mln zł. Niestety w związku z protestami, przesunął się termin rozpoczęcia budowy z 2015 roku na 2016 rok, budowa miała trwać 2 lata, czyli podatek miał wpłynąć w 2018 roku.

Niestety zmiany przepisów prawa spowodowały, że firma planująca budowę farmy wiatrowej do dnia dzisiejszego, pomimo posiadania ostatecznych pozwoleń na budowę, nie rozpoczęła budowy. I nie wskazuje na to, aby tą budowę rozpoczęła. Dlatego należy zweryfikować zaplanowaną wysokość dochodów, a co za tym idzie gmina będzie miała poważny problem ze spłatą tego zadłużenia.

Na koniec 2015 roku zobowiązania wymagalne występowały tylko w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białym Borze w wysokości 6.851,83 zł, które zostaną spłacone w I kwartale 2016 roku. Zatem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek oraz zobowiązań wymagalnych wyniesie na koniec 2015 roku 16.947.946,30 zł.

2.5 Zobowiązania gminy Biały Bór na dzień 30.06.2016 r.

Gmina Biały Bór na koniec 30.06.2016 roku posiada zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 16.571.946,30 zł.

Tabela Nr 14. Zadłużenie Gminy Biały Bór z tytułu pożyczek i kredytów wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Lp.	Nr umowy, data i przeznaczenie, nazwa banku	Kwota pobrana	Pozostało do spłaty po 31.12.2015	Spłacono w I półroczu 2016 roku	Pozostało do spłaty na dzień 30.06.2016 r.
1	BOŚ Koszalin Umowa 29.12.2008 Nr 1738/12/2008/1043/F/OBR pokrycie rozchodów i deficytu	2 900 000,00	860 000,00	210 000,00	650 000,00
2	NFOŚiGW w Warszawie pożyczka na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych Umowa Nr	262 674,30	55 946,30	40 000,00	15 946,30

	906/2012/Wn-16 OW-KW/P z dnia 13.12.2012				
3	WFOŚiGW w Szczecinie pożyczka na deficyt Umowa Nr 2012P0252K z dnia 12.12.2012r.	260 000,00	182 000,00	26 000,00	156 000,00
4	PKO S.A. w Warszawie- emisja obligacji Umowa z dnia 25.07.2013	12 650 000,00	12 650 000,00	0,00	12 650 000,00
5	Kredyt BS Darłowo Umowa Nr 04/2014/42/ z dnia 05.12.2014 roku	3 200 000,00	3 200 000,00	100 000,00	3 100 000,00
	RAZEM	19 272 674,30	16 947 946,30	376 000,00	16 571 946,30

W I półroczu 2016 roku spłaty rat kredytów i pożyczek realizowane były terminowo.

Problem wystąpi w II półroczu br., ponieważ do spłaty będzie przede wszystkim 1.050.000 zł z tytułu emisji obligacji. Niestety gmina nie dysponuje wolnymi środkami w takiej kwocie, dlatego zaciągnięcie pożyczki z budżetu państwa jest bardzo ważne w celu spłaty zobowiązań wcześniej zaciągniętych.

3. REALIZACJA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH PRZYJĘTYCH W PIERWOTNYM PLANIE PROGRAMU NAPRAWCZEGO

Przyjęcie programu postępowania naprawczego do realizacji zaczęło przynosić zamierzone skutki. Ograniczono wydatki bieżące, nieco poprawiła się płynność finansowa, zobowiązania płacone są na bieżąco. W 2015 roku gmina spełniała zapisy art. 243 ufp, który mówi, że dochody bieżące muszą być wyższe od wydatków bieżących. Natomiast w 2014 roku, czyli przed obowiązywaniem programu wskaźnik ten był naruszony.

Poniżej zostanie przedstawiona realizacja przyjętych założeń programu na koniec 2015 roku i na 30.06.2016 roku, według takich samych kryteriów podziału, jak w programie.

Przedstawione przedsięwzięcia naprawcze można podzielić na 4 grupy w zależności od pozycji budżetowych, na które wpływają.

Są to:

1. Dochody bieżące,
2. Dochody majątkowe,
3. Wydatki bieżące,
4. Wydatki majątkowe,

3.1. Dochody bieżące

Przedsięwzięcie nr 1

Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości

Tabela nr 15

Powierzchnia do naliczenia podatku od nieruchomości w Gminie Biały Bór na dzień 31.12.2015r.

Lp.	Rodzaj podatku	Powierzchnia do opodatkowania - osoby fizyczne w m ² na dzień 04.02.2015	Powierzchnia do opodatkowania osoby prawne w m ² na dzień 04.05.2015 r.	Założony wzrost powierzchni do opodatkowania poprzez kontrole			Powierzchnia do opodatkowania na dzień 31.12.2015		Różnica między powierzchnią na dzień 04.02.2015, a rzeczywistym stanem na 31.12.2015		Różnica między planowaną powierzchnią na 2015r. po wzroście, a rzeczywistym stanem na 31.12.2015		Uwagi
				Założenie wzrostu powierzchni do opodatkowania	powierzchnia osoby fizyczne w m ²	powierzchnia osoby prawne w m ²	osoby fizyczne	osoby prawne	osoby fizyczne (kol.8- kol.3)	osoby prawne (kol.9- kol.4)	osoby fizyczne (kol.8- kol.6)	osoby prawne (kol.9- kol.7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Grunty związane z prowadzeniem działalności od 1m ²	222 825,76	439 189,83	2,00%	227 282,28	447 973,63	127 132,40	322 964,83	-95 693,36	-116 225,00	-100 149,88	-125 008,80	
2.	Grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	1 184 759,73	164 095,00	5,00%	1 243 997,72	172 299,75	1 217 335,36	257 735,00	32 575,63	93 640,00	-26 662,36	85 435,25	
3.	Pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych od 1 ha powierzchni	12,55	12,53	0,00%	12,80	12,78	0,00	13,55	-12,55	1,02	-12,80	0,77	
4.	Od budynków mieszkalnych od 1m ²	144 074,49	8 989,75	3,00%	148 396,72	9 259,44	149 252,02	8 446,53	5 177,53	-543,22	855,30	-812,91	
5.	Od budynków związanych z działalnością gospodarczą od 1m ²	6 416,28	17 962,93	2,00%	6 544,61	18 322,19	7 566,46	17 831,55	1 150,18	-131,38	1 021,85	-490,64	
6.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym od 1 m ²	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
7.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych od 1m ²	295,11	241,00	0,00%	295,11	241,00	305,96	253,00	10,85	12,00	10,85	12,00	
8.	Od budynków pozostałych (garaże, budynki gospodarcze) od 1 m ²	5 573,56	456,15	5,00%	5 852,24	478,96	7 087,25	456,15	1 513,69	0,00	1 235,01	-22,81	
		31 691,99	3 056,98	5,00%	33 276,59	3 209,83	31 592,68	678,10	-99,31	-2 378,88	-1 683,91	-2 531,73	
9.	Od budynków letniskowych i budynków wykorzystywanych do celów rekreacyjnych przez osoby fizyczne od 1m ²	560,20	0,00	0,00%	571,40	0,00	560,20	0,00	0,00	0,00	-11,20	0,00	
10.	od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	0,00	18 203,70	2,00%	0,00	18 567,77	0,00	1 149,75	0,00	-17 053,95	0,00	-17 418,02	Na leży skorygować przyjętą powierzchnię, ponieważ pierwotnie w programie naprawczym przyjęło błędną wielkość. Winno być 2 365,88 m ² , a nie 18 203,70 m ² .
RAZEM WPLYWY		1 596 209,67	652 207,87	2,18%	1 666 229,46	670 365,35	1 540 832,33	609 528,46	-55 377,34	-42 679,41	-125 397,13	-60 836,89	

Tabela nr 16

Powierzchnia do naliczenia podatku od nieruchomości w Gminie Biały Bór na dzień 30.06.2016 roku

Lp.	Rodzaj podatku	Powierzchnia do opodatkowania - osoby fizyczne w m2	Powierzchnia do opodatkowania osoby prawne w m2	Założony wzrost powierzchni do opodatkowania poprzez kontrole			Powierzchnia do opodatkowania na dzień 30.06.2016		Różnica między powierzchnią na dzień 04.02.2015, a rzeczywistym stanem na 30.06.2016		Różnica między planowaną powierzchnią na 2015r. po wzroście, a rzeczywistym stanem na 30.06.2016		Uwagi
				Założenie wzrostu powierzchni do opodatkowania	powierzchnia osoby fizyczne w m2	powierzchnia osoby prawne w m2	osoby fizyczne	osoby prawne	osoby fizyczne (kol.8 kol.3)	osoby prawne (kol.9- kol.4)	osoby fizyczne (kol.8- kol.6)	osoby prawne (kol.9- kol.7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Grunty związane z prowadzeniem działalności od 1m ²	222 825,76	439 189,83	2,00%	227 282,28	447 973,63	77 944,40	341 779,83	-144 881,36	-97 410,00	-149 337,88	-106 193,80	Jeden z podatników z dnem 01.04 2016 r. zakończył działalność, złożył korektę deklaracji, zmniejszając powierzchnię gruntów związanych z działalnością o 112 637 m2, grunty te są obecnie rolą o klasie V i VI, czyli brak podatku. Z kolei drugi podatnik prowadzi działalność sezonową od 01.07. do 30.09, powierzchnia ok 50 000 m2, a zatem na 30.06 2016 r. brak tej powierzchni w gruntach związanych z działalnością gospod.
2.	Grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	1 184 759,73	164 095,00	5,00%	1 243 997,72	172 299,75	1 223 070,99	167 295,00	38 311,26	3 200,00	-20 926,73	-5 004,75	
3.	Pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych od 1 ha powierzchni	12,55	12,53	0,00%	12,80	12,78	0,00	13,55	-12,55	1,02	-12,80	0,77	
4.	Od budynków mieszkalnych od 1m ²	144 074,49	8 989,75	3,00%	148 396,72	9 259,44	149 476,36	8 969,48	5 401,87	-20,27	1 079,64	-289,96	
5.	Od budynków związanych z działalnością gospodarczą od 1m ²	6 416,28	17 962,93	2,00%	6 544,61	18 322,19	7 154,76	20 744,88	738,48	2 781,95	610,15	2 422,69	
6.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym od 1 m ²	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
7.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych od 1m ²	295,11	241,00	0,00%	295,11	241,00	305,96	253,00	10,85	12,00	10,85	12,00	
8.	Od budynków pozostałych (garaże, budynki gospodarcze) od 1 m ²	5 573,56	456,15	5,00%	5 852,24	478,96	7 133,80	456,15	1 560,24	0,00	1 281,56	-22,81	
		31 691,99	3 056,98	5,00%	33 276,59	3 209,83	32 215,22	678,10	523,23	-2 378,88	-1 061,37	-2 531,73	
9.	Od budynków letniskowych i budynków wykorzystywanych do celów rekreacyjnych przez osoby fizyczne od 1m ²	560,20	0,00	0,00%	571,40	0,00	560,20	0,00	0,00	0,00	-11,20	0,00	
10.	Od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	0,00	18 203,70	2,00%	0,00	18 567,77	0,00	7 464,67	0,00	-10 739,03	0,00	-11 103,10	Jeden z podatników dokonał przekształcenia tych budynków na budynki związane z gospodarką leśną przez co nastąpiło zmniejszenie powierzchni opodatkowania
RAZEM WPLYWY		1 596 209,67	652 207,87	2,18%	1 666 229,46	670 365,35	1 497 861,69	547 654,66	-98 347,98	-104 553,21	-168 367,77	-122 710,69	

Tabela Nr 17 Porównanie wykonania z podatku od nieruchomości za lata 2014-2016

Lp.	Rodzaj podatku	Wykonanie za 2014	Wykonanie za 2015	Wzrost dochodów w 2015 w porównaniu do 2014	Wykonanie za I półrocze 2016 r.	Przypuszczalny wzrost w 2016 w porównaniu do 2015
1	Podatek od nieruchomości	2 587 988,55	3 268 101,27	680 112,72	1 697 404,16	126 707,05

Realizacja:

W 2015 roku podatek od nowopowstałej stacji paliw wpłynął w wysokości 36.435 zł, a planowano 80.000 zł. Podatek od PWIK za 2015 rok za okres 05-12.2015 wpływał w zaplanowanej wysokości.

W 2015 roku zintensyfikowano działania windykacyjne w zakresie poboru podatku od nieruchomości. Na bieżąco wysyłano upomnienia i wystawiano tytuły wykonawcze. Niestety jeśli chodzi o kontrole podatkowe, to należy zauważyć, że działania podjęto dopiero w 2016 roku, co oznacza, że nie udało się zwiększyć powierzchni o przejęte 2%.

Jak wynika z tabeli Nr 15 powierzchnia gruntów do opodatkowania podatkiem od nieruchomości spadła na koniec 2015 roku w stosunku do stanu rzeczywistego z dnia opracowania programu naprawczego. Zmiana powierzchni gruntów zajętych pod działalność gospodarczą, jak również pozostałych gruntów jest wynikiem zakończenia rekultywacji gruntów, w przypadku dwóch podmiotów gospodarczych oraz włączenia ich w grunty rolne klasy V, VI, nieużytki. Grunty te są zwolnione z podatku rolnego. Pomimo tendencji spadkowej powierzchni gruntów podlegających podatkowi od nieruchomości, wpływy z podatku zwiększyły się, ponieważ spółka PWIK nie korzystała ze zwolnienia w podatku od nieruchomości za okres 05-12.2015 r. i w porównaniu rokiem wcześniejszym wpłaciła 606.271 zł podatku. Pozostała kwota wzrostu wynika z faktu, zwiększenia stawek podatku.

Ponadto w programie założono, że począwszy od 2016 r. w gminie Biały Bór będą obowiązywały górne stawki podatku od nieruchomości, co pozwoli na uzyskanie dodatkowych dochodów. Uchwałą Rady Miejskiej wprowadzono maksymalne stawki podatku od nieruchomości, oprócz podatku dla „pozostałych budynków” oraz „budowli”.

W I półroczu 2016 roku rozpoczęto kontrole podatkowe w jednej z naszych miejscowości, w skutek czego podatek w skali roku wzrośnie o ok. 6.800 zł. Dalsze kontrole będą prowadzone w II półroczu. W programie zakładano wzrost podatku w 2016 roku o kwotę 877.656 zł, jednak z danych jakie posiadamy, dochody według założonych planów wzrosną o ok. 215 tys. w stosunku do wykonania 2015 roku. Mniejszy wzrost jest spowodowany przede wszystkim zwolnieniem PWIK z podatku od nieruchomości za okres od 01-04/2016 oraz obniżeniem stawki podatku od budowli dot. sieci wodno-kanalizacyjnych za okres od 05-12.2016 z 2% do 1,25%. W wyniku zastosowanych zwolnień nie wpłynie do gminy 521.547,20 zł. Działanie było niezbędne w celu utrzymania ceny wody i ścieków na poziomie roku poprzedniego.

Ponadto nie zakończono budowy biogazowni w Trzebielu, z której gmina szacowała podatek w wysokości ok. 150.000 zł. Budowa jest w trakcie realizacji.

Niektóre firmy dokonywały także rekultywacji gruntów w 2016 roku. Przedsiębiorca zakończył swoją działalność i w wyniku rekultywacji pozostałych gruntów o powierzchni 112.637 m² przekwalifikowano je, jako rola V i VI. Grunty związane z działalnością były wcześniej opodatkowane podatkiem od nieruchomości w wysokości 0,89 zł/m², natomiast budynki, jakie posiadał były opodatkowane stawką 22,80 zł/m². Obecnie gmina nie ma z przedmiotowych gruntów żadnego podatku, nawet rolnego.

Przedsięwzięcie nr 2

Dochody z podatku rolnego.

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Po spadku stawek podatku rolnego ze względu na obniżenie ceny skupy żyta w roku 2014, począwszy od 2015 roku Gmina zaplanowała ich podniesienie w stosunku do przypisu z 2014 r. do poziomu stawki maksymalnej - wzrost o 18%. W projekcie budżetu przyjęto już zwiększone wpływy z tego tytułu o kwotę 29.000 zł.

Realizacja: Wykonanie dochodów z tytułu podatku rolnego w 2015 roku było większe o 22.743,89 zł w porównaniu do 2014 roku.

Natomiast w 2016 roku cena żyta spadła z 61,37 zł/q do 53,75 zł/q. W związku z tym kwota zaplanowanego podatku rolnego na 2016 rok także spadła o 13.882 i wynosi 166.000 zł.

Przedsięwzięcie nr 3

Dochody z dzierżaw

Zarządzeniem Burmistrza podniesione zostały stawki opłat za dzierżawę gruntów stanowiących własność gminy. Podwyżce uległa głównie dzierżawa:

- gruntu rolnego z 20 zł/ha do 200 zł/ha,
- gruntu przeznaczonego na uprawy ogrodniczo-warzywne z 0,06 zł/m² na 0,10 zł/m²,
- grunty pod garażami z 0,80 zł/m² na 1,00 zł/m²,
- grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi do 300m² z 2,15 zł/m² do 4,00 zł/m².

Tabela Nr 18 Przewidywane dochody netto z tytułu dzierżawy gruntów stanowiących własność Gminy Biały Bór po zmieniając stawek od 1 stycznia 2015r.

Lp.	Przeznaczenie dzierżawy	2014 r. (w zł)	2015 r. (w zł)	Różnica dochodów pomiędzy 2014r., a 2015 r. (w zł/rok)	Wartość netto zawartych umów na dzień 31.12.2015r.(w zł/rok)	Wartość brutto zawartych umów na dzień 31.12.2015r.(w zł/rok)	Wykonanie brutto na 31.12.2015r.	Różnica dochodów między wykonaniem na 31.12.2015, a planami na 2015r.
1.	Uprawa rolna	380,00	2 170,10	1 790,10	5 675,08	5 464,45	5 464,16	3 294,06
2.	Grunty pod wodami stojącymi – hodowla ryb	148,50	148,50	0,00	58,08	58,08	58,08	-90,42
3.	Uprawa ogrodnictwa – warzywna	3 924,52	6 315,71	2 391,19	6 145,92	6 145,92	6 045,20	-270,51
4.	Grunty pod garażami	762,44	938,10	175,66	936,43	1 151,58	1 194,09	255,99
5.	Grunty z przeznaczeniem powiększenia siedliska	491,40	491,40	0,00	470,96	579,25	579,25	87,85
6.	Grunty zabudowane hydrofornią	2 095,80	2 095,80	0,00	2 095,80	2 095,80	2 095,80	0,00
7.	Dzierżawa parkingu do 2000 m ²	569,10	569,10	0,00	569,10	700,00	700,00	130,90
8.	Dzierżawa parkingu powyżej 2000 m ²	435,90	435,90	0,00	475,39	588,65	536,16	100,26
9.	Grunty na cele usługowe, handlowe, rzemieślnicze	566,40	566,40	0,00	4 578,32	5 631,35	5 508,01	4 941,61
10.	Grunty na cele przemysłowe	2 800,00	2 800,00	0,00	33 600,00	41 328,00	41 324,83	38 524,83
11.	Składowe nie związane z mieszkalnictwem i działalnością rolniczą	60,00	60,00	0,00	9 861,00	12 142,56	11 724,48	11 664,48
12.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi do 300m ²	9 000,00	10 800,00	1 800,00	10 800,00	13 284,00	13 103,96	2 303,96

13.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi powyżej 300m2	905,15	905,15	0,00	10 861,80	13 359,96	13 362,96	12 457,81
14.	Powierzchnia na reklamę wolnostojącą	1 488,00	1 860,00	372,00	1 875,00	2 306,25	927,15	-932,85
15.	Grunty na cele związane z mieszkalnictwem	1 343,15	1 202,93	-140,22	1 515,57	1 864,07	1 904,85	701,92
16.	Grunty na cele wydobywania kopalin	0,00	0,00	0,00	1 387,12	1 706,16	1 706,16	1 706,16
	Razem:	24 970,36	31 359,09	6 388,73	90 905,57	108 406,08	106 235,14	74 876,05

Realizacja: W założeniach przyjęto wpływy z dzierżawy w wysokości 31.359,09 zł netto.

A wpływy w 2015 roku wyniosły 106.235,14 zł brutto. Różnica wynika z faktu, że wartość założeń jest wykazana w wartości netto, a wpływy są w wartości brutto, a także z powodu błędnie przyjętej kwoty w pozycji „Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi powyżej 300m2” i „Grunty na cele przemysłowe”, ponieważ wykazano w założeniach wpływy miesięczne, zamiast rocznych. Porównując jednak wartości netto można powiedzieć, że wprowadzone przedsięwzięcie przyniosło pozytywny skutek, ponieważ założono wzrost o 10.388 zł netto, natomiast wykonano o 63.954,59 zł netto więcej.

Przedsięwzięcie nr 4

Dochody z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Dochody z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych, zgodnie z przepisem rocznym na 2014 r., wyniosły 506.039,20 zł, wpływy z tytułu dokonanych wpłat zaksięgowano w kwocie 459.379,97 zł

Od początku wprowadzenia nowego systemu zbiórki śmieci zaległości gminy z tego tytułu rosną. Zaległości za okres od 01.07.2013r. do 31.12.2014r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą blisko 60.000 zł i dotyczą one 360 gospodarstw domowych, przy czym są to zaległości od kilkudziesięciu groszy do kilkuset złotych. Największe zadłużenie gospodarstwa domowego wynosi 1.604,40 zł.

Na zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiane są upomnienia, a następnie, w przypadku braku wpłat, tytuły wykonawcze. Od kwietnia 2015 r. windykację z tego tytułu będą mogli już prowadzić komornicy.

W celu zwiększenia ściągальności należności powołani zostali również inkasenci, zakłada się że uda im się zainkasować 30% zaległości tj. ok. 18.000 zł rocznie. Inkasenci są pracownikami Urzędu Miejskiego w Białym Borze w związku z czym nie przewiduje się dodatkowych kosztów związanych z wykonywaną przez nich pracą.

Realizacja: Przypis na 2015 rok wyniósł 503.286 zł, natomiast wpłynęło 473.682,96 zł. Zaległości na koniec 2015 roku wyniosły 81.694,68 zł, czyli niestety rosną.

Natomiast przypis na I półrocze 2016 rok wyniósł 253.310 zł, a w I półroczu wpłynęło 263.094,60 zł, w tym 227.343,89 zł na poczet bieżących opłat, a na poczet zaległości 35.750,71 zł. Zaległości na dzień 30.06.2016 r. wyniosły 80.286,05 zł i dotyczą 405 gospodarstw domowych. Największa zaległość wynosi 2.867,60 zł. Zatem działania kontrolne wprowadzone w 2015 roku, a przede wszystkim w 2016 roku zaczęły przynosić swój efekt. Zaległości spadły 1.408,63 zł. Dalsze pozytywne efekty obserwujemy także w II półroczu 2016 r.

Należy także zaznaczyć, że z uwagi na dokonane zwolnienia pracowników w referacie straży miejskiej, odwołani zostali inkasenci. W chwili obecnej procedura egzekucyjna została przekazana do prowadzenia przez Urząd Skarbowy.

Przedsięwzięcie nr 5

Dochody z tytułu służebności gruntowej

Tabela Nr 19 Dochody z tytułu służebności gruntowej

Lp.	długość linii [mb]	szerokość rzutu poziomego [m]	powierzchnia rzutu poziomego [m2]	stawka za zajęcie 1m2 [PLN]	ROCZNIE do zapłaty rocznie netto	VAT	ROCZNIE do zapłaty BRUTTO	Wykonanie za 2015 r.
1.	51,00	0,15	7,65	10,00	76,50	23%	94,10	0,00

2.	41,00	0,30	12,30	10,00	123,00	23%	151,29	0,00
3.	20,00	0,30	6,00	10,00	60,00	23%	73,80	0,00
4.	875,00	0,15	131,25	10,00	1 312,50	23%	1 614,38	0,00
5.	7,00	0,46	3,22	10,00	32,20	23%	39,61	0,00
6.	342,00	0,46	157,32	10,00	1 573,20	23%	1 935,04	0,00
7.	9,00	0,46	4,14	10,00	41,40	23%	50,92	0,00
8.	202,00	0,46	92,92	10,00	929,20	23%	1 142,92	0,00
9.	9 915,00	0,46	4560,90	10,00	45 609,00	23%	56 099,07	0,00
10.	130,00	0,30	39,00	10,00	390,00	23%	479,70	0,00
11.	8,00	0,30	2,40	10,00	24,00	23%	29,52	0,00
12.	6,00	0,30	1,80	10,00	18,00	23%	22,14	0,00
13.	322,00	0,30	96,60	10,00	966,00	23%	1 188,18	0,00
14.	9,00	0,55	4,95	10,00	49,50	23%	60,89	0,00
15.	7,00	0,15	1,05	10,00	10,50	23%	12,92	0,00
16.	8,00	0,15	1,20	10,00	12,00	23%	14,76	0,00
17.	17,00	0,15	2,55	10,00	25,50	23%	31,37	0,00
18.	10,00	0,55	5,50	10,00	55,00	23%	67,65	0,00
19.	10,00	0,15	1,50	10,00	15,00	23%	18,45	0,00
20.	9,00	0,25	2,25	10,00	22,50	23%	27,68	0,00
21.	611,00	0,25	152,75	10,00	1 527,50	23%	1 878,83	0,00
22.	103,00	0,25	25,75	10,00	257,50	23%	316,73	0,00
23.	533,00	0,25	133,25	10,00	1 332,50	23%	1 638,98	0,00
24.	1 386,00	0,25	346,50	10,00	3 465,00	23%	4 261,95	0,00
25.	16,00	0,25	4,00	10,00	40,00	23%	49,20	0,00
26.	1 419,00	0,25	354,75	10,00	3 547,50	23%	4 363,43	0,00
27.	5,00	0,25	1,25	10,00	12,50	23%	15,38	0,00
Raz em	16 071,00	x	6 152,75	x	61 527,50	x	75 678,83	0,00

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

W związku z planowaną budową siłowni wiatrowych ustalono służebność przesyłu w zakresie lokalizacji Infrastruktury elektroenergetycznej na działkach należących do gminy Biały Bór. Zakłada się, że prace przy budowie siłowni wiatrowych prowadzone będą w okresie 2016-2017 r. Przyjęto, że w 2016 r. wpłynie jedynie 50% ustalonej kwoty, w latach kolejnych zaplanowano 100% wyliczonych wpływów.

Harmonogram wdrożenia: styczeń-grudzień 2016r.

Realizacja: z uwagi na nie wybudowanie siłowni wiatrowej opłaty za służebność przesyłu nie zostały naliczone i nie wpłynęły do gminy. Firma najprawdopodobniej zrezygnuje całkowicie z budowy siłowni, a zatem opłat za służebność gruntową gmina nie będzie miała.

Przedsięwzięcie nr 6

Dochody z tytułu opłaty adiacenckiej

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Założono, że na terenie gminy pod budowę farmy wiatrowej podzielono 30 działek o różnej powierzchni. Zakładając, średnio wzrost wartości nieruchomości o 7.000 zł, opłata roczna (zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej) wyniesie 30% tej kwoty.

Realizacja: szacunkową wartość działki założono pierwotnie w wysokości 7.000 zł, natomiast wysokość opłaty adiacenckiej w kwocie 2.100 zł (30%). Jednak z wykonanych szacunków wartość uchwałą Rady Miejskiej, co zostało przedstawione w poniższej tabeli. A zatem zamiast kwoty 63.000 zł wypłynęło w 2015 roku 22.504,65 zł, natomiast w 2016 roku wpłynęło 5.745,15 zł.

Tabela Nr 20 Wpływy z opłaty adiacenckiej

Lp.	Liczba działek	Szacunkowy, średni wzrost wartości nieruchomości po dokonanych podziale	Wysokość opłaty adiacenckiej	Szacunkowy wpływ do budżetu gminy za 1 działkę	Wartość ogółem:	Wykonanie za 2015 r.	Wykonanie za I półrocze 2016 r.
1.	38	4 956,00	15%	743,41	28 249,80	22 504,65	5 745,15

Przedsięwzięcie nr 7

Dochody z tytułu wpłat za wodę i ścieki

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Zmniejszenie zadłużenia poprzez m.in. montaż liczników przedpłatowych.

Realizacja:

Tabela Nr. 21 Zestawienie komunalnych lokali mieszkalnych wg metrażu oraz zaległości czynszowych

Lp.	Powierzchnia lokalu	Wysokość czynszu	w tym woda i ścieki	Zadłużenia na 31.12.2014r. ogółem	w tym woda i ścieki	Zadłużenia na 31.12.2015r. ogółem	w tym woda i ścieki	Zadłużenia na 30.06.2016 r. ogółem	w tym woda i ścieki	rodzaj wodomierza w lokalu
Biały Bór - miasto										
1	40,27	155	84,57	10 874,85	5 933,46	11 040,77	5 593,96	10 812,68	5 458,28	przedpłatowy
2	28,60	167,54	154,71	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
3	39,36	94,46	0,00	352,39	0,00	0	0	0	0	zwykły
4	53,50	299,52	171,12	2 037,65	1 164,14	1 267,42	810,43	1 034,45	661,45	zwykły
5	25,50	56,5	18,25	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
6	40,48	115,72	18,57	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
7	51,67	124,01	0	0	0,00	0	0	0	0	zwykły od stycznia
8	38,10	91,44	0	0	0,00	0	0	0	0	zwykły od stycznia
9	62,78	131,84	0	0	0,00	0	0	0	0	zwykły od stycznia
10	48,88	117,31	0	4 521,75	0,00	4 891,56	0,00	4 442,30	0,00	przedpłatowy

11	33,79	120,89	0	0	0,00	0	0	0	0	przedpła- wy nie mieszka od lutego 2016
12	31,77	170,58	47,66	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
13	31,77	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	zwykły
14	51,62	281,91	204,48	1,78	1,29	0	0	0	0	zwykły
15	41,90	290,02	224,17	0	0	782,84	627,76	904,39	699,05	zwykły
16	41,90	0	0	7 338,30	0	0	0	0	0	lokator ni- mieszka (stara zaległość) mieszka- przydziel- ne innej rodzinie
17	28,04	144,84	102,78	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
18	49,27	261,44	187,53	0	0,00	0,00	0,00	84,14	84,14	zwykły
19	37,20	89,52		149,00	0,00	247,42	0,00	252,65	0,00	zwykły
20	83,18	404,33	204,70	0	0,00	8,06	0,00	0,00	0,00	zwykły
21	27,78	76,59	18,25	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
22	86,27	181,17	0,00	3 724,00	0,00	0,00	0	0,00	0	nie rozliczamy wody
23	35,20	52,8		203,89	0,00	0,00	0	0,00	0	nie rozliczamy wody
24	36,10	54,15	0,00	3 132,88	0,00	0,00	0	0,00	0	nie rozliczamy wody
25	88,10	672,68	167,64	0	0,00	19,09	0,00	19,13	0,00	zwykły
26	69,73	605,8	152,55	0	0,00			103,90	103,90	zwykły
27	87,14	749,47	261,42	0	0,00	0,36	0,00	1,13	0,00	zwykły
28	41,32	252,44	153,27	1 317,76	800,08	3,74	0,00	0,00	0,00	zwykły
29	53,92	226,1	0	0	0	116,25	0,00	410,18	0,00	
30	nie mieszka- a	226,08	102,58	0	0,00	0	0	0	0	nie mieszka od lutego 2016
31	23,50	199,83	135,38	0	0	529,89	358,75	1 640,08	1 111,12	zwykły

32	23,00	55,56	21,06	153,77	58,29	79,29	35,41	8,00	0,00	zwykły
33	13,70	345,04	145,04	2 707,98	1 138,32	1 914,38	293,23	1 815,12	278,03	zwykły
34	19,69	344,77	147,77	460,79	197,50	258,00	39,52	908,94	139,23	zwykły
35	49,26	153,2	34,98	1 713,67	391,28	1 900,34	534,72	2 032,56	571,92	zwykły
36	67,76	197,6	37,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	zwykły
37	57,08	273,5	153,63	73,64	41,36	234,46	147,84	180,56	113,83	zwykły
38	33,60	190,29	149,73	295,70	232,67	299,59	207,63	461,15	319,62	zwykły
39	26,09	89,77	34,98	601,34	234,32	0,00	0,00	182,17	83,42	zwykły
40	31,23	279,43	204,48	12 094,43	8 850,41	8 552,78	6 259,37	6 966,58	5 098,52	przedpłaty
41	17,51	31,52	0,00	3 433,21	0,00	2 901,01	0,00	0,00	0,00	nie mieszk
42	70,85	149,78	0,00	1 793,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	nie rozliczam wody
43	32,10	77,04	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	154,82	0,00	nie rozliczam wody
44	34,24	82,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	nie rozliczam wody
45	44,84	107,62	0	0	0	0	0	0	0	nie rozliczam wody
46	nie mieszk		0,00	3 227,53	0,00	2 704,80	0	2 758,53	0	nie rozliczam wody
47	43,30	126,99	36,06	0	0,00	0,00	0	0,00	0	zwykły
	1 972,89	8 918,27	3 375,34	60 209,51	19 043,12	37 752,22	14 908,62	35 173,46	14 722,51	
Biały Bór- Gmina										
48	22,40	26,88	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0	nie rozliczam wody
49	69,21	247,43	102,09	0	0,00	0,00	0	0,00	0	zwykły
50	50,23	192,49	102,08	0	0,00	0,00	0	0,00	0	zwykły
51	71,07	263,91	135,98	0	0,00	0,00	0	0,00	0	zwykły
52	49,73	242,44	152,93	0	0,00	0,00	0	0,00	0	zwykły
53	14,83	73,48	22,25	2 184,73	661,54	2 700,20	674,69	2 915,68	674,69	przedpłaty
54	55,38	202,1	119,03	11 237,52	6 618,52	10 099,37	6 143,22	9 137,90	5 939,70	przedpłaty
55	53,46	453,98	373,29	49,71	40,87	0,00	0,00	0,00	0,00	przedpłaty

56	37,59	248,82	169,88	1 269,59	866,80	1 597,69	663,10	1 381,44	595,26	przedpłat wy
57	50,02	257,97	152,93	867,06	514,01	11 475,83	3 027,89	054,75	2 792,13	przedpłat wy
58	33,16	280,48	220,79	1 718,57	1 352,83	2 297,94	843,58	1 877,25	640,06	przedpłat wy
59	28,62	151,79	108,86	7 317,24	5 247,74	6 906,64	4 806,39	6 812,39	4 602,87	przedpłat wy
60	45,81	249,13	152,95	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
61	36,27	161,3	85,13	10 294,17	5 433,00	8 969,01	5 127,45	8 223,81	5 025,69	przedpłat wy
62	14,83	249,93	227,68	2 772,60	2 525,77	896,45	664,83	724,19	537,07	przedpłat wy
63	14,83	126,03	103,78	23 458,86	317,31	24 171,70	215,46	841,57	181,54	przedpłat wy
64	38,33	357,96	300,47	357,96	300,47	0,00	0,00	0,00	0,00	przedpłat wy
65	39,63	275,11	203,78	566,40	419,54	132,65	0,00	0,00	0,00	przedpłat wy
66	31,11	102,68	56,01	0	0,00	0	0	0	0	zwykły
67	16,37	58,79	34,23	82,63	48,11	0,00	0,00	0,00	0,00	zwykły
68	44,52	53,42	0	0	0,00	0	0	0	0	nie rozliczany
69	49,30	77,17	18,01	0	0,00	0	0	221,66	51,73	zwykły
70	58,29	104,92	0	78,66	0,00	83,68	0,00	90,37	0,00	nie rozliczany
71	64,50	350,73	292,68	16 799,03	018,59	14 378,89	400,29	873,33	070,53	przedpłat wy
72	67,55	579,3	477,97	16 393,84	526,26	17 216,19	763,95	601,27	709,40	przedpłat wy
73	52,70	468,68	389,63	25 685,66	353,38	25 236,99	710,98	014,57	216,34	przedpłat wy
74	54,63	522,72	424,39	11 584,76	9 405,53	4 379,50	4 379,50	3 222,90	3 222,90	przedpłat wy
75	82,00	307,29	159,69	13 268,98	6 895,52	14 167,25	6 524,54	472,60	6 359,66	przedpłat wy
76	48,60	103,98	16,50	79,00	12,54	0	0	0	0	zwykły
77	35,10	156,21	82,50	1 116,41	589,62	112,68	0,00	0,00	0,00	zwykły
78	65,87	148,31	49,50	2 331,61	778,20	0,00	0,00	0,00	0,00	zwykły
79	61,77	111,19	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0	nie rozliczany
80	34,00	43,83	0,00	9 112,44	0,00	10 210,64	0,00	722,92	0	zwykły
81	47,17	67,88	11,28	1 030,41	171,23	289,15	0,00	0,00	0,00	zwykły
82	83,00	389,25	239,85	7 120,97	4 387,83	11 258,77	6 875,53	069,29	8 367,95	zwykły

83	41,67	50	0,00	3 823,83	0,00	4 691,05	0,00	5 115,45	0,00	nie rozliczam wody
84	78,33	164,49	0,00	0	0,00	678,54	0,00	675,35	0,00	nie rozliczam wody
85	77,20	332,7	170,58	785,90	402,94	0,00	0,00	0,00	0,00	zwykły
86	30,50	149,88	85,83	1 623,04	929,45	3 389,66	2 171,12	2 649,47	1 697,02	zwykły
87	88,90	323,37	136,68	0	0,00	854,40	421,50	1 387,22	684,70	zwykły
88	65,80	224,01	138,18	3 808,56	2 349,30	710,36	321,30	1 228,16	555,52	zwykły
89	46,56	97,78	0	0	0,00	0	0	0	0	nie rozliczam wody
90	42,28	63,34	0	0	0,00	152,78	0,00	100,79	0,00	nie rozliczam wody
Razem Gmina	2 093,12	9 113,15	5 517,41	176 820,14	118 166,92	177 058,01	107 735,32	177 414,33	104 924,76	
Ogółem	4 066,01	18 031,42	8 892,75	237 029,65	137 210,03	214 810,23	122 643,94	212 587,79	119 647,27	

Tak jak w przypadku gospodarki odpadami komunalnymi, tak w przypadku usług dostarczania wody i odbioru ścieków dochody gminy nie pokrywają kosztów realizacji usługi.

Miesięczny wymiar opłat za wodę i ścieki w mieszkaniach komunalnych w gminie wynosi 8.892,75 zł. Zaległości we wpłatach z tego tytułu wyniosły na dzień 31.12.2014 r. kwotę 137.210,03 zł i były wyższe niż na koniec 2013 r., gdzie zaległość stanowiła kwotę 128.728,07 zł. W październiku 2014 r. w zadłużonych mieszkaniach zamontowano 13 szt. wodomierzy przedpłatowych. Lokatorzy muszą „z góry” wykupić planowaną ilość m³ wody i ścieków. W roku 2015 r. planowano założyć kolejnych 11 szt. wodomierzy przedpłatowych.

Tabela Nr 22. Wpłaty z liczników przedpłatowych na wodę i ścieki w latach 2015-2016

Planowana ilość wykupywanych m ³ wody i ścieków / miesiąc	Cena	Wartość dochodów/ m-c	Plan dochodów 2015 r.	Wykonanie za 2015 rok	Wykonanie za I półrocze 2016 rok
120,00	16,95	2 034,00	24 408,00	28 781,22	13 939,30
35,00	16,95	593,25	5 932,50	0,00	0,00
80,00	26,47	2 117,60	21 176,00	16 790,20	8 752,38
Razem:	x	4 744,85	51 516,50	45 571,42	22 691,68

Realizacja:

Na dzień 30.06.2016 rok zamontowanych jest 26 wodomierzy przedpłatowych u 22 lokatorów. W 2015 roku z tego tytułu wpłynęło 45.571,42 zł, czyli mniej niż zakładano pierwotnie.

Jednak zakup wodomierzy przyniósł pozytywny skutek, co wynika z tabeli 21. Zadłużenie z tytułu najmu lokali komunalnych i socjalnych spada począwszy od 2014 roku, w którym wynosiło 237.0289,65 zł, w tym z tytułu wody i ścieków 137.210,03 zł. Natomiast na koniec 2015 roku zadłużenie spadło i wynosiło 214.810,23 zł, w tym woda i ścieki 122.643,94 zł. Na półrocze 2016 roku zadłużenie wynosi 212.587,79 zł, w tym z tytułu wody i ścieków 119.647,27 zł.

A zatem skutecznym jest działanie i przyjęte zasady wykupu wody. Zarządzeniem Burmistrza przyjęto, że w przypadku osób mających zadłużenie z tytułu wody i ścieków ceny wody doliczane jest 30% na poczet zaległości. Dzięki temu, jak widać zaległości nie rosną, jak to się działo do 2014 roku.

Przedsięwzięcie nr 8

Dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Wykonanie dochodów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych w 2014 rok wyniosło 2.693.128,74 zł. W projekcie budżetu na 2015 rok przyjęto kwotę 3.530.000 zł. Biorąc pod uwagę tendencję spadkową we wpływach z tego tytułu, zachodzi konieczność weryfikacji założonego planu i zmniejszenie planu dochodów w tym rozdziale o kwotę 530.000 zł. Założono, że w 2015 r. wykonanie dochodów z tego tytułu będzie wyższe niż w 2014 r., z uwagi na fakt że w 2014 r. przez ponad 3 miesiące jeden radar nie działał, uległ uszkodzeniu w wyniku zdarzenia drogowego oraz 2 razy został spalony na skutek wylądowań atmosferycznych.

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015r.

Realizacja: W ciągu 2015 r. roku dokonano zmniejszenia planów dochodów z tytułu mandatów i grzywien nałożonych przez Straż Miejską łącznie o 1.530.616 zł. A zatem plany na 31.12.2015 r. wyniosły 1.999.384 zł. Natomiast dochody zrealizowano w 2015 rok w wysokości 1.872.700,89 zł. W 2016 roku założono plany w wysokości 500.000 zł. Na 30.06.2016 roku wykonanie wyniosło 402.920,81 zł (z kosztami komorniczymi). Zakłada się, że założony plan zostanie zrealizowany w całości.

3.2. Zwiększenie dochodów majątkowych

Przedsięwzięcie nr 1

Dochody z dotacji celowych

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Nie wszystkie kwoty dotacji zostały zaplanowane w projekcie budżetu na 2015 r.. W związku z długotrwałą procedurą rozliczania zadań dofinansowanych z różnych źródeł, zwłaszcza inwestycyjnych, niektóre kwoty dotacji planowane były w budżecie roku 2014. Część z wyszczególnionych wyżej dotacji zatwierdzona została dopiero w roku 2015, już po złożeniu projektu

budżetu. Reasumując, budżet 2015 r. należy zwiększyć o kwotę 451.676 zł, w tym z tytułu realizacji dochodów majątkowych 444.180 zł, z tytułu realizacji dochodów bieżących 7.496,00 zł.

Realizacja:

Tabela Nr 23. Planowane i zrealizowane wpływy dotacji celowych z przyznanych dofinansowań projektów w 2015 roku

Lp.	Tytuł operacji	Plan po zmianach na 31.12.2015	Wykonanie 2015 r.
1	Doposażenie kąpieliska miejskiego w Białym Borze	24 999,00	24 999,00
2	Budowa placu zabaw dla dzieci w Białym Borze	12 248,00	12 248,00
3	Zagospodarowanie miejsca rekreacyjno - wypoczynkowego w miejscowości Trzebiele.	18 421,00	18 421,20
4	Obchody Dnia Niepodległości w Białym Borze	7 496,00	7 496,00
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Biały Bór i Kaliska	183 807,00	183 807,00
6	Montaż lamp hybrydowych na terenie gminy Biały Bór - etap II	33 690,00	33 690,00
7	Zagospodarowanie parku miejskiego w Białym Borze	249 982,00	249 982,85
8	Utworzenie miejsc sportowo-rekreacyjnych: budowa siłowni plenerowych na terenie gminy Biały Bór	60 469,00	60 469,00
9	Zapobieganie i ograniczenie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom w Gminie Biały Bór	443 000,00	427 822,91
10	Zakup mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminę Biały Bór	80 000,00	80 000,00
11	Rekultywacja składowiska odpadów w Białym Borze	433 596,00	434 175,65
12	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Biały Bór	0,00	0,00
13	Azbest	0,00	0,00
14	Zakup komputerów w ramach projektu "Internet oknem na świat mieszkańców gminy Biały Bór"	490 966,80	490 966,80
15	zwrot 10% wydatków majątkowych z funduszu sołeckiego za 2014 rok	8 945,92	8 945,92
Razem:		2 047 620,72	2 033 024,33

Dotacje celowe majątkowe oraz dotacji z poz. 4 wykazane w tabeli powyżej wykonano na poziomie 2.033.024,33 zł. Ponadto w ciągu roku otrzymano dwie dotacje celowe z tytułu refundacji wydatków

majątkowych poniesionych ze środków funduszu sołeckiego w 2014 roku oraz na zakup komputerów w ramach projektu „Internet oknem na świat mieszkańców gminy Biały Bór” w łącznej kwocie 499.912,72 zł.

Przedsięwzięcie nr 2

Dochody ze sprzedaży mienia

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Przyjęto, że każdego roku budżetowego sprzedaż majątku gminy będzie się kształtowała w granicach 5% wartości nieruchomości. Szacunkową wartość procentową ustalono na bazie wykonania dochodów z lat ubiegłych. Projekt budżetu na 2015 r. zakładał plan wskazanej pozycji dochodów w wysokości 185.000 zł, zatem budżet gminy w roku 2015 zwiększono o kwotę 194.000 zł. W latach kolejnych zaplanowano wpływy ze sprzedaży w granicach 5% wartości nieruchomości tj. w wysokości 378.743,36 zł.

Realizacja:

W poniższej tabeli wykazano wykonanie 2015 roku oraz za I półrocze 2016 r.

Tabela Nr 24 Rejestr mienia komunalnego przeznaczanego do sprzedaży w latach 2015-2017

Lp	Obręb	Nr działki	Powierzchnia w ha	Szacunkowa wartość nieruchomości w zł	Wartość rynkowa na podstawie cen rynkowych z aktów notarialnych	Sprzedaż w 2015 roku/cena brutto	Sprzedaż w I półroczu 2016 r.
Gmina Biały Bór							
1	Drzonowo/Dolgie	198/317	0,2858	93 371,00	0,00	0,00	0,00
2	Drzonowo/Dolgie	198/318	0,1497	53 114,00	0,00	0,00	0,00
3	Drzonowo/Dolgie	198/319	0,2137	73 427,00	0,00	0,00	0,00
4	Drzonowo/Dolgie	198/320	0,2866	98 476,00	0,00	0,00	0,00
5	Drzonowo/Dolgie	189/321	0,2099	72 122,00	0,00	0,00	0,00
6	Drzonowo/Dolgie	198/322	0,1933	68 583,00	0,00	0,00	0,00
7	Drzonowo/Dolgie	198/325	0,2019	69 373,00	0,00	0,00	0,00
8	Drzonowo/Dolgie	198/326	0,1916	67 980,00	0,00	50 688,30	0,00
9	Drzonowo/Dolgie	198/327	0,1363	48 359,00	0,00	0,00	0,00
10	Drzonowo/Dolgie	198/328	0,1557	55 242,00	0,00	0,00	0,00
11	Drzonowo/Dolgie	198/329	0,1349	47 863,00	0,00	35 780,70	0,00
12	Drzonowo/Dolgie	198/330	0,1556	57 837,00	0,00	43 234,50	0,00
13	Drzonowo/Dolgie	198/331	0,1505	55 941,00	0,00	41 741,28	0,00
14	Drzonowo/Dolgie	198/339	0,2029	66 287,00	0,00	49 940,46	0,00
15	Drzonowo/Dolgie	198/340	0,1348	47 827,00	0,00	0,00	0,00
16	Drzonowo/Dolgie	442	0,1503	53 326,00	0,00	40 250,52	0,00
17	Stepień	9/4	1,9900	27 687,00	0,00	0,00	0,00
18	Stepień	52	0,8800	11 473,00	0,00	0,00	0,00

19	Stepień	64	1,7400	22 180,00	0,00	0,00	0,00
20	Stepień	45	0,7100	8 947,00	0,00	0,00	0,00
21	Stepień	46	0,9300	11 719,00	0,00	0,00	0,00
22	Stepień	54	0,5900	7 435,00	0,00	0,00	0,00
23	Stepień	55	0,4400	5 544,00	0,00	0,00	0,00
24	Kaliska	112/46	0,1287	31 699,00	0,00	0,00	0,00
25	Kaliska	112/50	0,1311	32 290,00	0,00	37 269,00	0,00
26	Kaliska	112/51	0,1317	32 438,00	0,00	37 269,00	0,00
27	Kaliska	112/52	0,1324	32 610,00	0,00	37 269,00	0,00
28	Kaliska	112/53	0,1436	32 942,00	0,00	37 269,00	0,00
29	Kaliska	112/59	0,1224	28 079,00	0,00	0,00	0,00
30	Kaliska	112/60	0,1433	32 873,00	0,00	0,00	0,00
31	Kaliska	112/62	0,1369	36 005,00	0,00	42 238,20	0,00
32	Kaliska	112/63	0,1395	36 689,00	0,00	0,00	0,00
33	Kaliska	112/70	0,1246	30 689,00	0,00	34 784,40	0,00
34	Kaliska	112/73	0,1252	32 928,00	0,00	0,00	35 350,00
35	Kaliska	112/75	0,1270	35 547,00	0,00	0,00	0,00
36	Kaliska	112/76	0,1237	34 524,00	0,00	0,00	35 350,00
37	Kaliska	112/77	0,1137	31 825,00	0,00	35 960,00	0,00
38	Kaliska	112/78	0,1230	32 349,00	0,00	0,00	0,00
39	Kaliska	112/74	0,3040	91 078,00	0,00	0,00	0,00
40	Kaliska	375/4	1,3800	259 302,00	0,00	0,00	0,00
41	Kaliska	375/7	3,7100	697 109,00	0,00	0,00	0,00
42	Kołtki	170/8	0,3296	0,00	4 906,75	5 360,00	0,00
43	Kołtki	170/10	0,3006	0,00	4 475,03	5 050,00	0,00
44	Kołtki	170/11	1,1561	0,00	17 210,86	18 490,00	0,00
45	Sępólno Małe	góra	30,6287	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00
	RAZEM			5 665 089,00	26 592,64	552 594,36	70 700,00
Miasto Biały Bór							
46	03 ul. Dworcowa	40/34	0,1285	32 125,00	0,00	0,00	0,00
47	09 ul. Dworcowa	4/8	3,7771	563 871,00	0,00	0,00	0,00
48	08 ul. Topolowa	9/2	0,2802	62 961,00	0,00	0,00	0,00
49	03 ul. Akacyjowa	147/8	0,0671	19 540,00	0,00	0,00	0,00
50	03 ul. Akacyjowa	147/3	0,0701	20 110,00	0,00	0,00	0,00
51	03 ul. Akacyjowa	147/4	0,0701	20 110,00	0,00	0,00	0,00
52	03 ul. Akacyjowa	147/6	0,1519	0,00	2 261,33	0,00	0,00
53	03 ul. Akacyjowa	147/10	0,0868	0,00	1 292,19	0,00	0,00
54	08 ul. Brzeźnicka	5/1	0,9968	0,00	14 839,36	0,00	0,00
55	08 ul. Brzeźnicka	6	0,8923	0,00	13 283,67	0,00	0,00
56	08 ul. Brzeźnicka	65/1	0,6574	0,00	9 786,71	0,00	0,00
57	03 ul. Dworcowa	39/12	0,0962	37 090,00	0,00	0,00	0,00
58	03 ul. Dworcowa	39/13	0,0972	37 430,00	0,00	0,00	0,00
59	03 ul. Dworcowa	39/15	0,0961	37 060,00	0,00	0,00	0,00
60	03 ul. Dworcowa	39/16	0,0959	0,00	28 770,00	0,00	0,00
61	03 ul. Dworcowa	39/17	0,0909	0,00	27 270,00	0,00	0,00
62	03 ul. Dworcowa	39/18	0,0915	0,00	27 450,00	0,00	0,00
63	03 ul. Dworcowa	39/19	0,0449	0,00	13 470,00	0,00	0,00
64	03 ul. Norwida	181	0,2384	0,00	71 520,00	0,00	0,00
65	03 ul. Norwida	36/17	0,2592	0,00	64 800,00	0,00	0,00
66	04 ul. Sportowa	164/21	0,0901	0,00	27 030,00	0,00	0,00

67	04, ul. Bobolicka	179/7	2,3029	0,00	34 283,27	0,00	0,00
68	04, ul. Szczecinecka	330	0,2364	0,00	3 519,28	0,00	0,00
69	05, ul. Szczecinecka	6/4	1,8054	0,00	26 896,98	0,00	0,00
70	05, ul. Szczecinecka	9/2	2,2908	0,00	34 103,13	0,00	0,00
71	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/3	4,7258	160 640,00	0,00	0,00	0,00
72	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/2	0,1067	0,00	0,00	0,00	0,00
73	04, ul. Nadrzeczna	143	0,0427		11 230,10	0,00	0,00
	RAZEM		69,8787	990 937,00	411 806,02	0,00	0,00
74	W trakcie podziału	176/5	0,0058	1 525,40	0,00	0,00	0,00
75	obręb 04	176/6	0,0054	1 420,20	0,00	0,00	0,00
76	ul. A. Czerwonej	176/7	0,0233	6 127,90	0,00	0,00	0,00
77	ul. 26 Lutego	176/8	0,0095	2 983,00	0,00	0,00	3 697,30
78		176/9	0,0012	315,60	0,00	0,00	0,00
79		243/1	0,0140	3 682,00	0,00	0,00	0,00
80		243/2	0,0208	6 122,00	0,00	0,00	6 122,00
81		243/3	0,0080	2 104,00	0,00	0,00	0,00
82		241/3	0,0130	3 419,00	0,00	0,00	0,00
83		241/4	0,0214	5 628,20	0,00	0,00	0,00
84		241/5	0,0080	2 104,00	0,00	0,00	0,00
85		241/6	0,0063	1 656,90	0,00	0,00	0,00
86		241/7	0,0083	2 182,90	0,00	0,00	0,00
87		241/8	0,0027	710,10	0,00	0,00	0,00
88		342/1	0,0055	1 960,00	0,00	0,00	1 960,00
89		342/2	0,0108	2 840,40	0,00	0,00	0,00
90		213/1	0,0046	2 074,00	0,00	0,00	2 074,00
91		203/4	0,0110	4 148,00	0,00	0,00	4 148,00
92		203/5	0,0148	3 892,40	0,00	0,00	0,00
93		244/5	0,0138	6 330,00	0,00	0,00	6 330,00
	RAZEM		0,2082	61 226,00	0,00	0,00	24 331,30
	Do podziału						
94	obręb 04 ul. Podgórna	114/3	0,1365	0,00	34 125,00	0,00	0,00
	Lokale mieszkalne	Średnia cena za 1 m2 lokalu mieszk. wynosi 1500 zł - cena zbycia po zastosowaniu ulgi 10% wartości szacunkowej					
95	Żymierskiego 2A	1	49,26	73 890,00	7 389,00	0,00	0,00
96	Żymierskiego 2A	2	67,76	101 640,00	10 164,00	0,00	0,00
97	Żymierskiego 2A	3	57,08	85 620,00	8 562,00	0,00	0,00
98	Żymierskiego 2A	4	33,60	50 400,00	5 040,00	0,00	0,00
99	Żymierskiego 2A	5	26,09	39 135,00	3 913,50	0,00	0,00
100	Żymierskiego 2A	6	31,23	46 845,00	4 684,50	0,00	0,00
101	Żymierskiego 2A	7	17,51	26 265,00	2 626,50	0,00	0,00
102	Żymierskiego 2	1	70,85	106 275,00	10 627,50	0,00	0,00
103	Sępólno Wielkie 59a/3		77,20	69 689,00	6 968,90	0,00	6 968,90
104	Kaliska 11	442	0,1201	42 000,00	4 200,00	4 200,00	0,00
	RAZEM			641 759,00	64 175,90	4 200,00	6 968,90

105	ul. Sądowa 5/4	udział w dz. 46/1 ob. 04	29,87 m2	34 305,00	0,00	21 420,00	0,00
106	Grabowo	274	0,4100	4 320,00	0,00	6 060,00	0,00
RAZEM				7 397 636,00	536 699,56	584 274,36	102 000,20
				7 934 335,56			

W porównaniu do przyjętych założeń należy stwierdzić, że w 2015 roku gmina sprzedała o 205.531 zł więcej nieruchomości, niż planowała. Jest to bardzo zadowalający efekt. Natomiast analizując 2016 rok należy zintensyfikować działania w celu uzyskania większej kwoty ze sprzedaży, bo do wykonania założonego planu brakuje jeszcze 276.743,16 zł.

W pierwotnym planie naprawczym wykazano także dwie działki do sprzedaży w obrębie Drzonowo/Dolgie o numerach 198/341 i 198/315 o łącznej powierzchni 21,9254 ha o wartości szacunkowej 326.403,42 zł. Działki jednak zostały przeznaczone do dzierżawy.

3.3. Wydatki bieżące

Przedsięwzięcie nr 1

Zmniejszenie wydatków z tytułu dotacji celowych

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

W projekcie budżetu na rok 2015 zaplanowano 260.000 zł na dotację na realizację zadań własnych gminy przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych, w wyniku ogłoszonego konkursu ofert przyznano dofinansowania w wysokości 206.520 zł, co pozwoli zmniejszyć planowane wydatki o kwotę 53.480 zł.

Realizacja:

Tabela Nr 25 Dotacje celowe udzielone z budżetu gminy na zadania własne realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych w 2015 roku i plan na 2016 r.

Lp.	Rodzaj udzielonej dotacji	Założenia programu naprawczego na 2015 rok	Rok		
			Plan na 31.12.2015	Wykonanie 2015	Plan na 2016 po rozstrzygnięciu konkursu
1.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji	17 700,00	21 165,00	21 165,00	21 300,00
2.	Kultura fizyczna i sport	173 320,00	173 320,00	172 840,50	155 540,00
3.	Ochrona i promocja zdrowia	15 500,00	15 500,00	15 500,00	13 800,00
Razem:		206 520,00	209 985,00	209 505,50	190 640,00
Skutki dla budżetu			3 465,00		

W 2015 roku w ciągu roku dokonano zwiększenia planów o 3.465 zł, środki przeznaczono z rezerwy Burmistrza. Udzielono dotacje na łączną kwotę 209.985 zł, jednak jedno stowarzyszenie oddało nie wykorzystaną dotację w kwocie 479,50 zł.

Natomiast jeśli rozpatrywać 2016 rok to przede wszystkim należy stwierdzić, że w założeniach przyjęto wydatki na stowarzyszenia w kwocie 198.000 zł, a po rozstrzygnięciu konkursu przyznano 190.640 zł. W ten sposób zaoszczędzono 7.360 zł. Jednak oszczędność najprawdopodobniej będzie większa, ponieważ jedno ze stowarzyszeń zrezygnowało z części dotacji.

Przedsięwzięcie nr 2

Zmniejszenie wydatków z tytułu zakupu energii elektrycznej

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

W Programie naprawczym założono zmniejszenie wydatków na energię elektryczną, dzięki przeprowadzonemu przetargowi. Cena 1kW przez przetargiem wynosiła 0,29 zł netto, natomiast po przetargu spadła do kwoty 0,24 zł/1kW netto.

Realizacja:

Tabela Nr 24 przedstawia, że w wyniku przeprowadzonego przetargu gmina zaoszczędziła na energii elektrycznej w stosunku do wydatków 2014 roku (koszt brutto 107.247,62 zł) kwotę 21.726,46 zł. Na 2015 rok w programie zaplanowano wydatki na poziomie 89.684,42 zł, a wydatkowano 85.521,16 zł. A zatem działanie pozytywnie zrealizowane.

Tabela Nr 26. Koszty energii elektrycznej w Gminie Biały Bór za 2015

Lp.	Rok	Założenie z programu naprawczego- koszt brutto prądu w 2015 roku	Wykonanie za 2015 r.	Różnica
1	2015	89 684,42	85 521,16	4 163,26
2	RAZEM	89 684,42	85 521,16	4 163,26

Przedsięwzięcie nr 3

Zmiany wydatków z tytułu zmniejszenia zatrudnienia w referacie Straży Miejskiej

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Obeenie w referacie zatrudnionych jest 17 osób (7 strażników i 10 pracowników administracyjnych). W roku 2015 planuje się zmniejszenie zatrudnienia o 4 pracowników administracyjnych tj. do 12 osób, z tym że jeden pracownik zostanie przeniesiony do referatu finansowo-budżetowego w miejsce osoby odchodzącej na emeryturę. W założeniach oszczędnościowych 2015 r. przyjęto, że realne oszczędności z tytułu zmniejszonego zatrudnienia można przyjąć za okres 5 m-cy br. z uwagi na okresy wypowiedzeń oraz odpraw dla zwalnianych pracowników.

W projekcie budżetu na 2015 r., przyjęto niższe koszty zatrudnienia z uwagi na planowane wcześniej ograniczenie zatrudnienia, zwolnienia planowano już w roku 2014 r. Z różnych przyczyn, m.in. w związku z koniecznością przekazania znacznej ilości dokumentacji do archiwum zakładowego oraz

zwiększoną windykacją należności podjęcie decyzji przesunęło się w czasie. W związku z powyższym plan budżetu na 2015 r. na wydatki związane z funkcjonowaniem Straży Miejskiej niestety należy zwiększyć o kwotę 190.957,31 zł, natomiast od 2016 r. koszty będzie można zmniejszyć o 103674,63 zł. W sumie całoroczne oszczędności z tytułu zmniejszenia zatrudnienia w referacie wyniosą 259.638,13 zł.

Pozostałe wydatki opisane w tabeli dotyczą w głównej mierze kosztów przygotowania i wysyłki korespondencji. W 2014 r., przy uszkodzeniu jednego z fotoradarów, ilość zarejestrowanych wykroczeń wyniosła 27.000 zdarzeń, w latach 2015-2017 przyjęto do wyliczenia 30.000 zdarzeń/rok w związku z czym koszt z tym związane są wyższe niż w 2014 r.

Realizacja:

W 2015 roku zwolniono więcej osób niż pierwotnie planowano. Ogólnie zwolniono 10 osób (4 strażników i 6 osób z obsługi administracji). Dodatkowo jedną osobę z administracji przeniesiono do Referatu Finansowo-Budżetowego w miejsce osoby, która odeszła na emeryturę. W pracy pozostało 6 osób, z tym że 3 strażników pracuje, natomiast 1 strażnik jest na urlopie macierzyńskim oraz 2 osoby z administracji przebywają także na urlopiach macierzyńskich. W związku ze zwolnieniami wypłacono odprawy dla wszystkich zwalnianych pracowników, natomiast należne 13-stki wypłacono w styczniu 2016 roku.

Tabela Nr 27 Skutki finansowe reorganizacji zatrudnienia w Referacie Straży Miejskiej w Białym Borze

Rodzaj wydatku	Wykonanie wydatki w 2014 r.	Wydatki 2015r. zaplanowane po wprowadzeniu działań naprawczych	Plany po zmianach na 31.12.2015	Wykonanie za 2015 rok	Wykonanie za I półrocze 2016r.
wynagrodzenia	893 720,81	737 757,31	707 686,00	707 059,09	171 949,87
pozostałe wydatki	788 246,74	796 200,00	720 187,00	463 592,72	72 609,55
Razem:	1 681 967,55	1 533 957,00	1 427 873,00	1 170 651,81	244 559,42

Porównując wydatki na wynagrodzenia w 2015 roku w stosunku do 2014 roku wydatkowano mniej o 186.660,82 zł, pomimo konieczności wypłaty odpraw. Natomiast porównując wydatki ogółem przeznaczone na funkcjonowanie straży wydano w 2015 roku mniej 511.315,74 zł, niż w 2014 roku. Należy także porównać wykonanie 2015 roku z założeniami z programu naprawczego. Wydano mniej o 363.305,19 zł niż planowano.

W założeniach na 2016 rok zaplanowano wydatki na poziomie 1.430.282,68 zł, natomiast w wyniku większych redukcji, niż pierwotnie planowano wydatki na straż są znacznie mniejsze. Plan wydatków na 2016 rok wynosi 370.000 zł.

Przedsięwzięcie nr 4

Zmniejszenie wydatków z tytułu zmniejszenia ilości godzin funkcjonowania świetlic wiejskich

Założenia:

Zakładano, że w 2015 roku zostaną zmienione umowy zlecenia dla opiekunów świetlic (maj-sierpień), w związku ze zmniejszeniem godzin funkcjonowania obiektów. Planowano, że 7 z nich będzie czynne 80 godz./m-cu tj. średnio po 4 godz./dziennie 5 dni w tygodniu (Biały Dwór, Grabowo, Koltki, Przybrda, Sępólno Wielkie, Stepień, Świerszczewo), 8 świetlic pracowało będzie 40 godz./m-c (Bielica, Biskupice, Brzeźnica, Dyminek, Drzonowo, Kaliska, Sępólno Małe, Trzebiele) tj. średnio po 2 godz./dziennie i 1 świetlica 20 godz./m-c tj. średnio 1 godz./dziennie (Biała). Dzięki poczynionym działaniom w 2015 r. będzie można obniżyć planowane wydatki o kwotę 30.718 zł, natomiast w 2016 r. o kolejne 47.382 zł.

Realizacja:

Poniższa tabela przedstawia wykonanie za 2015 rok i za I półrocze 2016 roku.

Tabela Nr 28 Koszty zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich na terenie gminy Biały Bór

Rodzaj wydatku	2014	Projekt budżetu 2015	Plan 2015	Wykonanie za 2015 r.	Plan 2016	Wykonanie za I półrocze 2016
Zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich	226 791,18	218 500,00	187 782,00	216 362,33	140 400,00	69 646,01

Jak wynika z tabeli w 2015 roku na zatrudnienie opiekunów świetlic wydano 216.362,33 zł, czyli o ok.28 tys. zł więcej niż zakładano. Było to związane z faktem, że działanie zostało wdrożone począwszy od miesiąca września 2015 r. Przedsięwzięcie jest nadal kontynuowane i w I półroczu 2016 roku wydatkowano 69.646,01 zł, czyli wydatki w skali roku wyniosą 139.292,02 zł. A zatem plan zostanie prawidłowo zrealizowany.

Przedsięwzięcie nr 5

Zmiana wydatków na obsługę długu w gminie Biały Bór

Założenia pierwotnego programu naprawczego:

Należy dokonać korekty wydatków na obsługę długu w związku z zaciągnięciem w grudniu 2014 roku kredytu długoterminowego w wysokości 3.200.000 zł. I tak: w 2015 roku należy zwiększyć wydatki z tego tytułu o kwotę 60.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty-czerwiec 2015r.

Realizacja:

Pierwotna kwota założona w projekcie budżetu na 2015 rok wynosiła 570.000 zł. Zwiększono plan o 60.000 zł. Na koniec roku zmniejszono o 10.000 zł. Na obsługę długu w 2015 roku wydano 618.957,80 zł, czyli mniej niż założono w programie naprawczym.

Przedsięwzięcie nr 6**Zmniejszenie wydatków w wyniku połączenia Biblioteki Publicznej z Białoborskim Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze****Założenia pierwotnego programu naprawczego:**

W tabeli wykazano oszczędności związane z zamiarem połączenia Biblioteki Publicznej z Białoborskim Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze. W chwili obecnej obie instytucje kultury mają swoich Dyrektorów, prowadzone są dwie kafejki internetowe, a księgowość prowadzona jest osobno dla każdej instytucji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ostateczne połączenie może nastąpić od września 2015 roku. W związku z tym w nowo utworzonej instytucji kultury będzie jedna Pani Dyrektor, księgowość będzie prowadzona przez księgowość BCKIR, natomiast kafejka internetowa będzie funkcjonowała w bibliotece, która po generalnym remoncie będzie miała do tego odpowiednie warunki lokalowe. W związku z likwidacją kafejki w BCKIR należy zmniejszyć zatrudnienie o jedną osobę.

W wyniku tych działań oszczędność dla budżetu w 2015 roku wyniesie 13.962 zł, natomiast w 2016 roku dodatkowo o kolejne 30.080 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015r.

Realizacja:

Tabela Nr 29. Koszty związane z połączeniem Biblioteki Publicznej z BCKIR w Białym Borze

Instytucja kultury	2014	Założenia programu 2015	Plan na 31.12.2015	Wykonanie 2015
Budżet Biblioteki Publicznej	146 000,00	144 482,00	146 482,00	146 482,00
Budżet BCKIR	507 856,00	411 556,00	416 052,00	416 052,00
RAZEM	653 856,00	556 038,00	562 534,00	562 534,00

Ostatecznie nie doszło do połączenia tych dwóch instytucji kultury. W świetle przepisów warunkiem połączenia jest uzyskanie pozytywnej opinii z Krajowej Rady Bibliotecznej oraz Książnicy Pomorskiej z siedzibą w Szczecinie. Zawnioskowaliśmy o opinie do tych instytucji. Książnica Pomorska w piśmie z dnia 03 lipca 2015 r. wypowiedziała się, że „połączenie Biblioteki z inną instytucją zrodzi niebezpieczeństwo obniżenia jakości usług Biblioteki, na co nie zezwala art. 13 ust. 7 Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach”. Ponadto odbyło się spotkanie z przedstawicielem Rady

Bibliotecznej celem skontrolowania zasadności połączenia. W trakcie spotkania Pani referent wyraziła swoje zdanie, że nie jest zasadne połączenie tych dwóch instytucji, gdyż źle to wpłynie na funkcjonowanie biblioteki w Białym Borze. W 2016 roku wpłynęła negatywna opinia.

Działania te nie powstrzymały gminy do wprowadzenia oszczędności. Biblioteka Publiczna wypowiedziała umowę dla biura rachunkowego, a obowiązek prowadzenia księgowości powierzono Głównej księgowej z BCKiR, zatrudniając ją na 1/8 etatu i zmniejszając o wskazaną część etatu zatrudnienie w BCKiR. Utrzymaniem czystości w bibliotece zajmuje się sprzątaczką BCKiR, zatrudnioną w bibliotece także na 1/8 etatu. Jak wynika ze sprawozdania biblioteki wydatkowano o 2.000 zł więcej niż zakładano, a to z uwagi na konieczność zakupu programu komputerowego do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Jak wynika ze sprawozdania Białoborskiego Centrum Kultury i Rekreacji, w wyniku redukcji zatrudnienia Głównej księgowej i sprzątaczką o 1/8 etatu od 01.05.2015 r. i od 01.06.2015 r. oraz zwolnienia jednego pracownika przyniosło oszczędność w 2015 roku w wysokości 14.949,12 zł.

Jednak awaria sieci wodociągowej oraz inne nieprzewidziane wydatki spowodowały, że przekazano dla BCKiR więcej dotacji, niż założono w programie naprawczym o 4.496 zł.

Reasumując wprowadzone zmiany w obu instytucjach kultury, pomimo ich nie połączenia, przyniosły w 2015 roku oszczędności w stosunku do dotacji przyjętych w projekcie budżetu na 2015 rok (570.000 zł) w wysokości 7.466 zł. Warto także podkreślić fakt, że dzięki w/w działaniom na utrzymanie BCKiR i Biblioteki w 2015 r. wydatkowano mniej o 91.322 zł, niż w 2014 roku. Natomiast plany na 2016 r. wynoszą 516.458 zł, czyli kolejne oszczędności.

Przedsięwzięcie nr 7

Zmniejszenie wydatków bieżących MGOPS w Białym Borze

Założenia:

Uchylenie Zarządzeń Kierownika w sprawie zasad przydzielania pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów oraz w sprawie: wprowadzenia zmian do zasad przydzielania pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów. Skutki finansowe uchylenia Zarządzenia w 2015 roku i na lata następne stanowią oszczędność w kwocie 7.745,46

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

Realizacja:

Tabela Nr 30. Zmniejszenie wydatków dotyczących zadań realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze

Lp.	Rodzaj wydatku	Projekt budżetu 2015 r.	2015 r.	Wykonanie za 2015 r.	2016 r.	Wykonanie za I półrocze 2016 r.
1.	Ekwiwalent pracowników MGOPS za odzież ochronną i roboczą, środki bhp oraz napoje	7 745,46	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Dodatek z tytułu wynagrodzenia za pracę w warunkach szkodliwych	3 012,00	502,00	221,00	0,00	0,00
3.	Dodatki mieszkaniowe	400 000,00	350 000,00	365 377,94	350 000,00	170 429,70
RAZEM			350 502,00		0,00	0,00

Zarządzeniem nr 9/2014 Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Białym Borze z 02.12.2014 roku w sprawie zasad przydzielania pracownikom M-GOPS odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów, z którego wynika iż z dniem 01.01.2015 r. uchylono Zarządzenie nr 4/2009 Kierownika M-GOPS w Białym Borze z 15.06.2009 w sprawie zasad przydzielania pracownikom M-GOPS odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów, zarządzenie 17/2012 Kierownika M-GOPS z 28.12.2012 r w sprawie wprowadzenia zmian do zasad przydzielania pracownikom M-GOPS odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów w związku z tym zniesiono w M-GOPS w Białym Borze ekwiwalent pracownikom za odzież ochronną i roboczą, środki bhp oraz napoje.

Dodatek z tytułu wynagrodzenia za pracę w warunkach szkodliwych zniesiono dokonując zmian w umowach o pracę zawartych z poszczególnymi pracownikami. Zmiany te zaczęły obowiązywać od 01.03.2015 roku.

Dodatki mieszkaniowe przyznawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami dla osób, które złożyły wnioski i spełniały warunki, dlatego też w 2015 roku wydano więcej niż planowano.

Przedsięwzięcie nr 8

Zmniejszenie wydatków bieżących w szkołach z tytułu dokształcania nauczycieli

Założenia:

Zgodnie z art. 70 ust. 1 Karty nauczyciela organy prowadzące szkołę wyodrębniają w budżetach organów prowadzących środki na dokształcenie zawodowe nauczycieli w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (Dz.U. z 2014 roku poz. 191 j.t). Natomiast na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z 05.12.2014 roku poz. 1877 w sprawie zmian

niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej organy prowadzące szkoły mogą zmniejszyć środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli do wysokości nie mniej niż 0,5%.

Zatem organ prowadzący dokonał zmniejszenia planowanego odpisu na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli do wysokości 0,5%.

Realizacja:

Tabela Nr 31 Koszty związane ze zmniejszeniem odpisu na doszkalcenie zawodowe nauczycieli

Szkoły	Projekt budżetu 2015	Plan 2015	Wykonanie 2015	Plan po zmianach 2016	Wykonanie za I półrocze 2016
Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze	28 161,00	14 079,00	6 363,74	14 520,00	3 388,95
Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze	6 093,00	3 046,00	1 782,00	3 186,00	2 000,00
RAZEM	34 254,00	17 125,00	8 145,74	17 706,00	5 388,95

W powyższej tabeli przedstawiono wykonanie założonych planów na doszkalcenie zawodowe nauczycieli. Zgodnie z przyjętymi założeniami w 2015 roku dokonano zmniejszenia planów na doszkalcenie łącznie do kwoty 17.125 zł. Jednak w wyniku wprowadzonych oszczędności szkoły nie wykorzystwały nawet w całości przyznanych im planów. W 2015 wydano 8.145,74 zł.

Natomiast w I półroczu 2016 roku wydano 5.388,95 zł. Podobnie, jak rok wcześniej zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustawą tzw. „okolobudżetową” zmniejszono pierwotne plany z kwoty 35.409 zł do 17.706 zł, czyli zmniejszono odpis z 1% na 0,5%.

Takie działania będą nadal kontynuowane.

Przedsięwzięcie nr 9

Koszty związane ze zmianą wysokości odpisu na fundusz zdrowotny nauczycieli i emerytów

Założenia:

Zgodnie z art. 72 ust. 1 Karty nauczyciela organy prowadzące szkołę przeznaczają corocznie środki finansowe na pomoc zdrowotną dla nauczycieli i regulacje te przyjmuje się uchwała Rady Miejskiej.

Zgodnie z Uchwałą Nr VI/42/07 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 21 marca 2007 roku w sprawie środków finansowych przeznaczonych na pomoc finansową dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów korzystających z opieki zdrowotnej tworzy się co roku odpis na Fundusz zdrowotny w wysokości 0,3% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli kwoty bazowej i zatrudnienia. Należy podjąć działania w celu zmniejszenia odpisu do wysokości 0,1%.

W związku z nie zaplanowaniem w projektach budżetów szkół na 2015 roku środków za fundusz zdrowotny należy zwiększyć budżety szkół łącznie o kwotę 3.425 zł.

Realizacja:

W celu zmniejszenia odpisu na fundusz zdrowotny nauczycieli z 0,3% na 0,1% podjęto uchwałę Nr VI/29/2015 rady Miejskiej z dnia 31 marca 2015 roku w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Biały Bór.

Poniższa tabela przedstawia wykonanie tego przedsięwzięcia za 2015 rok i za I półrocze 2016 r.

Tabela Nr 32 Koszty związane ze zmniejszeniem odpisu na fundusz zdrowotny nauczycieli

Szkoły	Założenia programu naprawczego	Plan 2015	Wykonanie 2015	Plan po zmianach 2016	Wykonanie za I półrocze 2016
Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze	2 816,00	2 732,00	1 200,00	2 904,00	2 100,00
Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze	609,00	609,00	0,00	637,10	0,00
RAZEM	3 425,00	3 341,00	1 200,00	3 541,10	2 100,00

W 2015 roku zaplanowano 3.341 zł, a wydatkowano tylko 1.200 zł. Natomiast na 2016 rok zaplanowano 3.541,10 zł, a wydano w I półroczu 2.100 zł.

Przedsięwzięcie nr 10**Zmniejszenie wydatków funkcjonowania Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze**

Tabela Nr 33 Zmniejszenie wydatków funkcjonowania Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze

Rodzaj wydatku	2014 r.	Wysokość subwencji oświatowej	Projekt budżetu na 2015 r.	2016 r.
Wynagrodzenia nauczycieli Zespołu Szkół Nr 2	1 020 722,25	821 116,00	1 032 602,00	821 116,00
Skutki dla budżetu	x	x	x	-211 486,00

Zamierza się przekazać z dniem 1 września 2015 r. Szkołę Podstawową Nr 2 im. Tarasa Szewczenki oraz Gimnazjum Nr 2 im. Tarasa Szewczenki w Białym Borze wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2 do prowadzenia osobie prawnej. Planowane jest przekazanie nowemu podmiotowi dotacji na prowadzenie placówek w wysokości należnej subwencji oświatowej przypadającej dla wskazanych szkół. Nie przewiduje się w 2015 r. oszczędności z tego tytułu z uwagi na konieczność wypłacenia odpraw nauczycielom, oszczędności zauważalne będą dopiero 2016 r. (różnica pomiędzy dotychczasowymi kosztami funkcjonowania Zespołu, a należną subwencją wyniesie 211.486 zł).

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015 r.**Realizacja:**

Zadanie zostanie zrealizowane w II półroczu 2016 roku. Począwszy od września Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze przejmuje Fundacja Rozwoju Demokracji, Edukacji, Kultury i Aktywizacji „DEKA”. Oszczędności nastąpią dopiero w 2017 roku. W 2016 roku należy wypłacić odprawy dla nauczycieli i administracji, jeden nauczyciel nabywa także prawo do nagrody jubileuszowej, a ponadto należy wypłacić za 8 m-cy należne dodatkowe roczne wynagrodzenie.

Zadanie nie zostało zrealizowane, głównie z uwagi na długie procedury rejestracyjne osoby prawnej przejmujące tą szkołę.

Przedsięwzięcie nr 11

Zmniejszenie wydatków – przeniesienie klas IV-VI ze Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim do Szkoły Podstawowej w Białym Borze.

Założenia:

W związku z wejściem w życie z dniem 01.09.2015 r. nowego rozporządzenia w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej zwiększona będzie waga P1 (dla uczniów szkół podstawowych na terenach wiejskich i miasteczek do 5 tyś. mieszkańców) o 0,02 dotychczasowego wskaźnika oraz utworzona zostanie nowa waga (P3) dla uczniów szkół podstawowych liczących do 70 uczniów (bez względu na to, czy leżą na terenie miasta czy wsi). W związku z powyższym zamiar reorganizacji nauczania w Szkole Podstawowej w Sępólnie Wielkim poprzez przeniesienie klas IV-VI do szkoły podstawowej w Białym Borze planują się rozważyć w perspektywie przyszłego roku szkolnego, po uwzględnieniu kosztów funkcjonowania szkoły w świetle nowych przepisów.

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015r.

Realizacja:

W świetle ciągłych zmian przepisów, a także zapowiadana reorganizacja systemu oświaty zadanie to zostało przeniesione do ewentualnego rozpatrzenia w roku szkolnym 2016/2017. Ponadto rodzice dzieci uczęszczających do szkoły w Sępólnie w porozumieniu z Burmistrzem podjęli rozmowy z pewnym stowarzyszeniem, w celu przejęcia całej szkoły do prowadzenia przez to stowarzyszenie.

Przedsięwzięcie nr 12

Zmniejszenie zatrudnienia w grupie budowlanej działającej przy Urzędzie Miejskim w Białym Borze

W 2015 r. zaplanowano zmniejszenie liczby osób pracujących w grupie budowlanej działającej przy Urzędzie Miejskim w Białym Borze. W związku z koniecznością wypłaty odszkodowań i okresem wypowiedzenia w 2015 r. oszczędności mogą wystąpić za okres 5 m-cy.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

Realizacja:

Z dniem 30 maja 2015 roku zwolniono jedną osobę z grupy remontowej, w związku z czym w 2015 roku wydano mniej o 12.424,98 zł. Natomiast w 2016 roku nie wydano kwoty 34.590,01 zł.

Przedsięwzięcie nr 13

Struktura zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze

Założenia:

Strukturę zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze uważa się za prawidłową, jednak ze

względem na konieczność poprawy sytuacji finansowej jednostki stanowiska nie dające się scharakteryzować jako niezbędne do funkcjonowania Urzędu powinny być w miarę możliwości restrukturyzowane. Z tego względu w Urzędzie na bieżąco przeprowadzona będzie restrukturyzacja zatrudnienia, docelowo planuje się zlikwidowanie dwóch stanowisk urzędniczych. Zmiana struktury zatrudnienia spowoduje bardziej efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów kadrowych oraz maksymalnie ograniczy wydatki ponoszone na wynagrodzenia w dziale 750 (administracja publiczna). W związku z powyższym planuje się oszczędności z tego tytułu w wysokości 47 355 zł, począwszy od 2017 r.

Harmonogram wdrożenia: luty - grudzień 2015 r.

Realizacja:

Zadanie jest sukcesywnie realizowane. W 2015 roku w związku z przejściem na emeryturę jednego z pracowników i w celu nie zwiększenia zatrudnienia, dokonano wewnętrznego przesunięcia pracownika z referatu Straży Miejskiej. W lipcu 2016 roku kolejny pracownik odszedł na emeryturę. Jednak należało mu wypłacić odprawę emerytalną i nagrodę jubileuszową.

Mając na uwadze oszczędności wprowadzone w całej gminie, także i w administracji pracujemy nad tym, aby urząd był możliwie najtańszy w utrzymaniu.

3.4. Wydatki majątkowe

Założono, że zostanie zrealizowanych inwestycji w 2015 roku na łączną kwotę 1.577.473 zł.

Realizacja:

W 2015 roku zrealizowano inwestycji na łączną kwotę 1.848.859,23 zł. Różnica wynika głównie z faktu, że w ciągu roku gmina otrzymała 100% dofinansowanie na dalszą realizację projektu „Interenet oknem na świat mieszkańców gminy Biały Bór”. W ramach kwoty 490.966,80 zł zakupiono 111 komputerów ALL In One i 10 laptopów.

Natomiast w większości pozostałe zadania wykonano taniej niż planowano.

Tabela Nr. 34 Wydatki na zadania inwestycyjne w gminie Biały Bór w latach 2015-2016

Lp.	Wyszczególnienie	Założenia z programu-plan na 2015 r.	Plan po zmianach na 2015 r.	Wykonanie za 2015 r.	Plan na 2016 r.	Wykonanie za I półrocze 2016
1	Zadania inwestycyjne	1 577 473,00	1 850 818,80	1 848 859,23	82 158,00	4 817,74

Podsumowując ogólnie realizację programu postępowania naprawczego należy podkreślić, że wiele działań zostało wdrożonych z pozytywnym skutkiem. Jednak kilka przedsięwzięć zostało przesuniętych w czasie. Niestety na niektóre, jak np. na dochody z tytułu służebności gruntowej, opłaty adiaccekiej, czy podatku od nowych budowli, gmina nie ma wpływu. Należy jednak dalej sukcesywnie realizować wytyczone cele, ale także wdrażać nowe działania, aby w efekcie poprawić finanse gminy.

4. ZMIANA PLANU PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH Z HARMONOGRAMEM ICH WDROŻENIA

W celu zrównoważenia relacji dochodów i wydatków Gminy poniżej przedstawiono zestawienie działań podjętych i planowanych do podjęcia przez Gminę. Wskazane działania konsekwentnie realizowane umożliwią Gminie wypracowanie kwoty wolnych środków umożliwiających w dłuższym okresie spłatę wszystkich posiadanych zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi.

Poniżej przedstawia się dalsze planowane przedsięwzięcia zweryfikowane o nowe obowiązujące przepisy prawne i uwarunkowania społeczne, gospodarcze, finansowe jakie nastąpiły w okresie od przyjęcia pierwotnego programu postępowania naprawczego do dnia dzisiejszego.

Przedstawione przedsięwzięcia naprawcze można podzielić na 4 grupy w zależności od pozycji budżetowych, na które wpływają.

Są to:

1. Dochody bieżące,
2. Dochody majątkowe,
3. Wydatki bieżące,
4. Wydatki majątkowe,

4.1. Dochody bieżące

Przedsięwzięcie nr 1

Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości

Tabela Nr 35. Podatek od nieruchomości w Gminie Biały Bór w latach 2017 - 2018

Lp.	Rodzaj podatku	Powierzchnia do opodatkowania - osoby fizyczne w m2 na dzień 31.08.2016	Powierzchnia do opodatkowania osoby prawne w m2- na dzień 31.08.2016	Stawka obowiązująca w gminie Biały Bór w 2016 r.		Zaplanowane wpływy w 2016		Zaistniały wzrost powierzchni do opodatkowania poprzez kontrolę			Planowane stawki podatku na 2017		Planowane wpływy w 2017 r.		Planowane wpływy w 2018 r.		Wzrost wpływów z tytułu podatku od nieruchomości w roku 2017		Wzrost wpływów z tytułu podatku od nieruchomości w roku 2018	
				osoby fizyczne	osoby prawne	dochody od osób fizycznych	dochody od osób prawnych	Zaistnienie wzrostu powierzchni do opodatkowania	powierzchnia osoby fizyczne w m2	powierzchnia osoby prawne w m2	osoby fizyczne	osoby prawne	dochody od osób fizycznych	dochody od osób prawnych	dochody od osób fizycznych	dochody od osób prawnych	dochody od osób fizycznych	dochody od osób prawnych	dochody od osób fizycznych	dochody od osób prawnych
1.	Grunty związane z prowadzeniem działalności od 1m ²	128 318,40	341 779,83	0,89	0,89	114 203,38	304 184,05	1,00%	129 601,58	345 197,63	0,89	0,89	115 345,41	307 225,89	115 345,41	307 225,89	1 142,03	3 041,84	0,00	0,00
2.	Grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	1 181 461,54	167 295,00	0,47	0,47	555 286,92	78 628,65	1,00%	1 193 276,16	168 967,55	0,47	0,47	560 839,79	79 414,94	560 839,79	79 414,94	5 552,87	785,29	0,00	0,00
3.	Pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektroenergetyczne w odległości od 1 ha powierzchni	0,00	13,55	4,58	4,58	0,00	62,06	0,00%	0,00	13,55	4,54	4,54	0,00	61,52	0,00	61,52	0,00	-0,54	0,00	0,00
4.	Od budynków mieszkalnych od 1m ²	149 656,92	8 969,48	0,75	0,75	112 242,69	6 727,11	3,00%	154 146,63	9 238,56	0,75	0,75	115 609,97	6 928,92	115 609,97	6 928,92	3 367,28	201,45	0,00	0,00
5.	Od budynków związanych z działalnością gospodarczą od 1m ²	8 513,66	20 744,88	22,86	22,86	194 622,27	474 227,56	2,00%	8 683,93	21 159,78	22,66	22,66	196 777,93	479 480,56	196 777,93	479 480,56	2 155,66	5 232,60	0,00	0,00
6.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym od 1 m ²	0,00	0,00	10,68	10,68	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	10,59	10,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych od 1m ²	305,96	253,00	4,65	4,65	1 422,71	1 176,45	0,00%	305,96	253,00	4,61	4,61	1 410,48	1 166,33	1 410,48	1 166,33	-12,24	-10,12	0,00	0,00
8.	Od budynków pozostałych (garaże, budynki gospodarcze) od 1 m ²	7 051,75	456,15	4,71	7,68	33 213,74	3 503,23	5,00%	7 404,34	478,96	4,71	7,62	34 874,43	3 649,66	34 874,43	3 649,66	1 660,69	146,42	0,00	0,00
		30 874,60	678,10	4,18		129 055,83	5 207,81	5,00%	32 418,33	712,01	4,18	7,62	135 508,62	5 425,48	135 508,62	5 425,48	6 452,79	217,67	0,00	0,00
9.	Od budynków letniskowych i budynków wykorzystywanych do celów rekreacyjnych przez osoby fizyczne od 1m ²	560,20	0,00	7,68	7,68	4 302,34	0,00	2,00%	571,40	0,00	7,62	7,62	4 354,10	0,00	4 354,10	0,00	51,76	0,00	0,00	0,00
10.	Od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego od 1m ²	0,00	8 017,69	7,68	7,68	0,00	61 575,86	1,00%	0,00	8 097,87	7,62	7,62	0,00	61 705,75	0,00	61 705,75	0,00	129,89	0,00	0,00
11.	podatek od nieruchomości - budowle (2% od wartości)	757 631,60	51 365 279,16	2,00%	2,00%	15 152,63	1 027 305,58	0,00%	0,00	0,00	2,00%	2,00%	15 152,63	1 027 305,58	15 152,63	1 177 305,58	0,00	0,00	0,00	150 000,00
12.	podatek od nieruchomości - budowle (1,25 % od wartości)	0,00	43 176 637,00	0,00%	1,25%	0,00	359 805,31	0,00%	0,00	0,00	0,00%	1,25%	0,00	539 707,96	0,00	539 707,96	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM WFLYWY		x	x	x	x	1 159 502,51	2 322 404,07	1,81%	x	x	x	x	1 179 873,35	2 412 902,07	1 179 873,35	2 562 902,07	20 370,85	90 498,00	0,00	150 000,00
																	110 868,85		150 000,00	

W tabeli przedstawiono kształtowanie się planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości na przestrzeni lat 2016-2018.

W związku z podjętymi działaniami, ale także nadal kontynuowanymi założono, że powierzchnia do opodatkowania zwiększy się średnio o 1,82% z tym, że gruntów o ok. 1 %, natomiast metraż budynków do opodatkowania ok. 0,82 % więcej.

Przy wyliczaniu dochodów z tytułu podatku od nieruchomości na lata 2017 rok i kolejne założono maksymalne stawki, które w niektórych pozycjach, w porównaniu do 2016 roku, nieco zmalały z uwagi na obniżenie górnych stawek podatkowych, co niestety spowoduje spadek wpływów z podatku.

Ponadto założono, że dla PWIK w 2017 roku i kolejnych latach zostanie utrzymane opodatkowanie podatkiem od budowli w wysokości 1,25%, w celu zachowania obecnej ceny wody i ścieków.

W pierwotnym planie założono, że podatkiem od nieruchomości gmina opodatkuje planowaną do wybudowania elektrownię wiatrową i ogniwa fotowoltaiczne. Przyjęto, że będzie to podatek w wysokości 3.360.000 zł rocznie (za 42 szt. turbin wraz z infrastrukturą towarzyszącą). Plany zrealizowano bardzo zachowawczo i z dużym wyprzedzeniem czasowym. Plan miejscowy uchwalono w roku 2010, przeprowadzono szereg konsultacji, ponad rok dyskutowano z ludźmi, którzy protestowali przeciw inwestycji. Wypracowano kompromis, który zakładał program kompensacji sąsiedztwa elektrowni wiatrowych o wartości 7.500.000 zł, zapisany w umowie notarialnej. W dniu 4 maja 2015 roku weszła w życie nowa Ustawa o odnawialnych źródłach energii na podstawie której wszystkie farmy wiatrowe, dla których umowy o przyłączenie do sieci zostały zawarte przed wejściem w życie ustawy OZE muszą być ukończone do dnia 4 maja 2019 roku. Zgodnie z Ustawą OZE wcześniejsza forma publicznego wsparcia dla inwestycji oparta na systemie „zielonych certyfikatów” została zastąpiona systemem aukcji. W dniu 16 czerwca 2016 roku weszła w życie nowa Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, stanowiąca, iż odległość pomiędzy lokalizacją elektrowni wiatrowych, a budynkami mieszkalnymi albo budynkami o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, musi być równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami. Zgodnie z Ustawą IEW wymagania dotyczące odległości nie dotyczą projektów farm wiatrowych, których ostateczne pozwolenia budowlane zakładają, iż zostaną one ukończone do 16 maja 2019 roku. Założenia nowych pomysłów Państwa zmusiły firmę do czasowego zaprzestania działalności w zakresie budowy farmy wiatrowej w oczekiwaniu na ogłoszenie aukcji, do której inwestor planuje przystąpić. Mimo uzyskanych pozwoleń budowlanych, w chwili obecnej nie ma pewności czy firma wygra aukcję oraz czy uda jej się wybudować farmę wiatrową w tak krótkim czasie. Biorąc zatem pod uwagę niepewność realizacji przedmiotowej inwestycji zmniejszono pierwotne, planowane dochody z podatku od nieruchomości począwszy od 2018 roku o kwotę 3.360.000 zł.

Zakłada się natomiast wpływ podatku od biogazowni w Trzebielu, która ma zostać oddana do użytku w styczniu 2017 roku. Zatem podatek od budowli będzie należny gminie począwszy od 2018 r. w wysokości 150.000 zł.

Zgodnie z wyliczeniami w tabeli Nr 1 należało dokonać zmniejszenia planów podatku od nieruchomości na 2016 rok dla osób prawnych o 350.000 zł, a u osób fizycznych o 210.000 zł. Natomiast na 2017 rok należy dokonać zwiększenia o 90.498 (osoby prawne) i o 20.371 zł (osoby fizyczne).

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono, że w 2016 roku i kolejnych latach podatek od nieruchomości wyniesie 4.471.394 zł. Niestety z przyczyn opisanych wyżej, podatek od nieruchomości w 2016 roku wpłynie w kwocie 3.481.906 zł tj. o 989.487 zł mniej. (Dochody budżetu zmniejsza się o 560.000 zł, ponieważ pozostała różnica została już uwzględniona przy planowaniu budżetu na 2016 rok). Natomiast na 2017 rok planuje się dochody z podatku od nieruchomości w kwocie 3.592.775 zł, a w 2018 roku i kolejnych latach 3.742.775 zł.

Działania przyjęte w programie zaczęły przynosić skutki. W 2014 roku z tytułu podatku od nieruchomości wpłynęło 2.587.988 zł, w 2015 roku to kwota 3.268.101,27 zł, a na 2016 zaplanowano 3.481.906 zł. Na kolejne lata planuje się kolejny wzrost dochodów z tego tytułu.

Harmonogram wdrożenia: luty-grudzień 2016

Przedsięwzięcie nr 2

Dochody z podatku rolnego.

Po spadku stawki podatku rolnego z 2015 roku z kwoty 61,37 zł do 53,75 zł w 2016 r., tj. o 12,41%, uwzględniono w budżecie 2016 roku niższe plany. Planowane dochody spadły o 13.882 zł.

Na 2017 rok należy przyjąć stawkę na podatek rolny w wysokości obowiązującej w 2016 roku tj. 53,75 zł za 1q żyta. A zatem plany także pozostaną bez zmian.

W płatnościach podatku rolnego w zasadzie nie występują zaległości, klasy ziemi na terenie gminy są w większości bardzo niskie (V i IV), gleby tego typu są zwolnione z opodatkowania.

Porównanie wpływów z tego tytułu dokonano w tabeli Nr 51 podsumowującej skutki finansowe wprowadzonych działań.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono wzrost o 29.000 zł w 2015 roku w stosunku do 2014 r. A na kolejne lata utrzymanie tej kwoty. Jednak w 2015 roku wzrost wyniósł 22.744 zł i niestety w 2016 nie został utrzymany, ponieważ spadła cena żyta i odnotowano spadek tej pozycji budżetu o 13.882 zł. Zmiana nie zależna od gminy.

Tabela Nr 36. Przewidywane dochody brutto z tytułu dzierżaw gruntów stanowiących własność Gminy Biały Bór

Przewidywane dochody brutto z tytułu dzierżaw gruntów stanowiących własność Gminy Biały Bór

Lp.	Przeznaczenie dzierżawy	Wykonanie na 31.12.2015r.	Dochody 2016 r. wg umów (zł/rok)	Różnica dochodów pomiędzy 2015r., a 2016 r. (w zł/rok)
1.	Uprawa rolna	5 464,16	7 961,47	2 497,31
2.	Grunty pod wodami stojącymi – hodowla ryb	58,08	60,00	1,92
3.	Uprawa ogrodniczo – warzywna	6 045,20	6 765,69	720,49
4.	Grunty pod garażami	1 194,09	1 315,52	121,43
5.	Grunty z przeznaczeniem powiększenia siedliska	579,25	400,73	-178,52
6.	Grunty zabudowane hydrofornią	2 095,80	2 577,83	482,03
7.	Dzierżawa parkingu do 2000 m2	700,00	283,33	-416,67
8.	Dzierżawa parkingu powyżej 2000 m2	536,16	827,58	291,42
9.	Grunty na cele usługowe, handlowe, rzemieślnicze	5 508,01	5 822,08	314,07
10.	Grunty na cele przemysłowe	41 324,83	41 328,00	3,17
11.	Składowe nie związane z mieszkalnictwem i działalnością rolniczą	11 724,48	20 398,32	8 673,84
12.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi do 300m2	13 103,96	13 164,44	60,48
13.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi powyżej 300m2	13 362,96	13 360,01	-2,95
14.	Powierzchnia na reklamę wolnostojącą	927,15	442,80	-484,35
15.	Grunty na cele związane z mieszkalnictwem	1 904,85	1 971,65	66,80
16.	Grunty na cele wydobywania kopalin	1 706,16	5 104,50	3 398,34
	Razem:	106 235,14	121 783,95	15 548,81

W wyniku przyjętych w 2015 roku zwiększonych stawek za dzierżawę gruntów i budynków stanowiących własność gminy, do budżetu wpływa więcej środków finansowych. Zwiększone wpływy zostały uwzględnione w budżecie 2016 roku.

Porównanie dochodów z tego tytułu dokonano w tabeli Nr 51 podsumowującej skutki finansowe wprowadzonych działań.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono wykonanie w 2015 roku i kolejnych latach w wysokości 35.359 zł, a rzeczywiście wykonano 106.235 zł. Wprowadzone zmiany stawek za dzierżawę, kontrole w zakresie bezumownego korzystania z działek gminnych spowodowała kolejny wzrost na 2016 r. o 15.548,81 zł. Nie należy jednak dokonywać zmian w budżecie 2016 roku, ponieważ powyższe wielkości uwzględniono już w budżecie br.

Przedsięwzięcie nr 4***Dochody z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych***

Dochody z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych, zgodnie z przypisem rocznym na 2015 r., wyniosły 503.286 zł, wpływy z tytułu dokonanych wpłat zaksięgowano w kwocie 473.682,96 zł.

Od początku wprowadzenia nowego systemu zbiórki śmieci zaległości gminy z tego tytułu rosły. Zaległości za okres od 01.07.2013 r. do 31.12.2015 r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły prawie 82.000 zł, przy czym są to zaległości od kilkudziesięciu groszy do kilkuset złotych.

W 2016 roku rozpoczęto kontrole nakierowane na sprawdzenie prawidłowości segregowania odpadów, w celu zweryfikowania zgodności ze złożoną deklaracją. Efektem tego były korekty deklaracji, które spowodowały wzrost przypisów o 37.346 zł w skali roku, głównie u osób prawnych.

Na zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiane są upomnienia, a następnie, w przypadku braku wpłat, tytuły wykonawcze. Na koniec sierpnia zaległości wzrosły i wynoszą 88.809,59 zł.

Analizując przepisy według stanu na sierpień 2016 roku, należy stwierdzić, że do budżetu gminy powinno wpłynąć 540.662 zł z tytułu „opłaty śmieciowej”. Plany wynoszą 484.000 zł, a zatem można by dokonać zwiększenia planu o 56.662 zł. Niestety nie wszyscy podatnicy płacą i to także należy wziąć pod uwagę. Więc bardziej zasadnym i bezpieczniejszym będzie zwiększenie planów w oparciu o rzeczywiste wykonanie za I półrocze 2016 roku tj. o kwotę 43.000 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono w 2015 roku wzrost dochodów z tytułu opłaty śmieciowej dzięki działaniom inkasentów o kwotę 18.000 zł. Dochody jednak wzrosły o 14.303 zł, pomimo nie pobierania dochodów przez inkasentów.

W pierwotnym programie nie zakładano dalszego wzrostu wpływów z tego tytułu w kolejnych latach, jednak dzięki działaniom kontrolnym i windykacyjnym zwiększą się dochody w 2016 roku o 53.318 zł.

Porównanie wpływów z tego tytułu dokonano w tabeli Nr 51 podsumowującej skutki finansowe wprowadzonych działań.

Tabela Nr 37 Służebność przesyłu dla lokalizacji infrastruktury elektroenergetycznej

Lp.	długość linii [mb]	szerokość rzutu poziomego [m]	powierzchnia rzutu poziomego [m ²]	stawka za zajęcie 1m ² [PLN]	ROCZNIE do zapłaty rocznie netto	VAT	ROCZNIE do zapłaty BRUTTO	Wykonanie za 2015 r.	Planowana kwota dochodu w 2016 roku	Planowana kwota dochodu w 2017 roku
1.	51,00	0,15	7,65	10,00	76,50	23%	94,10	0,00	0,00	0,00
2.	41,00	0,30	12,30	10,00	123,00	23%	151,29	0,00	0,00	0,00
3.	20,00	0,30	6,00	10,00	60,00	23%	73,80	0,00	0,00	0,00
4.	875,00	0,15	131,25	10,00	1 312,50	23%	1 614,38	0,00	0,00	0,00
5.	7,00	0,46	3,22	10,00	32,20	23%	39,61	0,00	0,00	0,00
6.	342,00	0,46	157,32	10,00	1 573,20	23%	1 935,04	0,00	0,00	0,00
7.	9,00	0,46	4,14	10,00	41,40	23%	50,92	0,00	0,00	0,00
8.	202,00	0,46	92,92	10,00	929,20	23%	1 142,92	0,00	0,00	0,00
9.	9 915,00	0,46	4560,90	10,00	45 609,00	23%	56 099,07	0,00	0,00	0,00
10.	130,00	0,30	39,00	10,00	390,00	23%	479,70	0,00	0,00	0,00
11.	8,00	0,30	2,40	10,00	24,00	23%	29,52	0,00	0,00	0,00
12.	6,00	0,30	1,80	10,00	18,00	23%	22,14	0,00	0,00	0,00
13.	322,00	0,30	96,60	10,00	966,00	23%	1 188,18	0,00	0,00	0,00
14.	9,00	0,55	4,95	10,00	49,50	23%	60,89	0,00	0,00	0,00
15.	7,00	0,15	1,05	10,00	10,50	23%	12,92	0,00	0,00	0,00
16.	8,00	0,15	1,20	10,00	12,00	23%	14,76	0,00	0,00	0,00
17.	17,00	0,15	2,55	10,00	25,50	23%	31,37	0,00	0,00	0,00
18.	10,00	0,55	5,50	10,00	55,00	23%	67,65	0,00	0,00	0,00
19.	10,00	0,15	1,50	10,00	15,00	23%	18,45	0,00	0,00	0,00
20.	9,00	0,25	2,25	10,00	22,50	23%	27,68	0,00	0,00	0,00
21.	611,00	0,25	152,75	10,00	1 527,50	23%	1 878,83	0,00	0,00	0,00
22.	103,00	0,25	25,75	10,00	257,50	23%	316,73	0,00	0,00	0,00
23.	533,00	0,25	133,25	10,00	1 332,50	23%	1 638,98	0,00	0,00	0,00
24.	1 386,00	0,25	346,50	10,00	3 465,00	23%	4 261,95	0,00	0,00	0,00
25.	16,00	0,25	4,00	10,00	40,00	23%	49,20	0,00	0,00	0,00
26.	1 419,00	0,25	354,75	10,00	3 547,50	23%	4 363,43	0,00	0,00	0,00
27.	5,00	0,25	1,25	10,00	12,50	23%	15,38	0,00	0,00	0,00
Razem	16 071,00	x	6 152,75	x	61 527,50	x	75 678,83	0,00	0,00	0,00

W pierwotnym planie naprawczym założono wpływy z tytułu służebności przesyłu, jednak z uwagi na fakt nie wybudowania silowni wiatrowych dochody z tego tytułu nie wpłyną. Na 2016 rok dochodów z tego tytułu nie zaplanowano. Porównanie dochodów w tabeli Nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono dochody z tytułu służebności przesyłu w 2016 roku w wysokości 75.678,83 zł. Zmienia się przyjęte założenie, ponieważ gmina nie otrzyma dochodów z tego tytułu, ponieważ nie zrealizowano inwestycji budowy wiatraków.

Przedsięwzięcie nr 6
Dochody z tytułu opłaty adiacenckiej

Tabela Nr 38. Dochody z tytułu opłaty adiacenckiej

Wykonanie za 2015 r.	Liczba działek	Szacunkowy, średni wzrost wartości nieruchomości po dokonanych podziale	Wysokość opłaty adiacenckiej	Szacunkowy wpływ do budżetu gminy za 1 działkę	Przewidywane dochody w 2016 roku
22 504,65	38	4 956,00	15%	743,41	5 745,15

Wpływy z opłaty adiacenckiej w 2016 roku wyniosą 5.745,15 zł. W budżecie 2016 roku zaplanowano kwotę 30.000 zł, przyjmując wartości działek dla których dokonano podziału bez szacunków rzeczoznawcy. Należy zmniejszyć zaplanowane dochody o kwotę 24.255 zł.

W kolejnych latach opłata adiacencka nie będzie naliczana.

Porównanie dochodów w tabeli Nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono dochody z tytułu opłaty adiacenckiej w wysokości 63.000 zł w 2015 roku. W wyniku zmian, dochody wynoszą 28.249,80 zł w rozbięciu na dwa lata (2015-2016). Z uwagi na zmniejszenie wzrostu wartości działek wpływy z tego tytułu należy zmniejszyć o 34.750,20 zł. W pierwotnym planie zakładano wzrost wartości poszczególnych działek o 7.000 zł, a po dokonaniu szacunków wzrost wyniósł 4.956 zł.

Harmonogram wdrożenia: wrzesień 2016 r.

Przedsięwzięcie nr 7
Dochody z tytułu wpłat za wodę i ścieki

Zadłużenie z tytułu opłat dokonywanych przez lokatorów mieszkań komunalnych na dzień 30.06.2016 roku w stosunku do 2014 roku spadło o 24.441,86 zł, w tym z tytułu wody i ścieków o 17.562,76 zł. Zamontowanie liczników przedpłatowych przynosi efekt, choć w mniejszym stopniu jak wstępnie planowano.

Miesięczny wymiar opłat za wodę i ścieki w mieszkaniach komunalnych w gminie wynosi 8.892,75 zł. w zadłużonych mieszkaniach zamontowano 26 szt. wodomierzy przedpłatowych. Lokatorzy muszą „z góry” wykupić planowaną ilość m³ wody i ścieków, do ceny 1 m³ wody doliczane jest 30% ceny na poczet spłaty występującego zadłużenia. Ilość wykupionych m³ wody i ścieków z wodomierzy przedpłatowych zamontowanych w lokalach komunalnych wynosi obecnie 235 m³, z tym, że 80 m³ w miejscowościach bez kanalizacji – wywóz beczką asenizacyjną. W niektórych miejscowościach gdzie nie ma sieci kanalizacji sanitarnej cena wody i ścieków wynosi 26,47zł/m³ z uwagi na wyższy koszt wywozu ścieków, w pozostałych przypadkach 16,95 zł/m³.

Tabela Nr 39. Wpłaty z liczników przedpłatowych na wodę i ścieki w latach 2014-2017

Planowana ilość wykupywanych m ³ wody i ścieków / miesiąc	Cena	Wartość dochodów/ m-c	Plan dochodu 2015 r.	Wykonanie za 2015 rok	Wykonanie za I półrocze 2016 rok	Dochód 2016 r.	Dochód 2017 r.
155,00	16,95	2 627,25	31 527,00	28 781,22	13 939,30	28 781,22	28 781,22
80,00	26,47	2 117,60	21 176,00	16 790,20	8 752,38	16 790,20	16 790,20
Razem:	x	4 744,85	52 703,00	45 571,42	22 691,68	45 571,42	45 571,42

Do budżetu przyjęto, że w 2016 r. i kolejnych latach, dochody z wpłat lokatorów będą utrzymywały się na poziomie 2015 roku. Jak widać w 2015 roku nie osiągnięto założonych planów, a to głównie z powodu oszczędności mieszkańców przy zużywaniu wody, która niestety jest droga.

Porównanie dochodów z tego tytułu w tabeli nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie naprawczym założono w 2015 r. wzrost dochodów z tytułu zamontowania liczników przedpłatowych w wysokości 51.516 zł, a w 2016 r. o kolejne 5.420 zł. Niestety dochody w 2015 roku wykonano w wysokości 45.571,42 zł. W kolejnych latach przyjęto takie same dochody. Nie należy jednak rezygnować z kontynuowania tego działania.

Przedsięwzięcie nr 8

Dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych

Wykonanie dochodów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych na dzień 30.06.2016 r. wyniosło 402.920,81 zł. W budżecie na 2016 rok przyjęto kwotę 500.000 zł. Biorąc pod uwagę wszystkie aspekty należy stwierdzić, że zaplanowana kwota w 2016 roku zostanie wykonana.

Z uwagi na zaległości, które na 30.06.2016 rok wynoszą 745.759,08 zł, na 2017 roku należy zaplanować 300.000 zł dochodów z tytułu mandatów. Zaległości będą nadal windykowane, pomimo podjętej Uchwały Nr XVIII/137/2016 z dnia 19 sierpnia 2016 roku w sprawie rozwiązania straży miejskiej z dniem 31.12.2016 r. Windykacja należności z tego tytułu prowadzona będzie przez pracownika Urzędu Miejskiego.

Porównanie dochodów z tego tytułu na przestrzeni kilku lat wykazano w tabeli nr 51.

Skutki zmian programu:

W programie naprawczym przyjęto, że dochody w 2015 roku zostaną wykonane w wysokości 3.000.000 zł i w kolejnych latach poziom ten zostanie utrzymany. W 2015 rok wpłynęło z tego tytułu 1.864.106 zł. Jednak z uwagi na zmiany przepisów o ruchu drogowym, a głównie poprzez odebranie uprawnień dla straży miejskiej do obsługi fotoradaru, na 2016 rok zaplanowano już tylko 500.000 zł dochodów z mandatów. Zmiana w znacznym stopniu pogorszyła finanse gminy.

Spadek dochodów z tego tytułu wykazano w tabeli Nr 49.

Harmonogram wdrożenia: listopad-grudzień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 9
Dochody z tytułu podatku od środków transportowych

Uchwałą Nr X/79/2015 roku Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 23 listopada 2015 roku przyjęto minimalne stawki od środków transportowych. Działanie to spowodowało zwiększenie wpływów w 2016 roku w stosunku do 2015 roku. W 2015 roku wykonanie z tytułu podatku od środków transportowych wynosiło 129.446,12 zł, natomiast przypisy na 2016 rok wynoszą 186.189 zł, a zatem, pomimo zmniejszenia stawek, dochody wzrosły o prawie 57 tys. zł. Jest to działanie, które przynosi pozytywny efekt, już w pierwszym roku wdrożenia, mimo blisko 4-krotnego obniżenia wartości stawek podatkowych. Planując budżet 2016 roku przyjęto większe plany, niż uda się zrealizować. Zaplanowano podatek od środków transportowych od osób fizycznych w wysokości 275.000 zł, a przypisy wynoszą 185.648 zł, natomiast od osób prawnych zaplanowano 401.000 zł, a przypisy wynoszą 541 zł. Do wpływów podatku od osób fizycznych należy dodać także zaległości z ubiegłego roku. W związku z czym należy dokonać zmniejszenia planowanych kwot o 88.000 zł (osoby fizyczne) i o 400.459 zł (osoby prawne) z tym, że korektę planów podatku od osób fizycznych dokonamy z końcem roku, w związku z brakiem konieczności spłaty poręczeń udzielonych pożyczek, pomimo zaplanowanych środków.

Począwszy od 2017 roku zakłada się wzrost podatku od środków transportowych o 60.000 zł, a w 2018 r. o dodatkowe 10%.

Porównanie dochodów z tego tytułu na przestrzeni kilku lat wykazano w tabeli nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano opisanego powyżej działania. Jednak w wyniku obserwacji ciągłych zmian przepisów, które w sposób niekorzystny wpływają na finanse gminy, podjęto decyzję o obniżeniu stawek podatku od środków transportowych począwszy od 01.01.2016 roku. Patrząc na korzyści, jakie przyniosło to gminie, działanie będzie nadal kontynuowane.

Harmonogram wdrożenia: październik-grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 10
Dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej

Tabela Nr 40. Wysokość opłaty eksploatacyjnej w 2016 r. i latach kolejnych

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 roku	Plan na 2016 r.	Zmiana planu na 2016 r.	Różnica między planami w 2016 r.
1.	opłata eksploatacyjna	1 042 131,80	1 456 088,00	1 098 500,00	-357 588,00

Dochody z opłaty eksploatacyjnej gmina otrzymuje z tytułu wydobycia kopalin. W 2015 roku na terenie gminy funkcjonowały 3 kopalnie piasku i żwiru oraz jedna kopalnia torfu. Z tego tytułu ogółem wpłynęło 1.042.131,80 zł. Na 2016 rok zaplanowano kwotę 1.456.088 zł. Niestety, najprawdopodobniej uda się zrealizować 1.098.500 zł, a zatem należy dokonać korekty planu o 357.588 zł. Na 2016 rok zwiększono plany m.in. w związku z mającą powstać, nową kopalnią w Sępólnie Małym. Niestety przeszkody proceduralne uniemożliwiły rozpoczęcie wydobycia. Kopalnia najprawdopodobniej rozpocznie swoją działalność już w 2017 roku, jednak pierwsza, zwiększona opłata wpłynie dopiero w 2018 roku. W związku z powyższym należy zwiększyć dochody o 200.000 zł z tytułu opłaty eksploatacyjnej.

Porównanie w tabeli Nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano takiego działania. W wyniku zbyt dużego, założonego planu na 2016 rok, należy zweryfikować przyjętą kwotę dochodów.

Harmonogram wdrożenia: październik-grudzień 2016r.

4.2. Dochody majątkowe

Przedsięwzięcie nr 1

Dochody z dotacji celowych

Tabela Nr 41. Przyznane dotacji celowych (dofinansowań) w 2016 roku

Lp.	Tytuł operacji	wnioskowana kwota dofinansowania	Do ujęcia w korekcie do budżetu na 2016 rok	Różnica do zweryfikowania planu w budżecie 2016
1	Rekultywacja składowiska odpadów w Białym Borze (refundacja za 2015 r.)	6 378,00	12 708,00	6 330,00
2	Azbest	32 000,00	26 441,00	-5 559,00
Razem:		38 378,00	39 149,00	771,00

Nie wszystkie kwoty dotacji zostały zweryfikowane w budżecie na 2016 r.. Dlatego należy dokonać korekty planów w łącznej kwocie zwiększenia 771 zł. Pozostałe plany dotacji celowych, zostały wykonane w 100%. W powyższej tabeli wykazano tylko te dotacje, których plany należy uaktualnić.

Zgodnie z podpisaną umową na dofinansowanie ze środków RPO na „Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Stepień” gmina otrzyma w 2019 roku dofinansowanie w wysokości 760.189 zł, które należy ująć w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Skutki zmian programu: W pierwotnym programie naprawczym założono dochody z dotacji celowych na 2015 rok, które zostały wykonane. W wyniku analizy dochodów 2016 roku należy dokonać zmian o kwotę 771 zł.

Harmonogram wdrożenia: wrzesień - grudzień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 2

Dochody ze sprzedaży mienia

Tabela Nr 42 Rejestr mienia komunalnego przeznaczonego do sprzedaży w latach 2015-2017

Lp	Obręb	Nr działki	Powierzchnia w ha	Szacunkowa wartość nieruchomości w zł	Wartość rynkowa na podstawie cen rynkowych z aktów notarialnych
Gmina Biały Bór					
1	Drzonowo/Dolgie	198/317	0,2858	93 371,00	0,00
2	Drzonowo/Dolgie	198/318	0,1497	53 114,00	0,00
3	Drzonowo/Dolgie	198/319	0,2137	73 427,00	0,00
4	Drzonowo/Dolgie	198/320	0,2866	98 476,00	0,00
5	Drzonowo/Dolgie	189/321	0,2099	72 122,00	0,00
6	Drzonowo/Dolgie	198/322	0,1933	68 583,00	0,00
7	Drzonowo/Dolgie	198/325	0,2019	69 373,00	0,00
8	Drzonowo/Dolgie	198/327	0,1363	48 359,00	0,00
9	Drzonowo/Dolgie	198/328	0,1557	55 242,00	0,00
10	Drzonowo/Dolgie	198/340	0,1348	47 827,00	0,00
11	Stepień	9/4	1,9900	27 687,00	0,00
12	Stepień	52	0,8800	11 473,00	0,00
13	Stepień	64	1,7400	22 180,00	0,00
14	Stepień	45	0,7100	8 947,00	0,00
15	Stepień	46	0,9300	11 719,00	0,00
16	Stepień	54	0,5900	7 435,00	0,00
17	Stepień	55	0,4400	5 544,00	0,00
18	Kaliska	112/46	0,1287	31 699,00	0,00
19	Kaliska	112/59	0,1224	28 079,00	0,00
20	Kaliska	112/60	0,1433	32 873,00	0,00
21	Kaliska	112/63	0,1395	36 689,00	0,00
22	Kaliska	112/75	0,1270	35 547,00	0,00
23	Kaliska	112/78	0,1230	32 349,00	0,00
24	Kaliska	112/74	0,3040	91 078,00	0,00
25	Kaliska	375/4	1,3800	259 302,00	0,00
26	Kaliska	375/7	3,7100	697 109,00	0,00
27	Sępólno Małe	góra	30,6287	3 000 000,00	0,00
	RAZEM			5 019 604,00	0,00
Miasto Biały Bór					
28	03 ul. Dworcowa	40/34	0,1285	32 125,00	0,00
29	09 ul. Dworcowa	4/8	3,7771	563 871,00	0,00
30	08 ul. Topolowa	9/2	0,2802	62 961,00	0,00

31	03. ul. Akacjowa	147/8	0,0671	19 540,00	0,00
32	03. ul. Akacjowa	147/3	0,0701	20 110,00	0,00
33	03. ul. Akacjowa	147/4	0,0701	20 110,00	0,00
34	03 ul. Akacjowa	147/6	0,1519	0,00	2 261,33
35	03 ul. Akacjowa	147/10	0,0868	0,00	1 292,19
36	08, ul. Brzeźnicka	5/1	0,9968	0,00	14 839,36
37	08, ul. Brzeźnicka	6	0,8923	0,00	13 283,67
38	08, ul. Brzeźnicka	65/1	0,6574	0,00	9 786,71
39	03, ul. Dworcowa	39/12	0,0962	37 090,00	0,00
40	03, ul. Dworcowa	39/13	0,0972	37 430,00	0,00
41	03, ul. Dworcowa	39/15	0,0961	37 060,00	0,00
42	03, ul. Dworcowa	39/16	0,0959	0,00	28 770,00
43	03, ul. Dworcowa	39/17	0,0909	0,00	27 270,00
44	03, ul. Dworcowa	39/18	0,0915	0,00	27 450,00
45	03, ul. Dworcowa	39/19	0,0449	0,00	13 470,00
46	03, ul. Norwida	181	0,2384	0,00	71 520,00
47	03, ul. Norwida	36/17	0,2592	0,00	64 800,00
48	04, ul. Sportowa	164/21	0,0901	0,00	27 030,00
49	04, ul. Bobolińska	179/7	2,3029	0,00	34 283,27
50	04, ul. Szczecińska	330	0,2364	0,00	3 519,28
51	05, ul. Szczecińska	6/4	1,8054	0,00	26 896,98
52	05, ul. Szczecińska	9/2	2,2908	0,00	34 103,13
53	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/3	4,7258	160 640,00	0,00
54	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/2	0,1067	0,00	0,00
55	04, ul. Nadrzeczna	143	0,0427		11 230,10
	RAZEM		65,9437	990 937,00	411 806,02
56	W trakcie podziału	176/5	0,0058	1 525,40	0,00
57	obręb 04	176/6	0,0054	1 420,20	0,00
58	ul. A. Czerwonej	176/7	0,0233	6 127,90	0,00
59		176/9	0,0012	315,60	0,00
60		243/1	0,0140	3 682,00	0,00
61		243/3	0,0080	2 104,00	0,00
62		241/3	0,0130	3 419,00	0,00
63		241/4	0,0214	5 628,20	0,00
64		241/5	0,0080	2 104,00	0,00
65		241/6	0,0063	1 656,90	0,00
66		241/7	0,0083	2 182,90	0,00
67		241/8	0,0027	710,10	0,00
68		342/2	0,0108	2 840,40	0,00
69		203/5	0,0148	3 892,40	0,00
	RAZEM		0,1430	37 609,00	0,00
	Do podziału				
70	obręb 04 ul. Podgórna	114/3	0,1365	0,00	34 125,00
	Lokale mieszkalne	Średnia cena za 1 m2 lokalu mieszk. wynosi 1500 zł - cena zbycia po zastosowaniu ulgi 10% wartości szacunkowej			
71	Żymierskiego 2A	1	49,26	73 890,00	7 389,00
72	Żymierskiego 2A	2	67,76	101 640,00	10 164,00

73	Żymierskiego 2A	3	57,08	85 620,00	8 562,00
74	Żymierskiego 2A	4	33,60	50 400,00	5 040,00
75	Żymierskiego 2A	5	26,09	39 135,00	3 913,50
76	Żymierskiego 2A	6	31,23	46 845,00	4 684,50
77	Żymierskiego 2A	7	17,51	26 265,00	2 626,50
78	Żymierskiego 2	1	70,85	106 275,00	10 627,50
	RAZEM			530 070,00	53 007,00
				6 578 220,00	498 938,02
	RAZEM			7 077 158,02	
	5%			353 857,90	

Przyjęto, że każdego roku budżetowego sprzedaż majątku gminy będzie się kształtowała w granicach 5% wartości nieruchomości. Szacunkową wartość procentową ustalono na bazie wykonania dochodów z lat ubiegłych oraz zainteresowania rynkiem nieruchomości.

Budżet na 2016 r. zakłada plan w wysokości 392.000 zł. Analizując jednak wykonanie 2016 roku należy zmniejszyć plan o kwotę 200.000 zł. W latach kolejnych zaplanowano wpływy ze sprzedaży w granicach 5% wartości nieruchomości tj. w wysokości 353.000 zł.

W 2014 roku wykonano dochody w kwocie 744.215,67 zł, w 2015 r. 584.165,59 zł, a w 2016 r. zaplanowano 196.340 zł. Na kolejne planuje się sprzedaż w wysokości po 353.000 zł. Analizując wykonanie dwóch wcześniejszych lat, wydaje się że plan w wysokości 353.000 zł jest możliwy do osiągnięcia. Rzeczywiście wykonanie budżetu w 2016 roku zrealizowano poniżej zakładanego planu, jednak był to rok „zmieniających się przepisów prawnych” m.in. ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, co niewątpliwie miało wpływ na rynek nieruchomości. Zakładamy, że sytuacja unormuje się w przyszłych latach i uda się wykonać zaplanowany budżet.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie naprawczym przyjęto roczne dochody ze sprzedaży w wysokości 379.000 zł, co w 2015 r., zostało wykonane w wysokości 584.165,59 zł. Jednak, biorąc pod uwagę wahania na rynku nieruchomości, w kolejnych latach dochody w tej pozycji budżetu zaplanowano w wysokości 5% wartości majątku przeznaczonego do sprzedaży tj. 353.000 zł, za wyjątkiem 2016 roku. Tutaj, analizując wykonanie I półrocza, zmniejsza się dochody o kwotę 200.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: 2016 – 2017 r.

4.3. Wydatki bieżące

Porównanie wydatków na poszczególne przedsięwzięcia oszczędnościowe na przestrzeni lat zostało podsumowane w tabeli Nr 51.

Przedsięwzięcie nr 1

Zmniejszenie wydatków z tytułu dotacji celowych

W budżecie roku 2016 zaplanowano 198.000 zł z tytułu dotacji na realizację zadań własnych gminy przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych (zgodnie z przyjętym programem naprawczym). W wyniku ogłoszonego konkursu ofert przyznano dofinansowania w wysokości 190.640 zł, co pozwoli zmniejszyć planowane wydatki o kwotę 7.360 zł. W roku 2017, z uwagi na rozwiązanie

dwóch stowarzyszeń, planuje się udzielenie dotacji w wysokości 180.000 zł, co pozwoli zmniejszyć wydatki o kolejne 10.640 zł.

Tabela Nr 43. Dotacje celowe udzielone z budżetu gminy na zadania własne realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych

Lp.	Rodzaj udzielonej dotacji	Kwoty planowanych dotacji w budżecie na 2016 r.	Rok	
			2016	2017
1.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji	15 000,00	21 300,00	20 000,00
2.	Kultura fizyczna i sport	170 000,00	155 540,00	147 000,00
3.	Ochrona i promocja zdrowia	13 000,00	13 800,00	13 000,00
Razem:		198 000,00	190 640,00	180 000,00
Skutki dla budżetu			-7 360,00	-10 640,00

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie zakładano, że wydatki na dotacje w 2016 i 2017 roku wyniosą 198.000 zł. Efektem działań oszczędnościowych jest zmniejszenie wydatków o 7.360 zł w 2016 roku i o 18.000 zł w 2017 roku w porównaniu do pierwotnego założenia. Kolejne lata zostaną utrzymane w wysokości 2017 roku.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016r.

Przedsięwzięcie nr 2

Zmniejszenie wydatków z tytułu zakupu energii elektrycznej

W pierwotnym planie naprawczym przyjęto do realizacji to założenie i dzięki przeprowadzonemu przetargowi na dostawę energii elektrycznej dla całej gminy zaoszczędzono ok. 22.000 zł w skali roku, co zostało przedstawione w pkt. V niniejszego programu.

Do budżetu 2016 roku przyjęto wydatki na poziomie wykonania 2015 roku, w związku z czym nie należy dokonywać żadnych korekt planów w tym zakresie. Analizując wykonanie wskazanego przedsięwzięcia należy wyciągnąć wnioski, że na kolejne lata także trzeba przeprowadzić przetargi na dostawę energii elektrycznej.

Wydatki 2015 roku wyniosły 85.521,16 zł, w 2016 r. także 85.521 zł. Na kolejne lata przyjęto takie same wysokości wydatków. Porównanie wydatków w poszczególnych latach dokonano w tabeli Nr 51.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie przyjęto, że na energię elektryczną w 2014 wydano 107.247,62 zł. Zakładano oszczędność na kolejne lata w wysokości 17.563,20 zł, a rzeczywiście osiągnięto oszczędność, poczynawszy już od 2015 roku w kwocie 21.726,46 zł.

Przedsięwzięcie nr 3**Zmiany wydatków z tytułu zmniejszenia zatrudnienia w referacie Straży Miejskiej****Tabela Nr 44. Skutki finansowe reorganizacji zatrudnienia w Referacie Straży Miejskiej w Białym Borze**

Rodzaj wydatku	Wykonanie wydatki w 2015 r.	Wydatki zaplanowane w budżecie na 2016r. przy założeniu zatrudnienia 3 osób (3 strażników + 3 osoby na urlopie macierzyńskim)	Planowane wykonanie na 2016 r.	2017 rok
wynagrodzenia	707 059,09	232 338,00	257 838,00	0,00
pozostałe wydatki	463 592,72	137 662,00	112 162,00	0,00
Razem:	1 170 651,81	370 000,00	370 000,00	0,00
Skutki dla budżetu			0,00	-370 000,00

Wg stanu na 07.11.2016 r. w referacie zatrudnionych było 6 osoby (4 strażników i 2 pracowników administracyjnych), z tym że 1 strażnik i 2 pracowników administracyjnych przebywa obecnie na urlopiach macierzyńskich. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 19 sierpnia br. podjęto decyzję o rozwiązaniu straży miejskiej z dniem 31.12.2016 r. Umowy o pracę zostaną rozwiązane z końcem listopada. W związku z powyższym należy wypłacić odprawy oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne. Jeden ze strażników przebywa na zwolnieniu lekarskim, w związku z czym gmina będzie miała niższe wydatki w 2016 roku. Jeśli zwolnienie będzie dłuższe część wydatków może zostać przeniesionych na 2017 rok. Pod koniec listopada cofnięto wypowiedzenie jednemu pracownikowi, w związku ze złożonym oświadczeniem przez innego pracownika urzędu, o tym, że od kwietnia 2017 rok, zamierza przejść na emeryturę. Koszty tego pracownika zostaną ujęte w urzędzie w miejsce pracownika odchodzącego na emeryturę.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie zakładano, że straż miejska nadal będzie funkcjonowała i zatrudnionych będzie 12 osób. Koszt w 2016 i 2017 roku miał wynieść 1.430.282,68 zł. Po zmianach koszt utrzymania straży wynosi w 2016 roku – 370.000 zł, a w 2017 roku - całkowite rozwiązanie, czyli „zero” wydatków.

Harmonogram wdrożenia: wrzesień-grudzień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 4**Zmniejszenie wydatków z tytułu zmniejszenia ilości godzin funkcjonowania świetlic wiejskich****Tabela Nr 45. Koszty zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich na terenie gminy Biały Bór**

Rodzaj wydatku	2015	Plan budżetu 2016	Planowane wykonanie 2016	2017
Zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich	216 362,33	140 400,00	139 300,00	140 400,00
Skutki dla budżetu	x	x	-1 100,00	1 100,00

W tabeli wykazano oszczędności na podstawie zaplanowanej zmiany dotychczas obowiązujących godzin pracy świetlic wiejskich. Zmian dokonano we wrześniu 2015 roku. 7 świetlic jest czynnych 80 godz./m-cu tj. średnio po 4 godz./dziennie 5 dni w tygodniu (Biały Dwór, Grabowo, Kołtki, Przybrda, Sępólno Wielkie, Stepień, Świerszczewo), 8 świetlic czynnych jest po 40 godz./m-c (Bielica, Biskupice, Brzeźnica, Dyminek, Drzonowo, Kaliska, Sępólno Małe, Trzebiele) tj. średnio po 2 godz./dziennie i 1 świetlica 20 godz./m-c tj. średnio 1 godz./dziennie (Biała). Oszczędność widać w 2016 roku, w stosunku do 2015 roku. W związku z rezygnacją z pracy jednej z opiekunek na okres 2 miesięcy w roku 2016 r. należy dokonać zmniejszenia planu o 1.100 zł. Jednak w 2017 roku należy nadal planować kwotę 140.400 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie założono, że wydatki na 2015 rok wyniosą 187.782 zł, niestety rzeczywistość wyniosła 216.362,33 zł, czyli założenie nie zostało zrealizowane, w 2016 roku założenie udało się osiągnąć. Plan wydatków z pierwotnego programu wynosił 140.400 zł, wykonanie budżetu pokazuje że realizację w wysokości 139.300 zł - oszczędność tego roku wyniesie 1.100 zł. Na 2017 rok, zgodnie z pierwotnym założeniem, wydatki wyniosą 140.400 zł.

Harmonogram wdrożenia: wrzesień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 5

Zmiana wydatków na obsługę długu w gminie Biały Bór

Należy dokonać zwiększenia wydatków na obsługę długu o 94.000 zł, natomiast na 2017 rok będzie zmiana zaplanowanej kwoty odsetek tj. zmniejszenie o 64.000 zł. Na kolejne lata także należy nanieść korektę, co zostało uczynione w załączonej Wieloletniej Prognozie Finansowej po uwzględnieniu działań programu naprawczego.

Środki na obsługę długu zostaną zabezpieczone ze zmniejszenia kwoty zabezpieczonej na poręczenia. Ponadto poręczenia zostaną zmniejszone dodatkowo o kwotę 5.279 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono, że wydatki na odsetki w 2015 roku wyniosą 630.000 zł, na 2016 rok zaplanowano zmniejszenie o 124.000 zł, a na 2017 rok kolejne zmniejszenie o 52.000 zł. Rzeczywiste wykonanie odsetek wyniosło w 2015 roku 618.957 zł. Na 2016 rok wyniesie 596.000 zł, a na 2017 rok- 532.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016r.

Przedsięwzięcie nr 6

Zmniejszenie wydatków w wyniku połączenia Biblioteki Publicznej z Białoborskim Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze

Tabela Nr 46. Koszty funkcjonowania Biblioteki Publicznej i BCKIR w Białym Borze

Instytucja kultury	2015	Budżet po zmianach na 2016 r.	2017
Budżet Biblioteki Publicznej	146 482,00	144 923,00	136 800,00
Budżet BCKIR	416 052,00	334 919,00	317 242,00
RAZEM	562 534,00	479 842,00	454 042,00
Skutki dla budżetu	x	x	25 800,00

W pierwotnym programie postępowania naprawczego założono połączenie dwóch instytucji kultury działających w gminie Biały Bór. Jednak z uwagi na negatywne opinie Krajowej Rady Bibliotecznej oraz Książnicy Pomorskiej z siedzibą w Szczecinie nie dokonano połączenia tych dwóch instytucji. Dokonano jednak w 2015 roku pewnych zmian, które za skutkowały przede wszystkim niższym budżetem Biblioteki i BCKIR na 2016 rok. W 2016 roku w stosunku do 2015 roku budżety zmniejszyły się łącznie o prawie 138 tys. zł.

Na kolejne lata założono zmniejszenie dotacji o 5%, co przyniesie skutek dla budżetu w wysokości 25.800 zł. Biblioteka nie zakupi wstępnie planowanej ilości książek oraz zrezygnowała z organizacji spotkań autorskich i innych spotkań czytelniczych. Natomiast BCKIR zrezygnuje z organizacji Dni Białego Boru.

Dotacja dla BCKIR jest tu wykazana po pomniejszeniu o dotację udzieloną także dla BCKIR na zatrudnienie na plaży miejskiej.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono, że budżety instytucji kultury w 2016 i 2017 roku wyniosą 485.958 zł, a pomimo nie połączenia tych instytucji budżety na 2016 rok wynoszą 479.842,00 zł, czyli o 6.116 zł mniej, niż zakładano. A w 2017 r. zakłada się dalsze zmniejszenie budżetów o 25.800 zł. Co razem daje oszczędność 31.916 zł, a zakładano kwotę 30.080 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik- grudzień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 7**Zmniejszenie wydatków funkcjonowania Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze**

Tabela Nr 47. Zmniejszenie wydatków Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze w związku z przekazaniem do prowadzenia osobie prawnej Fundacji DEKA

Rodzaj wydatku	Wykonanie za 2015r.	Budżet na 01.01.2016 r.	Subwencja i dotacje	2017 r.
Budżet szkoły Zespołu Szkół Nr 2	1 032 826,80	1 026 160,00	830 006,00	0,00
Fundacja DEKA	0,00	0,00	0,00	830 006,00
Skutki dla budżetu	x	x	x	196 154,00

Z dniem 1 września 2016 r. Szkołę Podstawową Nr 2 im. Tarasa Szewczenki oraz Gimnazjum Tarasa Szewczenki w Białym Borze wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2, przekazano do prowadzenia osobie prawnej- Fundacji Rozwoju Demokracji, Edukacji, Kultury i Aktywizacji „DEKA”. Począwszy od września br. nowemu podmiotowi będzie przekazywana dotacja na prowadzenie placówek w wysokości należnej subwencji oświatowej przypadającej dla wskazanych szkół. W 2016 r. nie przewiduje się oszczędności z tego tytułu z uwagi na konieczność wypłacenia odpraw nauczycielom i administracji, dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Łączne wydatki z tego tytułu wynoszą ok. 294.000 zł. Oszczędności zauważalne będą dopiero w 2017 r. w wysokości różnicy pomiędzy dotychczasowymi kosztami funkcjonowania Zespołu, a należną subwencją i wyniosą 196.154 zł.

Może nastąpić zmiana wysokości dotacji przekazanej dla Fundacji DEKA w przypadku większej liczby uczniów w szkole, na co gmina w 100% otrzyma subwencję.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie naprawczym zakładano oszczędności w 2016 roku w wysokości 211.486 zł. Oszczędności zostaną wypracowane, ale dopiero w kolejnym roku. Realizacja tego przedsięwzięcia była uzależniona od wielu czynników i to nie zależnych w dużej mierze od gminy.

Harmonogram wdrożenia: wrzesień- październik 2016 r.

Przedsięwzięcie nr 8**Struktura zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze**

Strukturę zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze uważa się za prawidłową, jednak ze względu na konieczność poprawy sytuacji finansowej jednostki stanowiska nie dające się scharakteryzować jako niezbędne do funkcjonowania Urzędu, powinny być w miarę możliwości restrukturyzowane. Z tego względu w Urzędzie na bieżąco przeprowadzana była restrukturyzacja zatrudnienia i zlikwidowano jedno stanowisko urzędnicze. W związku z powyższym planuje się oszczędności z tego tytułu w wysokości 47.355,44 zł, począwszy od 2017 r.

Dnia 27.07.2016 r. pracownik odszedł na emeryturę, jednak w związku z koniecznością wypłaty odprawy emerytalnej, oszczędności w 2016 roku nie wystąpiły – stanowisko w nowym regulaminie organizacyjnym zostało zlikwidowane. Oszczędność od 2017 roku wyniesie 47.355,44 zł (wynagrodzenie za 13 m-cy brutto brutto).

Ponadto planuje się w 2017 roku dodatkowo zmniejszenie zatrudnienia o 3/4 etatu, co przyniesie dodatkową oszczędność 56.092 zł.

Zmniejszono w listopadzie br. zatrudnienie o 1/4 etatu dla jednego z pracowników, co przyniesie oszczędność 46.400 zł brutto brutto. Zmniejszenie wynagrodzenia nastąpiło nie proporcjonalnie, a w wysokości 40,58% dotychczasowego wynagrodzenia, co dało zmniejszenie o 3.566,40 zł miesięcznie. Nowe warunki pracy zostały przyjęte przez pracownika.

Począwszy od kwietnia 2017 roku zostanie zmniejszone zatrudnienie dla kolejnego pracownika o 1/2 etatu.

W 2016 r. wydatki wyniosły 62.400 zł brutto brutto, w związku ze zmianą etatu wydatki na 2017 rok wyniosą 38.400 zł. A zatem oszczędność wyniesie 24.000 zł. Zmiana warunków pracy i płacy zostanie przekazana pracownikowi w grudniu br..

Suma oszczędności na 2017 rok wyniesie 117.755,44 zł, jednak z uwagi na poniższe, wykazaną oszczędność należy pomniejszyć o 14.308 zł, co ogólnie spowoduje zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia o 103.447 zł.

W związku z przejściem na emeryturę jednego z pracowników, począwszy od kwietnia 2017 roku, wycofano wypowiedzenie o rozwiązanie umowy o pracę dla jednego z pracowników straży miejskiej, przenosząc go na miejsce odchodzącego pracownika. Dotychczasowy strażnik przechodzi ze swoim wynagrodzeniem, które jest mniejsze, niż pracownika odchodzącego na emeryturę o 707 zł. Ponadto począwszy od kwietnia 2017 r. nastąpi połączenie dwóch dotychczasowych stanowisk, tworząc jedno. Jednak w związku z koniecznością wypłaty odprawy emerytalnej oszczędności w 2017 roku na tym przeniesieniu nie będzie – wydatki konieczne do poniesienia będą o 14.308 zł większe. Choć przesunięcia nie są działaniem oszczędnościowym w 2017 roku, należało to opisać, ponieważ ma to wpływ na ogólnie zaplanowaną oszczędność w zatrudnieniu w Urzędzie Miejskim.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie założono oszczędność od 2017 rok w wysokości 47.355 zł. Po zmianie programu oszczędność wyniesie 103.447,44 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 9

Zmniejszenie dopłat do wody i ścieków

Planuje się w 2017 roku zmniejszenie dopłat do wody o 13.000 zł, a do ścieków o 24.000 zł. Zmiany te są wynikiem analizy dopłat w 2015 roku i zużyciem wody i ścieków w 2016 roku.

W 2015 roku wydatkowano 537.081 zł na dopłaty do wody i 586.542,06 zł na dopłaty do ścieków. Przewidywane wykonanie na 2016 rok wyniesie: dopłaty do wody 505.000 zł, dopłaty do ścieków 562.000 zł. Obserwujemy mniejsze zużycie wody i ścieków przez mieszkańców gminy, w związku z czym mniejsze będą dopłaty. Jednak łączne plany na dopłaty na dzień 07.11.2016 r. wynosiły 1.140.000 zł

Po zmniejszeniu na 2017 rok plany wyniosą na dopłaty do wody 537.000 zł, a do ścieków 576.000 zł. Są to bezpiecznie zaplanowane kwoty.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano takiego działania.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 10

Zmniejszenie wydatków na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe

Planuje się w 2017 roku zmniejszenie dopłat do krajowych pasażerskich przewozów autobusowych prowadzonych w okresie wakacyjnym o 4.000 zł. Zadanie to było realizowane w 2016 roku. Jednak z uwagi na bardzo małe zainteresowanie mieszkańców w przyszłym roku takiego transportu nie będzie. Wykonanie w 2015 roku 0,00 zł, w 2016 roku 4.394 zł, w 2017 roku 0,00, w 2018 roku 0,00 zł

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano takiego działania.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 11

Zmniejszenie wydatków na bieżące naprawy dróg

Planuje się w 2017 roku zmniejszenie wydatków na bieżące remonty dróg o 35.000 zł. W 2015 roku zaplanowano na bieżące utrzymanie dróg 155.500 zł, a wykonano 90.862 zł. Na dzień 30.09.2016 roku zaplanowano 145.324 zł, a wydano 69.994. Po przeliczeniu przewidywane wykonanie 2016 roku wyniesie ok.93.400 zł. A zatem na podstawie przeprowadzonej analizy wydatków lat poprzednich można było zaplanować zmniejszenie wydatków na bieżące utrzymanie dróg

Plan na 30.09.2016 wynosi 145.324 zł - 35.000 zł = 110.324 zł

Plan na 2017 rok i kolejne lata wyniesie 110.000 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano takiego działania.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 12

Zmniejszenie dotacji dla BCKIR z przeznaczeniem na funkcjonowanie plaży

Planuje się w 2017 roku zmniejszenie dotacji dla BCKIR o 10.000 zł, w związku z ograniczeniem zatrudnienia pracowników do obsługi plaży w sezonie letnim. Gmina planuje zmniejszenie dotacji dla BCKIR na to zadanie, ponieważ instytucja kultury wystąpi do Powiatowego Urzędu Pracy o przydzielenie pracowników do obsługi recepcji i utrzymania porządku, w ramach prac publicznych,, na których wynagrodzenie otrzyma 95% refundacji kosztów. Dzięki temu, pomimo zmniejszenia kwoty dotacji, bezpieczne funkcjonowanie plaży, nie zostanie zagrożone.

Wysokość dotacji w 2015 r. 40.000 zł, w 2016 r. 40.000 zł, w 2017 roku i kolejnych po 30.000 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano takiego działania. Oszczędność 2017 r. wyniesie 10.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 13

Zmniejszenie zatrudnienia w grupie remontowej

W związku z przejściem na emeryturę jednego z pracowników planuje się w II połowie 2017 roku zmniejszenie zatrudnienia o 1 etat, co przyniesie oszczędność 22.000 zł.

Koszt na wynagrodzenia w 2014 roku wyniósł 338.187,20 zł, w 2015 r. wyniósł 303.873,51 zł, przewidywane plany na 2016 r. 307.000 zł, w 2017 r. i kolejnych latach po 284.795 zł. Należy zauważyć, że w tabeli 51 wykazano plany na dzień 07.11.2016 r. i różnica jest nieco mniejsza.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie zakładano to działanie do realizacji w 2016 r., na 2017 rok nie zakładano już żadnej oszczędności.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 14

Zmniejszenie wydatków na bieżące remonty mieszkań komunalnych

Planuje się w 2017 roku zmniejszenie wydatków na bieżące remonty mieszkań komunalnych i socjalnych, z uwagi na wykonanie w 2016 r. części, najpilniejszych remontów. Działanie to przyniesie oszczędność w kwocie 25.000 zł.

Niestety zaniedbania, jeśli chodzi o bieżące remonty mieszkań są bardzo duże, dlatego też nie można całkowicie ograniczyć przedmiotowych wydatków. W mieszkaniach nadal występują problemy z elektryką, czy stolarką okienną i drzwiową, co niekiedy stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Planowane wydatki na bieżące remonty mieszkań komunalnych w 2016 roku wyniosą 65.000 zł. Na 2017 rok na remonty zaplanowano 40.000 zł. W latach 2018-2020 zostanie utrzymany taki sam poziom wydatków, natomiast począwszy od 2021 roku nieco wzrosną zaplanowane wydatki o ok. 25.000 – 30.000 zł.

W przypadku wystąpienia konieczności wykonania większych remontów, gmina planuje dokonać je w porozumieniu ze wspólnotami mieszkaniowymi, dla których gmina jest udziałowcem i zarządcą. Zgodnie z przepisami gmina zobowiązana jest do dokonywania odpisów na fundusz remontowy. W większości wspólnot kwoty na funduszach remontowych są znaczne i dotychczas nie były wykorzystywane. W przypadku konieczności uruchomienia środków na remonty części wspólnych tych mieszkań komunalnych, gmina, jako zarządca zorganizuje spotkanie ze wspólnotą i zostanie podjęta stosowna uchwała. Na 08.12.2016 stan środków na funduszach remontowych wynosi 105.900 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Będzie oszczędność 25.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 15

Zmniejszenie wydatków na bieżące remonty pomostów

W 2016 roku wykonano konieczne remonty pomostów na plaży, które zagrażały bezpieczeństwu mieszkańców. W związku z tym w 2017 roku planuje się zmniejszenie środków o 30.000 zł.

W 2015 roku nie remontowano pomostów. W 2016 roku wydano na ten cel 35.000 zł, w 2017 roku i kolejnych zaplanowano po 5.000 zł, na ewentualne wymiany desek na pomostach.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność - 25.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 16

Zmniejszenie wydatków na opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego

W 2016 roku planowane jest zakończenie opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego. Końcowa płatność wyniesie 20.000 zł, w związku z tym w 2017 roku należy zaplanować zmniejszenie środków.

W 2016 roku planowane wydatki wynoszą 58.000 zł. Zakładany plan na 2017 rok z tego tytułu wynosił 38.000 zł. Jednak analizując wykonanie 2016 roku oszczędność na kolejny rok może być większa, niż zaplanowano powyżej. Zmiana nastąpi przy uchwalaniu budżetu na 2017 rok.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność - 20.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 17

Zmniejszenie wydatków na ryczałt telefoniczny

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na ryczałt telefonicznych dla pracowników korzystających z telefonu prywatnego do celów służbowych o kwotę 2.400 zł ($2 \times 100 \times 12 \text{ m-cy} = 2.400 \text{ zł}$). Zmiana zostanie wprowadzona od stycznia 2017 roku.

W 2015 r. wydano 3.678,05 zł, w 2016 r. koszt wyniesie 3.000 zł, a w 2017 r. 600 zł.

Skutki zmian programu:

Jest to kontynuacja działań podjętych jeszcze przed realizacją programu naprawczego. Oszczędność – 2.400 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 18

Zmniejszenie wydatków na zatrudnienie pracowników publicznych i interwencyjnych

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na zatrudnienie pracowników publicznych i interwencyjnych o kwotę 18.000 zł, z uwagi na mniejsze dostępne środki z PUP.

W 2016 roku planowane wydatki na zatrudnienie pracowników publicznych i interwencyjnych wynoszą 493.720 zł, z czego 345.000 zł zostanie zrefundowana, a zatem wkład własny gminy wynosi 148.720 zł. W 2016 roku zatrudnionych było 65 osób jednak na różny czasokres.

Natomiast na 2017 rok przyjęto, że wkład własny zostanie zmniejszony o 18.000 zł, co spowoduje zmniejszenie zatrudnienia o ok. 14 osób.

Powiatowy Urząd Pracy refunduje kwotę 2.285 zł za 1 pracownika miesięcznie. Koszt zatrudnienia pracownika wynosi 2.393 zł brutto brutto, czyli wkład własny gminy wynosi 108 zł/m-c.

$18.000 \text{ zł} : (108 \text{ zł} \cdot 12 \text{ m-cy}) = 13,88 \text{ osoby.}$

W budżecie na 2017 rok założono jeszcze niższą kwotę na wydatki, ale jest to związane z przyjęciem mniejszej kwoty na dochodach z tytułu refundacji, niż mamy w 2016 roku. W 2016 dochody z refundacji wynoszą 345.000 zł, a na 2017 rok zaplanowano 250.000 zł. Co oznacza, że w ciągu roku zwiększą się dochody, ale także i wydatki.

Jednak pomimo tych zmian wkład własny gminy na zatrudnienie pracowników interwencyjnych i publicznych będzie zmniejszony o założone 18.000 zł. I taki poziom wkładu własnego zostanie utrzymany przez kolejne lata.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność – 18.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 19

Zmniejszenie wydatków na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych o kwotę 7.000 zł, tj. 5% dotychczasowego budżetu.

Podstawowy budżet OSP na dzień 30.09.2016 rok wynosił 130.000 zł. Zmniejszenie o 5% stanowi 6.500 zł. zmniejszenie zaokrąglono do pełnych 7.000 zł.

Budżet na 2017 rok wyniesie 123.000 zł. Na kolejne lata zostanie utrzymany po podobnym poziomie. Będzie to możliwe dzięki przystąpieniu jednego z OSP do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP w Sępólnie Wielkim złożyło wniosek, jednak zostało zobowiązane do uzupełnienia wyposażenia i przeszkolenia dodatkowych strażaków. Wszystkie wymagania zostały już spełnione. W przyszłym roku powinni zostać włączeni do systemu. Z tego tytułu otrzymają dotację z zewnątrz, co pozwoli na zmniejszenie wydatków z budżetu gminy.

Natomiast budżet na 07.11.2016 wzrósł o dodatkowe środki otrzymane z odszkodowania, wynajmu remizy i sprzedaży samochodu bojowego (w cenie złomu) i wynosi 137.240 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność – 7.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 20

Zmniejszenie kwoty zaplanowanej rezerwy ogólnej

W 2017 roku planuje się zmniejszenie kwoty rezerwy ogólnej pozostającej do dyspozycji Burmistrza o kwotę 10.000 zł.

Rezerwa na 01.01.2016 rok wynosiła 100.000 zł, a na lata 2017-2021 po 90.000 zł. W kolejnych latach planuje się wzrost wysokości rezerwy, co będzie stanowiło swoisty bufor bezpieczeństwa dla nie wykonanych dochodów lub na pokrycie nieprzewidywanych wydatków.

Kwoty rezerw podane w tabeli Nr 51 są kwotami z początku każdego roku.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność – 10.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 21

Zmniejszenie kwoty zaplanowanej na zatrudnienie pracownika ds. zieleni

W 2017 roku planuje się zmniejszenie kwoty na zatrudnienie pracownika ds. zieleni o 26.415 zł, z uwagi na dłuższy okres przebywania tego pracownika na zwolnieniu lekarskim, a w następstwie zakończenia się umowy o pracę.

Koszty w 2016 roku wynoszą 26.415 zł, na 2017 rok nie planuje się tego wydatku. W związku z przebywaniem pracownika na zwolnieniu lekarskim nadzór nad prawidłowym rozwojem zieleni został przydzielony innemu zatrudnionemu pracownikowi, bez żadnych podwyżek.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym programie nie zakładano tego działania. Oszczędność – 26.415 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 22

Zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe o kwotę 60.000 zł. Zmniejszenie będzie możliwe, w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego przez rodziny dotychczas pobierające to świadczenie. Od 2017 roku zwiększa się najniższe wynagrodzenie z kwoty 1.850 zł, do 2.000 zł.

$105 \text{ wniosków} \times 12 \text{ m-cy} \times 238,50 \text{ zł (średnia wysokość przyznanego świadczenia)} = 300.000,00 \text{ zł}$

Plan na 2016 (styczeń) 360.000 zł – 300.000 zł = 60.000 zł (zmniejszenie)

Skutki zmian programu:

Działanie było realizowane w trakcie programu naprawczego. W pierwotnym planie naprawczym zakładano wydatki 2016 r. i 2017 r. na poziomie 350.000 zł.

Oszczędność na 2017 r. wyniesie 60.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 23

Zwiększenie wydatków z tytułu opłaty za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

W 2017 roku planuje się zwiększenie wydatków na DPS o kwotę 15.000 zł, z uwagi na coraz większą liczbę osób kierowanych do tych ośrodków.

14 osób objętych opieką.

$26.250 \text{ zł} \times 12 \text{ m-cy} = 315.000 \text{ zł}$

Plan na 2016 (styczeń) 300.000 zł – 315.000 zł = -15.000 zł (brak środków, dlatego należy zwiększyć plan wydatków).

To przedsięwzięcie nie jest zadaniem oszczędnościowym, ale w rozliczeniu poszczególnych zmian wprowadzonych w budżecie MGOPS, w celu prawidłowego zabezpieczenia środków na poszczególne zadania, należało także ująć to działanie.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano takiego działania.

Dodatkowy koszt na 2017 r. wyniesie 15.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 24

Zmniejszenie wydatków na usługi opiekuńcze

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na usługi opiekuńcze o kwotę 8.500 zł. Zmniejszenie będzie możliwe w związku z możliwością skierowania do opieki osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i publicznych, które są refundowane przez PUP.

1. Koszt zatrudnienia opiekunek, w przypadku zatrudnienia na podstawie umowy zlecenie na:

$67h \times 251 \text{ dni (roboczych)} \times 12 \text{ zł} = 201.804 \text{ zł}$

$201.804 \text{ zł} \times 17,22\% (\text{skł.na ubez.p.spół.}) = 34.751 \text{ zł}$

Razem: 236.555 zł

2. Zmniejszenie kosztów zatrudnienia opiekunek, w związku z refundacją wynagrodzeń z Powiatowego Urzędu Pracy oraz w związku ze zmniejszeniem liczby przyznanych świadczeń w formie opieki:

- a) Zabezpieczenie usług opiekuńczych w ramach prac społeczno-użytecznych

$10 \text{ osób} \times 2 \text{ h} = 20 \text{ h}$

$20 \text{ h} \times 189 \text{ dni} \times 14,07 \text{ zł/h} = 53.185 \text{ zł}$

- b) Zatrudnienie 3 pracowników w ramach prac publicznych przez okres 6 m-cy = 52.500 zł

- c) Weryfikacja i zmniejszenie do minimum przyznanych świadczeń = 20.000 zł

Razem: 125.685 zł

3. Koszt zatrudnienia opiekunek w 2017 r:

Niezbędne środki: $236.555 \text{ zł} - 125.685 \text{ zł} = 110.870 \text{ zł}$

4. Plan 2016 (styczeń) $119.449 \text{ zł} - 110.870 \text{ zł} = 8.500 \text{ zł}$ (zmniejszenie)

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 8.500 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 25

Zmniejszenie wydatków na wkład własny na dożywianie

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na pokrycie wkładu własnego na dożywianie o kwotę 10.000 zł. Można dokonać zmniejszenia środków, z uwagi na coraz mniejszą liczbę dzieci, które są uprawnione do świadczenia, dzięki poprawie sytuacji materialnej rodzin.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 10.000 zł

$160 \text{ uczniów} \times 4,00 \text{ zł (obiad)} \times 180 \text{ dni} = 115.200 \text{ zł}$

Zasiłki w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności dla innych osób spełniających warunki ustawy o pomocy społecznej = 9.800 zł

Razem: 125.000 zł

$125.000 \text{ zł} \times 40\% \text{ (wkład własny wymagany ustawowo)} = 50.000 \text{ zł (wkład własny)}$

wkład własny z roku 2016 tj. 60.000 zł – 50.000 zł = 10.000 zł (zmniejszenie)

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 26

Zmniejszenie wydatków na wkład własny na stypendia socjalne

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na pokrycie wkładu własnego na stypendia socjalne o kwotę 7.500 zł. Można dokonać zmniejszenia środków, z uwagi na coraz mniejszą liczbę dzieci, które są uprawnione do świadczenia, a to za przyczyną poprawy sytuacji materialnej rodzin.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 7.500 zł.

$140 \text{ dzieci} \times 107,14 \text{ zł (średnie stypendium)} = 15.000 \text{ zł}$

$15.000 \text{ zł} \times 10 \text{ m-cy} = 150.000 \text{ zł}$

$150.000 \text{ zł} \times 20\% \text{ wkład własny (wymagany ustawowo)} = 30.000 \text{ zł}$

Plan na 2016 r. (styczeń) 37.500 zł – 30.000 zł = 7.500 zł

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 27

Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 57.000 zł. Oszczędności można dokonać w związku z powrotem od 26.05.2017 r. do pracy nauczyciela z urlopu udzielonego dla poratowania zdrowia - oszczędność 20 000 zł i zmniejszeniem wydatków placowych od 01.09.2017 – 30 godzin/tydzień (co daje 125 godzin/m-c) nauczania indywidualnego dla dwóch uczniów – 37 000 zł.

Na skutek powrotu nauczyciela z urlopu dla poratowania zdrowia zmianie ulegnie arkusz organizacyjny pracy szkoły. Nie będą realizowane godziny za nauczyciela przebywającego na urlopie co spowoduje zmniejszenie środków wypłaconych na wynagrodzenia i dodatki.

Z dniem 01 września 2017 roku 2 uczniów z niepełnosprawnością w stopniu głębokim kończy 25 lat, a 1 uczeń z niepełnosprawnością w stopniu znacznym kończy 21 lat. Po ukończeniu w/w wieku nie można kontynuować nauki w szkole, tym samym nie będzie realizowane 30 godzin edukacyjnych. Zmniejszeniu ulegnie zatrudnienie nauczycieli.

Koszt urlopu na poratowanie zdrowia w 2016 roku wyniesie 65.514 zł, a w 2017 roku 45.367 zł.

Indywidualne nauczanie w 2016 r. kosztuje 82.878 zł, a w 2017 roku zaplanowano 45.878 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 57.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 28

Zmniejszenie wydatków na energię ciepłą w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na energię ciepłą w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 31.000 zł, w związku ze zmianą umowy na dostawę energii ciepłej.

Planuje się zmniejszanie temperatury w godzinach nocnych, podczas weekendów oraz w dni wolne od nauki szkolnej.

Wydatki w 2016 roku wyniosą 241.000 zł, a na 2017 rok wydatki w wysokości 210.000 zł

Skutki zmian programu: W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 31.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 29

Zmniejszenie wydatków na energię elektryczną w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na energię elektryczną w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 10.000 zł, w związku ze modernizacją wewnętrznej sieci grzewczej – oszczędność energii elektrycznej.

W 2016 roku dokonano przeglądu i wymiany grzejników dotyczących sieci grzewczej. W klasopracowniach obecnie nie ma potrzeby podgrzewania grzejnikami elektrycznymi, ponieważ sieć grzewcza doprowadza ciepło do wszystkich pomieszczeń.

Plan na 2016 r. wynosi 107.000 zł., a w 2017 r. koszty wyniosą 97.000 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 10.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 30

Zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 12.152 zł, w związku planowaną zmianą uchwały w sprawie dodatków mieszkaniowych dla nauczycieli.

Z dniem 01 stycznia 2017 roku wejdzie w życie nowy regulamin wynagradzania nauczycieli. Dodatek mieszkaniowy wynosił będzie 1 zł dla nauczyciela. Obecnie wynosi 10 zł, 15 zł, 20 zł i 25 zł w zależności od liczby członków rodziny.

Przed zmianą:

W 2016 roku na dodatki mieszkaniowe wydatkowano 13 124 zł (w trakcie roku liczba nauczycieli ulegała zmianie – fluktuacja kadr)

Po zmianie będzie to wyglądało następująco:

dodatek mieszkaniowy pobierany jest przez 49 nauczycieli.

49 nauczycieli x 1 zł x 12 m-cy = 588

+ pochodne 19,64% (588 x 19,64%) = 115

RAZEM = 703

W 2016 roku koszt wyniósł 13.124 zł, a po zmianie wyniesie 703 zł. Wyliczenia oparto o system Vulkan, który służy do przeliczenia wynagrodzeń nauczycieli.

W 2016 roku koszt dodatków wyniesie 13.124 zł, a w 2017 roku 703 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 12.152 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 31

Zmniejszenie wydatków na dodatki trudnościowe dla nauczycieli w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na dodatki trudnościowe dla nauczycieli w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 27.000 zł, w związku planowaną zmianą uchwały w sprawie dodatków „trudnościowych” dla nauczycieli.

Z dniem 01 stycznia 2017 roku wejdzie w życie nowy regulamin wynagradzania nauczycieli zmieniający zasady naliczania wielkości dodatków za warunki pracy.

Wielkość dodatków za trudne lub uciążliwe warunki pracy wynosić będzie:

1.trudne warunki pracy 0,5-20 %

2.uciążliwe warunki pracy 0,5-5 %

Obecnie dodatki wynoszą:

1.trudne warunki pracy -20 %

2. uciążliwe warunki pracy - 10 %

Wyliczenia oparto o system Vulkan, który służy do przeliczenia wynagrodzeń nauczycieli.

Obecnie dodatek za trudne warunki pracy wypłacany jest 3 nauczycielom w wysokości 995,50 zł miesięcznie ($995,50 \times 12 \text{ m-cy} = 11.946 \text{ zł}$). Dodatek za uciążliwe warunki pracy wypłacany jest dla 1 nauczyciela w wysokości 165 zł ($165 \times 12 \text{ m-cy} = 1.980 \text{ zł}$). Dodatek za klasy łączone wypłacany jest dla 11 nauczycieli w kwocie 517 zł miesięcznie ($517 \text{ zł} \times 12 \text{ m-cy} = 6.204 \text{ zł}$). Godziny ponadwymiarowe z uwzględnieniem za warunki pracy miesięcznie wynoszą 672 zł ($672 \text{ zł} \times 12 \text{ m-cy} = 8.064 \text{ zł}$). Razem wydatki na 2016 rok wynoszą 28.194 zł.

Po zmianach wydatki te w 2017 roku wyniosą ok. 1.194 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 27.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 32

Zmniejszenie wydatków na fundusz nagród Dyrektora w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na fundusz nagród Dyrektora w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 61.000 zł, w związku z trudną sytuacją finansową nie planuje się wypłaty nagród z funduszu nagród.

Plan w 2016 roku wynosi 61.000 zł, a w 2017 roku fundusz nagród Dyrektora nie zostanie uruchomiony.

W 2018 roku zostanie wypłacone nagrody, ale już w latach 2019-2020 zostanie ponownie zamrożone.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 61.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 33

Zamrożenie wydatków na dodatek motywacyjny dla nauczycieli w ZS Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na dodatki motywacyjne dla nauczycieli w Zespole Szkół Nr 1 o kwotę 24.000 zł, w związku z trudną sytuacją finansową nie planuje się wypłaty dodatków motywacyjnych.

Z dniem 01 stycznia 2017 roku wejdzie w życie nowy regulamin wynagradzania nauczycieli.

Od 01 września 2017 roku wypłata dodatku zostaje zamrożona.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatek motywacyjny w przeliczeniu na 1 etat, wynosi 3 % dla nauczyciela i 20 % dla dyrektora do wynagrodzenia zasadniczego.

Wyliczenie dodatku przyznanego motywacyjnego:

Wynagrodzenie zasadnicze wszystkich nauczycieli w skali miesiąca wynosi

$$153.076 \times 3\% = 4.592;$$

$$4.592 + 19,64 \% \text{ składka zus (902 zł)} = 5.494 \text{ zł}$$

$$\text{Wynagrodzenie zasadnicze dyrektora } 3.109 \times 20\% = 622 \text{ zł}; 622 \text{ zł} + 19,64\% (122 \text{ zł}) = 744 \text{ zł}$$

Łączny miesięczny koszt dodatku motywacyjnego wynosi 6.238 zł. Będzie wypłacony przez 6 miesięcy 2017 roku (tj. $6.238 \times 6 \text{ m-cy} = 37.428$).

Od 01 września 2017 wypłata dodatku motywacyjnego zostanie zamrożona. Powstanie oszczędność w wysokości 24 000.

W 2018 roku planuje się wypłatę dodatku przez cały rok, ale już w latach 2019-2020 zostanie ponownie zamrożony za 4-m-ce każdego roku.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 24.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 34

Łączenie zajęć lekcyjnych w szkole podstawowej w Drzonowie

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia dla nauczycieli w filii Zespołu Szkół Nr 1 – SP Drzonowo o kwotę 10.000 zł, w związku z koniecznością połączenia zajęć lekcyjnych.

Od 01 września 2017 roku zostaną połączone następujące zajęcia:

Religia obecnie 12 godzin po połączeniu 6 godzin

Wychowanie fizyczne obecnie 12 godzin po połączeniu 8 godzin

Muzyka obecnie 3 godziny po połączeniu 1 godzina

Plastyka obecnie 3 godziny po połączeniu 1 godzina

Technika obecnie 3 godziny po połączeniu 1 godzina

Zajęcia informatyczne obecnie 3 godziny po połączeniu 1 godzina

W oparciu o system Vulcan przeliczono płace nauczycieli po połączeniu w/w godzin.

Rozpisanie szczegółowych wyliczeń możliwe będzie po zmianie arkusz organizacyjnego szkoły. Ponieważ, wyszczególnieni zostaną konkretni nauczyciele, których wynagrodzenie ulegnie zmniejszeniu. Obecnie realizowane jest 36 godzin edukacyjnych, a po zmianie będzie 18 godzin edukacyjnych.

Obecne wydatki 16.776 zł

Po zmianie wydatki 6.486 zł.

Zmiany przyczynią się do zmniejszenia wynagrodzeń z tego tytułu o 10.000 zł

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 10.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 35

Zmniejszenie wydatków na zakup środków dydaktycznych i książek

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na zakup środków dydaktycznych i książek o kwotę 29.000 zł, z uwagi na trudną sytuację finansową całej gminy.

W 2016 roku wydatkowano na zakupy pomocy dydaktycznych kwotę 29.000 zł. W związku z programem naprawczym w 2017 roku nie szkoła nie zakupi żadnych pomocy dydaktycznych.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 29.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 36

Zmniejszenie wydatków na zakup pelletu opałowego

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na zakup pelletu opałowego w SP Drzonowo i zmniejszenie jego zużycia o kwotę 10.000 zł, z uwagi na trudną sytuację finansową całej gminy.

Obecnie kotłownia sterowana jest automatycznie. Od stycznia 2017 roku nastąpi codzienne ręczne regulowanie temperatury. Temperatura będzie podwyższana tylko na czas trwania zajęć lekcyjnych.

W 2016 roku wydano na zakup pelletu 42.688 zł, a w 2017 roku planuje się kwotę 31.000 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 10.000 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

Przedsięwzięcie Nr 37

Zmniejszenie wydatków na zakup materiałów do remontów bieżących we wszystkich budynkach Zespołu Szkół Nr 1

W 2017 roku planuje się zmniejszenie wydatków na zakup materiałów do remontów bieżących we wszystkich budynkach Zespołu Szkół Nr 1 o kwotę 13.848 zł.

W 2016 roku wydatkowano na drobne remonty kwotę 29.348 zł. W związku ze znaczną poprawą stanu technicznego budynków szkoły w przyszłym roku nie przewiduje się tak wysokiego poziomu wydatków na ten cel, w związku z czym na 2017 rok planuje się kwotę 15.500 zł.

Skutki zmian programu:

W pierwotnym planie naprawczym nie zakładano tego działania. Oszczędność na 2017 r. wyniesie 13.848 zł.

Harmonogram wdrożenia: październik 2016 r. - grudzień 2016 r.

4.4. Wydatki majątkowe

Tabela Nr 48. Zadania inwestycyjne Gminy Biały Bór na 2016 rok

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Wykonanie w 2016 r.	Zmiany planu
700			Gospodarka mieszkaniowa	3 162,00	2 821,74	-340,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	3 162,00	2 821,74	-340,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 162,00	2 821,74	-340,00
			REMONT MIESZKANIA KOMUNALNEGO ŚWIERSZCZEWO 7/2	3 162,00	2 821,74	-340,00
			Dochody własne jst	3 162,00	2 821,74	-340,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 996,00	13 101,66	11 106,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	1 996,00	13 101,66	11 106,00
		6667	Zwroty dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych.	1 996,00	13 101,66	11 106,00
			ZWROT DOTACJI RPO DOTYCZĄCEJ PROJEKTU "ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE SKUTKÓW ZAGROZEŃ NATURALNYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE POWAŻNYM AWARIOM W GMINIE BIAŁY BÓR"	1 996,00	13 101,66	11 106,00
			Dochody własne jst	1 996,00	13 101,66	11 106,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	77 000,00	71 441,81	-5 558,00
	90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	45 000,00	45 000,01	0,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	45 000,00	45 000,01	0,00
			UTWORZENIE STANOWISKA DS. UTRZYMANIA CZYSTOŚCI - ZE ŚRODKÓW PFRON	45 000,00	45 000,01	0,00
			Inne	45 000,00	45 000,01	0,00
	90095		Pozostała działalność	32 000,00	26 441,80	-5 558,00

	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	32 000,00	26 441,80	-5 558,00
		USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY BIAŁY BÓR	32 000,00	26 441,80	-5 558,00
		Inne	32 000,00	26 441,80	-5 558,00
Razem			82 158,00	87 365,21	5 208,00

Harmonogram wdrożenia: wrzesień 2016 r.

5. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych

5.1. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne dochodów

Tabela Nr 49. Wzrost dochodów na skutek podjętych działań restrukturyzacyjnych

Klasyfikacja budżetowa			Rodzaj dochodu	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Dział	Rozdział					
Dochody bieżące				-1 299 302,00	-29 202,00	356 000,00
700	70005	0470	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie, służebność i użytkowanie wieczyste nieruchomości	0,00	0,00	0,00
756	75618	0490	Wpływy z opłaty adiacenckiej	-24 255,00	0,00	0,00
700	70005	0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych (media z mieszkań komunalnych)	0,00	0,00	0,00
700	70005	0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	0,00	0,00	0,00
754	75416	0570	Dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych	0,00	-200 000,00	0,00
756	75615	0310	Podatek od nieruchomości od osób prawnych	-350 000,00	90 498,00	150 000,00
756	75616	0310	Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	-210 000,00	20 300,00	0,00
756	75615	0340	Podatek od środków transportowych od osób prawnych	-400 459,00	60 000,00	6 000,00
756	75616	0340	Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	0,00	0,00	0,00
756	75618	0460	Oplata eksploatacyjna	-357 588,00	0,00	200 000,00
900	90002	0490	Dochodów z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych	43 000,00	0,00	0,00
Dochody majątkowe				-199 229,00	40 211,00	0,00
010	01095	0770	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	-200 000,00	156 660,00	0,00
900	90002	6619	Rekultywacja składowiska odpadów w Białym Borze (refundacja za 2015 r.)	6 330,00	0,00	0,00

900	90095	6260	Dotacja na azbest	-5 559,00	0,00	0,00
			dotacje majątkowe	0,00	-116 449,00	0,00
Razem:				-1 498 531,00	11 009,00	356 000,00

W tabeli przedstawiono efekty planowanych działań naprawczych oraz zweryfikowano (zmniejszono) niektóre zaplanowane dochody, biorąc pod uwagę wykonanie wskazanych pozycji w 2015 r. i I półroczu 2016 roku. Dotyczy to przede wszystkim dochodów z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych od osób prawnych. W projekcie budżetu zaplanowano wyższe dochody z tytułu podatku od nieruchomości osób prawnych mając na uwadze m.in., że Biogazownia w Trzebielu zostanie obciążona tym podatkiem już w 2016 r., jednak z uwagi na problemy finansowe firmy i wydłużające się procedury związane z różnego rodzaju pozwoleniami, zakładamy wpływy z tego podatku dopiero od 2018 r.. Nie zaplanowano również podatku od farmy wiatrowej, który pierwotnie był wyliczany od 2018 roku w wysokości 3.360.000 zł, z uwagi na zmiany przepisów i nadal nie ogłoszoną aukcję zakupu energii ze źródeł ekologicznych. Ponadto należy zmniejszyć dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej, z uwagi na mniejsze wpływy niż pierwotnie zaplanowano. Niestety także zainteresowanie nieruchomościami jest znacznie mniejsze niż w roku ubiegłym, dlatego w tej pozycji budżetu także należy zmniejszyć dochody.

5.2. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne wydatków

Tabela Nr 50. Wydatków na skutek podjętych działań restrukturyzacyjnych

Klasyfikacja budżetowa			Rodzaj wydatku	Rok 2016	Rok 2017
Dział	Rozdział	§			
Wydatki bieżące				-13 739,00	-1 371 575,44
Budżet Urzędu Miejskiego				-13 739,00	-1 015 575,44
750	75023	4010	Zatrudnienie w Urzędzie Miejskim	0,00	-103 266,44
754	75416	4010	Wynagrodzenia osobowe Straż Miejska	0,00	-257 838,00
754	75416	Paragrapy rzeczowe	Utrzymanie straży Miejskiej	0,00	-112 162,00
757	75702	8110	Odsetki od kredytów i pożyczek	94 000,00	-64 000,00
757	75704	8030	Poręczenia	-99 279,00	0,00
801	80101	4010	Zespół Szkół Nr 2- przekazanie dla Fundacji	0,00	-196 154,00
851	85154	4170	Zatrudnienie opiekunów świetlic	-1 100,00	1 100,00
851	85195	2820	Dotacja celowa na ochronę i promocję zdrowia	800,00	-800,00
921	92105	2820	Dotacja celowa na kulturę, sztukę ochronę dóbr kultury i tradycji	6 300,00	-1 300,00
921	92109	2480	Dotacja dla BCKiR	0,00	-18 600,00
921	92116	2480	Dotacja dla biblioteki publicznej	0,00	-7 200,00
926	92604	2820	Dotacja celowa na kulturę fizyczną i sport	-14 460,00	-8 540,00
400	40002	4260	Dopłaty do wody	0,00	-13 000,00

600	60003	4300	krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	0,00	-4 000,00
600	60016	4300	Wydatki na bieżące utrzymanie dróg	0,00	-35 000,00
630	63003	2480	Dotacja dla BCKIR na funkcjonowanie plaży miejskiej	0,00	-10 000,00
700	70005	4010	Zatrudnienia w grupie remontowej	0,00	-22 000,00
700	70005	4210	Bieżące remonty mienia komunalnego	0,00	-25 000,00
700	70095	4210	Bieżące remonty pomostów	0,00	-30 000,00
710	71004	4300	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego	0,00	-20 000,00
750	75023	4360	Ryczałt telefoniczny pracowników urzędu	0,00	-2 400,00
750	75095	4010	Zatrudnienie pracowników publicznych i interwencyjnych	0,00	-18 000,00
754	75412	4210	Utrzymanie ochotniczych straży pożarnych	0,00	-7 000,00
758	75818	4810	Rezerwa ogólna	0,00	-10 000,00
900	90001	4300	Dopłaty do ścieków	0,00	-24 000,00
900	90004	4010, 4110,4120	Zatrudnienie pracownika ds. zieleni	0,00	-26 415,00
Budżet Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej				0,00	-71 000,00
852	85214	4330	Oplata za pobyt w DPS	0,00	15 000,00
852	85215	3110	Dodatki mieszkaniowe	0,00	-60 000,00
852	85228	4010	Usługi opiekuńcze	0,00	-8 500,00
852	85295	3110	Wkład własny na dożywianie	0,00	-10 000,00
854	85415	3240	Wkład własny na stypendia	0,00	-7 500,00
Budżet Zespołu Szkół Nr 1				0,00	-285 000,00
801	80101	4010	Wynagrodzenia nauczycieli	0,00	-57 000,00
801	80110	4260	Zmiana umowy na energię ciepłą	0,00	-31 000,00
801	80110	4260	Oszczędność na energii elektrycznej	0,00	-10 000,00
wszystkie rozdziały			Dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	0,00	-12 152,00
wszystkie rozdziały			Dodatki trudnościowe dla nauczycieli	0,00	-27 000,00
wszystkie rozdziały			„Zamrożenie” funduszu nagród Dyrektora szkoły	0,00	-61 000,00
wszystkie rozdziały			„Zamrożenie” dodatku motywacyjnego	0,00	-24 000,00
801	80101	4010	Łączenie godzin w filii SP w Drzonowie	0,00	-10 000,00
wszystkie rozdziały			Zakup środków dydaktycznych i książek	0,00	-29 000,00
801	80101	4210	Zużycie pelletu opałowego w SP Drzonowo	0,00	-10 000,00

wszystkie rozdziały			Bieżące remonty w budynkach szkół	0,00	-13 848,00
Wydatki majątkowe				5 208,00	5 000,00
600	60016	6060	Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej- Rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Biały Bór	0,00	5 000,00
700	70005	6050	Remont mieszkania komunalnego Świerszczewo 7/2	-340,00	0,00
754	75412	69667	Zwrot dotacji RPO dotyczącej projektu "Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom w Gminie Biały Bór"	11 106,00	0,00
900	90095	6050	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Biały Bór	-5 558,00	0,00
Razem:				-8 531,00	-1 366 575,44

Opracowanie własne

Z powyższego zestawienia wynika, że realne oszczędności wydatków z zaplanowanych działań naprawczych przyniosą swój dalszy skutek od 2017 r. Na początku 2016 nie zaplanowano wszystkich podjętych w ciągu roku wydatków z na fakt, że nie wszystkie zdarzenia dało się przewidzieć. Korekta na 2016 rok jest niewielka, a więc można stwierdzić, że pierwotny program naprawczy zaczął przynosić pozytywne efekty. Aby dokonać porównania i ocenić efekty programu należy porównać budżety 2016 roku po zmniejszeniu o powyższą kwotę, z wykonaniem budżetu za 2014 rok. Budżet 2014 r. po stronie wydatków zamknął się kwotą 27.503.344,63 zł, natomiast wydatki 2016 roku będą wynosiły 24.692.095,44 zł. Jednak w celu rzetelnego porównania od wydatków 2016 roku należałoby odjąć kwotę 2.601.649 zł, tj. środki zaplanowane na realizację programu „500+”, którego to programu w 2014 roku nie było. A zatem budżet po stronie wydatków zmniejszył się o prawie 5.413.000 zł, głównie z powodu zmniejszenia realizowanych inwestycji (o ok. 3,5 mln zł).

Poniższa tabela pozwoli podsumować przyjęte działania oszczędnościowe na przestrzeni lat 2014-2020. Dane pokazują realność przyjętych działań.

Tabela Nr 51. Zestawienie działań oszczędnościowych w latach 2014-2020

Nr przedsięwzięcia	Nazwa działania	kwoty wydatkowane oraz planowane w ramach działania							
		wielkości wykonane		wielkości planowane w aktualnym WPF					
		2014	2015	2016 (plan) na 07.11.2016	Wykonanie do 30.11.2016	2017	2018	2019	2020
	Dochody bieżące								
1	Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości (wykonanie w 2016 według stanu na 30.09.2016)	2 587 988,55	3 268 101,27	3 483 000,00	2 516 292,09	3 592 775,42	3 742 775,42	3 803 798,00	3 803 798,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	956 772,00	214 898,73	x	110 868,84	150 000,00	61 022,58	0,00
2	Zwiększenie dochodów z podatku rolnego (wykonanie w 2016 r. według stanu na 30.09.2016)	157 138,29	179 882,18	166 000,00	113 282,12	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	22 743,90	-13 882,18	x	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Zwiększenie dochodów z dzierżaw	91 831,03	106 235,00	121 783,95	115 925,00	121 783,95	121 783,95	121 783,95	121 783,95
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	14 403,97	15 548,95	x	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Dochody z tyt. zagospodarowania odpadów komunalnych	459 392,37	473 682,96	527 000,00	494 029,31	527 000,00	527 000,00	527 000,00	527 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	14 290,59	53 317,04	x	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Dochody z tyt. służebności gruntowej					brak realizacji			
6	Dochody z tytułu opłaty adiacenckiej	0,00	22 504,65	5 747,00	5 745,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	22 504,65	-16 757,65	x	-5 745,00	0,00	0,00	0,00
7	Dochody z tytułu wpłat za wodę i ścieki z liczników przedpłatowych	2 058,00	45 571,42	45 571,00	42225,52	45 571,00	46 000,00	46 000,00	46 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	435413,42	-0,42	x	0,00	429,00	0,00	0,00
8	Dochody z tytułu grzywien, mandatów i kar pieniężnych	2 693 128,74	1 864 106,00	500 000,00	543 596,55	300 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	-829 022,74	-1 364 106,00	x	-200 000,00	-250 000,00	0,00	-50 000,00
9	Dochody z tytułu podatku od środków transportowych	126 719,86	129 446,12	186 189,00	174 866,91	247 500,00	253 500,00	259 500,00	265 500,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	2 726,26	56 742,88	x	61 311,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00
10	Dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej	859 654,74	1 042 131,80	1 098 500,00	1 087 790,10	1 094 000,00	1 294 000,00	1 494 000,00	1 694 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	182 477,06	56 368,20	x	-4 500,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00

	<i>Dochody majątkowe</i>								
1	Dochody z dotacji celowych	2 344 322,58	2 025 528,33	116 449,00	116 449,84	0,00	0,00	760 189,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	-318 794,25	-1 909 079,33	x	-116 449,84	0,00	760 189,00	-760 189,00
2	Dochody ze sprzedaży majątku	744 215,67	584 165,59	196 340,00	152 214,28	353 000,00	353 000,00	353 000,00	353 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono dochody</i>	x	-160 050,08	-387 825,59	x	156 660,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Wydatki bieżące</i>								
1	Zmniejszenie wydatków z tytułu dotacji celowej	237 333,50	252 305,50	190 640,00	168 056,16	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	14 972,00	-61 665,50	x	-10 640,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki na zakup energii elektrycznej	107 247,62	85 521,16	85 521,00	57 700,00	85 521,00	85 521,00	85 521,00	85 521,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-21 726,46	-0,16	x	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Likwidacja Straży Miejskiej	1 681 967,55	1 170 651,81	370 000,00	368 415,66	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-511 315,74	-800 651,81	x	-370 000,00	0,00	0,00	0,00
4	Zmniejszenie ilości godzin funkcjonowania świetlic wiejskich	243 403,77	216 362,33	139 300,00	125 140,82	140 400,00	140 400,00	140 400,00	140 400,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-27 041,44	-77 062,33	x	1 100,00	0,00	0,00	0,00
5	Zmniejszenie wydatków na obsługę długu	663 383,22	618 957,00	596 000,00	558 168,82	532 000,00	524 000,00	508 000,00	495 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-44 426,22	-22 957,00	x	-64 000,00	-8 000,00	-16 000,00	-13 000,00
6	Zmniejszenie wydatków w na gminne instytucje kultury	653 856,00	562 534,00	479 842,00	455 378,55	454 042,00	454 042,00	454 042,00	454 042,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-91 322,00	-82 692,00	x	-25 800,00	0,00	0,00	0,00
7	Zmniejszenie wydatków na funkcjonowanie ZS NR 2	1 020 722,25	1 032 826,80	974 983,37	974 983,37	0,00	0,00	0,00	0,00
	a) dotacja dla Fundacji DEKA	0,00	0,00	336 271,00	228 887,40	830 006,00	830 006,00	830 006,00	830 006,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	12 104,55	278 427,57	x	191 293,63	0,00	0,00	0,00
8	Wydatki na wynagrodzenia w urzędzie gminy (rozdział 75023)	2 077 490,13	1 941 023,01	2 103 300,00	1 815 758,25	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-136 467,12	162 276,99	x	-103 300,00	0,00	0,00	0,00
9	Zmniejszenie dopłat do wody i ścieków (wydatki na ten cel)	1 422 273,77	1 123 623,06	1 140 000,00	987 442,05	1 113 000,00	1 113 000,00	1 113 000,00	1 113 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-298 650,71	16 376,94	x	-27 000,00	0,00	0,00	0,00
10	Zmniejszenie wydatków na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	0,00	0,00	4 394,00	4 394,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	0,00	4 394,00	x	-4 394,00	0,00	0,00	0,00
11	Zmniejszenie wydatków na naprawę dróg (wydatki na ten cel)	60 035,25	94 861,99	135 323,65	93 077,67	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	34 826,74	40 461,66	x	-25 323,65	0,00	0,00	0,00

12	Zmniejszenie dotacji dla BCKIR (wysokość dotacji w okresach) na zatrudnienie na plaży	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	0,00	0,00	x	-10 000,00	0,00	0,00	0,00
13	Zmniejszenie zatrudnienia w grupie remontowej (wydatki na grupę w okresach)	338 187,20	303 873,51	304 000,00	288 946,07	284 795,00	284 795,00	284 795,00	284 795,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-34 313,69	126,49	x	-19 205,00	0,00	0,00	0,00
14	Zmniejszenie wydatków na bieżące remonty mieszkań komunalnych (wydatki w okresach)	29 200,00	55 500,00	65 000,00	60 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	26 300,00	9 500,00	x	-25 000,00	0,00	0,00	0,00
15	Zmniejszenie wydatków na remonty pomostów	0,00	0,00	35 000,00	35 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	0,00	35 000,00	x	-30 000,00	0,00	0,00	0,00
16	Zmniejszenie wydatków na opracowania planów zagospodarowania przestrzennego	18 965,02	58 013,36	58 000,00	39 201,83	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	39 048,34	-13,36	x	-20 000,00	0,00	0,00	0,00
17	Zmniejszenie wydatków na ryczałt telefoniczny	2 061,28	3 678,05	3 000,00	2 837,93	600,00	600,00	600,00	600,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	1 616,77	-678,05	x	-2 400,00	0,00	0,00	0,00
18	Zmniejszenie wydatków na zmniejszenie wydatków na zatrudnienie pracowników publ. i interwencyjnych (łącznie kwota na wynagrodzenia)	681 002,70	421 457,02	493 720,00	479 753,28	393 000,00	393 000,00	393 000,00	393 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-259 545,68	72 262,98	x	-100 720,00	0,00	0,00	0,00
19	Zmniejszenie wydatków na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych	137 583,61	150 475,34	137 240,00	122 283,34	123 000,00	123 000,00	123 000,00	123 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	12 891,73	-13 235,34	x	14 240,00	0,00	0,00	0,00
20	Zmniejszenie kwoty zaplanowanej rezerwy ogólnej	180 000,00	100 000,00	100 000,00	65 406,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-80 000,00	0,00	x	-10 000,00	0,00	0,00	0,00
21	Zmniejszenie kwoty na zatrudnienie pracownika ds. zieleni	25 781,44	24 141,02	26 415,00	26 067,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-1 640,42	2 273,98	x	-26 415,00	0,00	0,00	0,00
22	Zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe	389 250,00	365 377,94	328 251,15	297 340,42	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-23 872,06	-37 126,79	x	-28 251,15	0,00	0,00	0,00
23	Zwiększenie wydatków na opłatę w DPS	330 294,16	318 308,51	300 000,00	324 989,17	320 000,00	330 000,00	330 000,00	330 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	x	-11 985,65	-18 308,51	x	20 000,00	10 000,00	0,00	0,00
24	Zmniejszenie wydatków na usługi opiekuńcze	113 143,72	126 018,62	129 124,05	120 880,02	110 871,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00

	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>12 874,90</i>	<i>3 105,43</i>	<i>x</i>	<i>-18 253,05</i>	<i>-871,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
25	Zmniejszenie wydatków na wkład własny w dożywianie dzieci	60 000,00	60 000,00	60 000,00	50 894,26	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>x</i>	<i>-10 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
26	Zmniejszenie wydatków na wkład własny na stypendia socjalne	18 000,00	40 300,00	37 500,00	21 250,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>22 300,00</i>	<i>-2 800,00</i>	<i>x</i>	<i>-7 500,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
27	Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli ZS Nr 1	82 878,00	82 878,00	148 392,00	132 125,00	91 245,00	91 245,00	91 245,00	91 245,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>0,00</i>	<i>65 514,00</i>	<i>x</i>	<i>-57 147,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
28	Zmniejszenie wydatków na energie ciepłą ZS Nr 1	212 395,00	252 757,00	241 000,00	211 251,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>40 362,00</i>	<i>-11 757,00</i>	<i>x</i>	<i>-31 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
29	Zmniejszenie wydatków na energię elektryczną ZS Nr 1	119 565,00	106 890,00	107 000,00	80 488,00	97 000,00	97 000,00	97 000,00	97 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>-12 675,00</i>	<i>110,00</i>	<i>x</i>	<i>-10 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
30	Zmniejszenie wydatków na dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	56 704,00	39 418,00	13 124,00	12 089,00	703,00	703,00	703,00	703,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>-17 286,00</i>	<i>-26 294,00</i>	<i>x</i>	<i>-12 421,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
31	Zmniejszenie wydatków na dodatki trudnościowe dla nauczycieli	28 435,00	27 751,00	28 194,00	22 304,00	1 194,00	1 194,00	1 194,00	1 194,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>-684,00</i>	<i>443,00</i>	<i>x</i>	<i>-27 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
32	Zmniejszenie wydatków na fundusz nagród Dyrektora ZS Nr 1	53 691,00	55 468,00	61 549,00	61 549,00	0,00	61 000,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>1 777,00</i>	<i>6 081,00</i>	<i>x</i>	<i>-61 549,00</i>	<i>61 000,00</i>	<i>-61 000,00</i>	<i>0,00</i>
33	Zamrożenie wydatków na dodatki motywacyjne dla nauczycieli ZS Nr 1	63 766,00	59 387,00	62 380,00	55 171,00	38 380,00	62 380,00	38 380,00	38 380,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>-4 379,00</i>	<i>2 993,00</i>	<i>x</i>	<i>-24 000,00</i>	<i>24 000,00</i>	<i>-24 000,00</i>	<i>0,00</i>
34	Łączenie zajęć lekcyjnych w szkole podstawowej w Drzonowie	16 776,00	16 776,00	16 776,00	15 368,00	6 486,00	6 486,00	6 486,00	6 486,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>x</i>	<i>-10 290,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
35	Zmniejszenie wydatków na zakup środków dydaktycznych i książek	6 827,00	5 177,00	29 000,00	3 137,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>-1 650,00</i>	<i>23 823,00</i>	<i>x</i>	<i>-29 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
36	Zmniejszenie wydatków na zakup pelletu opałowego	22 583,00	41 672,00	42 688,00	42 688,00	31 000,00	31 000,00	31 000,00	31 000,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>19 089,00</i>	<i>1 016,00</i>	<i>x</i>	<i>-11 688,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
37	Zmniejszenie wydatków na zakup materiałów bieżących we wszystkich budynkach ZS Nr 1	14 315,00	27 391,00	29 348,00	29 348,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00
	<i>o taką kwotę zmieniono wydatki</i>	<i>x</i>	<i>13 076,00</i>	<i>1 957,00</i>	<i>x</i>	<i>-13 848,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Należy ponadto zapewnić, że opracowując program naprawczy jeszcze raz szczegółowo przeliczono wszystkie pozycje dochodów i wydatków i przy zaangażowaniu wszystkich, dostępnych sił i środków przedstawiony program możliwy jest do wykonania.

Gmina zakłada, że zrealizuje zaplanowane działania naprawcze. Jeśli z jakiegoś powodu nie będzie możliwe zrealizowanie, któregoś z zadań, to na pokrycie występujących braków zapewnione są w budżecie każdego roku środki, które stanowią bufor bezpieczeństwa zaplanowanych dochodów, czy wykonania nieprzewidzianych wydatków. Wśród tych środków należy wymienić kwotę rezerwy ogólnej, kwotę zabezpieczoną na poręczenia, których gmina nie pokrywa, z uwagi na regulowanie zobowiązań przez PWIK (poz. 2.1.1 WPF) oraz kwotę wynikającą z różnicy w wydatkach budżetu zaplanowaną w poszczególnych rozdziałach, wynikającą z zaplanowanej stałej kwoty wydatków ogółem (poz. 2 WPF), pomimo zmniejszenia wydatków na obsługę długu (poz. 2.1.3 WPF) i poręczenia (poz. 2.1.1 WPF).

6. Podsumowanie – uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego

Reasumując powyższe aspekty należy stwierdzić, iż fakt znacznego zadłużenia, a także konieczność jego restrukturyzacji jest przedmiotem działań Urzędu Miejskiego w Białym Borze już od pewnego czasu. Wszelkie decyzje mające na celu poprawę kondycji finansowej gminy Białe Bórze są krokami konkretnymi, które już przyczyniły się do znacznej poprawy płynności finansowej, a w przyszłości do dostosowania wskaźników do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami.

Realizacja programu w 2015 roku, a także w 2016 roku spowodowała, że przeanalizowano i zweryfikowano (zmniejszono) ponoszone wydatki, zmaksymalizowano osiągnięte dochody. Pomimo nie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa, jak wstępnie planowano w 2015 roku, gmina powoli zaczęła odzyskiwać płynność finansową, zobowiązania wobec ZUS i US regulowane są na bieżąco, kontrahentom zaczęto płacić w terminie. Działania podjęte w 2015 roku przyczyniły się nawet do tego, że gmina wypracowała środki na spłatę wszystkich zaplanowanych rat kredytów i pożyczek, pomimo zaplanowania w pożyczce kwoty 361.549 zł, jako refundację rozchodów 2015 roku. Rok 2015 zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości 894.846,03 zł, po raz pierwszy od kilku lat.

Warto podkreślić także fakt, że kwota na wynagrodzenia w 2014 roku wynosiła 10.739.373 zł, a według planów na październik 2016 roku stanowić będzie kwotę 9.623.523 zł, czyli uzyskano spadek o 1.116.120 zł, co jest także pozytywnym skutkiem wprowadzenia programu postępowania naprawczego. Ponadto, jak opisano powyżej, wydatki także spadają.

Pomimo poprawy kondycji finansowej gminy na chwilę obecną, przyszłe lata, a nawet II półrocze 2016 roku, sytuacja nie jest zbyt dobra. Bardzo dużym problemem okazuje się brak farmy wiatrowej, która począwszy od 2018 roku miała przynosić gminie dochody w wysokości 3.360.000 zł rocznie podatku od nieruchomości. W 2013 roku gmina wyemitowała obligacje, których wykup zaczyna się od 2016

roku, z kwotami do spłaty po ok. 1-1,8 mln zł rocznie. Bez tych dochodów i pożyczki z budżetu państwa gmina nie poradzi sobie ze spłatą zaciągniętych zobowiązań.

Dużym problemem gminy Biały Bór jest wysoka cena wody i ścieków, która w okresie taryfowym od maja 2016 do kwietnia 2017 wynosi łącznie 32,72 zł/m³.

W związku z koniecznością zapewnienia przez gminę spełniania wskaźnika JASPERSA, który wynosi 3% rozporządzalnego dochodu mieszkańców gmina Biały Bór podjęła decyzję o dopłatach do ceny wody i ścieków w wysokości 10,09 zł do 1/m³. A zatem mieszkańcy płacą 22,63 zł/m³, co i tak powoduje przekroczenie wskaźnika o 0,67%. Gmina na 2016 rok zaplanowała 1.085.000 zł na dopłaty z tego tytułu. W latach poprzednich gmina również bardzo duże środki przeznaczała na ten cel. Ponadto, aby zapewnić niższą cenę wody i ścieków, gmina każdego roku zwalnia PWIK z podatku od nieruchomości.

Szczegółowe dane w tym temacie zostały przedstawione w tabeli Nr 52.

Jak wynika z poniższej tabeli na przestrzeni lat 2013-2016 wydatki gminy w celu zmniejszenia ceny wody i ścieków dla mieszkańców kształtują się od 1,42 mln zł do 2,34 mln zł. Gmina rezygnując z tych działań spowodowałaby znaczny wzrost ceny wody i ścieków dla mieszkańców, co byłoby bardzo uciążliwe dla mieszkańców.

Dlatego też dopóki cena wody i ścieków będzie utrzymywała się na podobnym poziomie gmina będzie dokonywała dopłat.

Cena 1m³ wody i ścieków wynosi ok. 33 zł * 3 m³ (średnia miesięczna ilość zużytej wody na 1 osobę) = 99 zł/ za 1 osobę. W przypadku rodziny 4 osobowej wydatek wynosiłby już 396 zł miesięcznie. Tak duże wydatki nie będą możliwe do pokrycia przez mieszkańców.

Tabela Nr 52. ZESTAWIENIE CEN WODY I ŚCIEKÓW, DOPŁAT GMINY I WSKAŹNIKA JASPERSA W LATACH 2012-2016

Lp.	Lata	Cena ogółem za 1 m3 w zł			Kwota płacona przez mieszkańców za 1 m3 w zł			Kwota płacona przez gminę za 1 m3 w zł			Ile wynosi wskaźnik Jaspersa-dochodu rozporządzalnogo na 1 mieszkańca w Gminie Biały Bór w % (górny dopuszczalny limit wynosi 3%)	Dopłaty gminy w zł			Zwolnienie z podatku od nieruchomości w zł	Razem dopłaty i zwolnienie z podatku w zł
		Ogółem	woda	ścieki	Ogółem	woda	ścieki	Ogółem	woda	ścieki		Ogółem	woda	ścieki		
1	2012	24,55	9,07	15,48	15,65	4,84	10,81	8,90	4,23	4,67	?	969 281,23	534 022,49	435 258,74	600 380,00	1 569 661,23
2	2013	29,20	9,60	19,60	18,03	5,57	12,46	11,17	4,03	7,14	4,50	957 608,57	488 645,62	468 962,95	623 103,00	1 580 711,57
3	2014	27,04	9,46	17,58	16,95	5,50	11,45	10,09	3,96	6,13	4,05	1 422 264,09	683 159,74	739 104,35	901 901,00	2 324 165,09
4	2015	32,74	10,48	22,26	22,63	6,51	16,12	10,09	3,96	6,13	5,18	1 123 622,91	537 080,85	586 542,06	303 173,00	1 426 795,91
5	2016*	32,72	10,48	22,24	22,61	6,51	16,10	10,09	3,96	6,13	3,67	1 120 000,00	540 000,00	580 000,00	521 547,19	1 641 547,19

Kolejnym problemem gminy jest zmiana przepisów odnośnie wiatraków. Gmina utraci 3.000.000 zł tytułem inwestycji kompensacyjnych na rzecz mieszkańców. I każdego roku wspomniane 3.360.000 zł. Jednostka samorządu terytorialnego nie jest firmą, która jest w stanie pozyskać nowe środki finansowe w takiej wysokości, szczególnie kiedy zmiany powstają w systemie prawnym kraju, bez żadnej rekompensaty dla gminy.

Problemem, który także wpłynął na pogorszenie sytuacji finansowej gminy jest zmiana przepisów w prawie o ruchu drogowym.

Gmina w poszczególnych latach osiągała następujący dochód netto (dochody pomniejszone o koszty utrzymania straży miejskiej) z nałożonych mandatów:

- a) 2010 r.- 5.687.422,38 zł;
- b) 2011 r. – 4.382.412,72 zł;
- c) 2012 r. – 2.736.495,32 zł;
- d) 2013 r. – 3.686.751,00 zł;
- e) 2014 r. – 1.011.161,19 zł;
- f) 2015 r. – 693.455,04 zł.

Powyższy dochód był przeznaczany na poprawę bezpieczeństwa w gminie i na inwestycje. Dzisiaj tych środków nie będzie.

7. Harmonogram spłaty pożyczki
Tabela nr 53. Harmonogram spłaty pożyczki z Budżetu państwa

Różniczkowanie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Transze	17 342 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raty kapitałowe	-	-	500 000	400 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	442 000
Odszki	-	520 200	520 200	515 200	490 200	481 200	445 200	421 200	397 200	373 200	349 200	325 200	301 200	277 200	253 200	229 200	205 200	181 200	157 200	133 200	109 200	85 200	61 200	37 200	13 200
Stan na koniec roku	17 342 000	17 342 000	16 842 000	16 442 000	15 842 000	15 542 000	14 842 000	14 242 000	13 442 000	12 642 000	11 842 000	11 042 000	10 242 000	9 442 000	8 642 000	7 842 000	7 042 000	6 242 000	5 442 000	4 642 000	3 842 000	3 042 000	2 242 000	1 442 000	642 000

Gmina planuje zaciągnąć pożyczkę z budżetu państwa w wysokości 17 342 000 zł na restrukturyzację zadłużenia gminy. Zaciągnięta pożyczka zostanie spłacony kredyt w wysokości 3 000 000 zł udzielony przez Bank Spółdzielczy w Dąbrowie, zostaną wykupione obligacje w wysokości 12 650 000 zł, zostaną pokryte rozchody z 2016 roku w wysokości 701 546,30 zł oraz zaplanowany deficyt w wysokości 568 053,70 zł. Oprocentowanie kredytu w BS Dąbrowa wynosi na dzień obecny 4,22%, obligacje są oprocentowane w wysokości 3,3%. Dzięki zaciągnięciu pożyczki z budżetu państwa możliwe będzie rozłożenie w inny zadłużenia gminy przewidując raty spłaty, aż do 2040 roku. Taki sposób postępowania pozwoli gminie spłacać z wypracowanych środków raty w poszczególnych latach.

K. Porównanie kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia gminy

Tabela nr 54. Porównanie kosztów kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia

Porównanie kosztów kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia																											
I	Stan kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 30.11.2016	lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
		raty	711 846,30	4 556 000,00	3 756 000,00	1 776 000,00	1 776 000,00	1 802 000,00	1 736 000,00	1 806 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		odsetki	596 513,00	513 558,00	393 557,00	311 597,00	252 251,00	189 238,00	126 828,00	63 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		stan	16 248 000,00	11 662 000,00	8 904 000,00	7 129 000,00	5 352 000,00	3 650 000,00	1 806 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II	Stan kredytów i pożyczek po zaciągnięciu pożyczki z budżetu państwa	lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
		raty	16 351 846,30	386 000,00	606 000,00	426 000,00	826 000,00	832 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	442 000,00
		odsetki	596 513,00	520 932,00	523 558,00	507 837,00	495 126,00	479 253,00	445 200,00	421 200,00	397 200,00	373 200,00	349 200,00	325 200,00	301 200,00	277 200,00	253 200,00	229 200,00	205 200,00	181 200,00	157 200,00	133 200,00	109 200,00	85 200,00	61 200,00	37 200,00	13 200,00
		stan	17 938 000,00	17 562 000,00	16 844 000,00	16 516 000,00	15 932 000,00	14 842 000,00	14 542 000,00	13 242 000,00	12 442 000,00	11 642 000,00	10 842 000,00	10 042 000,00	9 242 000,00	8 442 000,00	7 642 000,00	6 842 000,00	6 042 000,00	5 242 000,00	4 442 000,00	3 642 000,00	2 842 000,00	2 042 000,00	1 242 000,00	442 000,00	0,00
III	RÓŻNICA	lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
		raty	15 650 000,00	-4 250 000,00	-2 180 000,00	-1 350 000,00	-592 000,00	-550 000,00	-592 000,00	-1 000 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00	442 000,00	
		odsetki	0,00	17 404,00	129 939,00	192 000,00	242 928,00	261 050,00	318 175,00	357 300,00	397 200,00	373 200,00	349 200,00	325 200,00	301 200,00	277 200,00	253 200,00	229 200,00	205 200,00	181 200,00	157 200,00	133 200,00	109 200,00	85 200,00	61 200,00	37 200,00	13 200,00
		stan	1 630 000,00	8 890 000,00	8 042 000,00	9 390 000,00	13 342 000,00	11 290 000,00	12 342 000,00	13 242 000,00	12 442 000,00	11 642 000,00	10 842 000,00	10 042 000,00	9 242 000,00	8 442 000,00	7 642 000,00	6 842 000,00	6 042 000,00	5 242 000,00	4 442 000,00	3 642 000,00	2 842 000,00	2 042 000,00	1 242 000,00	442 000,00	0,00

[illegible]

Tabela Nr 55. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA NA LATA 2016-2040

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	2651	2652	2653	2654	2655	2656	2657	2658	2659	2660	2661	2662	2663	2664	2665	2666	2667	2668	2669	2670	2671	2672	2673	2674	2675	2676	2677	2678	2679	2680	2681	2682	2683	2684	2685	2686	2687	2688	2689	2690	2691	2692	2693	2694	2695	2696	2697	2698	2699	2700	2701	2702	2703	2704	2705	2706	2707	2708	2709	2710	2711	2712	2713	2714	2715	2716	2717	2718	2719	2720	2721	2722	2723	2724	2725	2726	2727	2728	2729	2730	2731	2732	2733	2734	2735	2736	2737	2738	2739	2740	2741	2742	2743	2744	2745	2746	2747	2748	2749	2750	2751	2752	2753	2754	2755	2756	2757	2758	2759	2760	2761	2762	2763	2764	2765	2766	2767	2768	2769	2770	2771	2772	2773	2774	2775	2776	2777	2778	2779	2780	2781	2782	2783	2784	2785	2786	2787	2788	2789	2790	2791	2792	2793	2794	2795	2796	2797	2798	2799	2800	2801	2802	2803	2804	2805	2806	2807	2808	2809	2810	2811	2812	2813	2814	2815	2816	2817	2818	2819	2820	2821	2822	2823	2824	2825	2826	2827	2828	2829	2830	2831	2832	2833	2834	2835	2836	2837	2838	2839	2840	2841	2842	2843	2844	2845	2846	2847	2848	2849	2850	2851	2852	2853	2854	2855	2856	2857	2858	2859	2860	2861	2862	2863	2864	2865	2866	2867	2868	2869	2870	2871	2872	2873	2874	2875	2876	2877	2878	2879	2880	2881	2882	2883	2884	2885	2886	2887	2888	2889	2890	2891	2892	2893	2894	2895	2896	2897	2898	2899	2900	2901	2902	2903	2904	2905	2906	2907	2908	2909	2910	2911	2912	2913	2914	2915	2916	2917	2918	2919	2920	2921	2922	2923	2924	2925	2926	2927	2928	2929	2930	2931	2932	2933	2934	2935	2936	2937	2938	2939	2940	2941	2942	2943	2944	2945	2946	2947	2948	2949	2950	2951	2952	2953	2954	2955	2956	2957	2958	2959	2960	2961	2962	2963	2964	2965	2966	2967	2968	2969	2970	2971	2972	2973	2974	2975	2976	2977	2978	2979	2980	2981	2982	2983	2984	2985	2986	2987	2988	2989	2990	2991	2992	2993	2994	2995	2996	2997	2998	2999	3000
1	Wskaznik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			

lp	Wykaz przedsięwzięcia	2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
12.5	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, bez względu na sposób finansowania tych środków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6.1	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, bez względu na sposób finansowania tych środków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7.1	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8.1	Wydatki na skład krajowy w związku z umową o realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Kwoty do zapłaty tytułem zaliczki na poczet kosztów realizacji zadań publicznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.1	Kwoty do zapłaty tytułem zaliczki na poczet kosztów realizacji zadań publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.2	Dochody budżetowe z tytułu dostaw i usług, o okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z tytułu dostaw i usług, o okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z tytułu dostaw i usług, o okresie trwania powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.3	Wyniki z działalności podlegających umowom, o których mowa w art. 146 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.4	Wydatki na opłaty projektów zrealizowanych w ramach budżetu państwa, o których mowa w art. 146 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.5	Wydatki na opłaty projektów zrealizowanych w ramach budżetu państwa, o których mowa w art. 146 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.6	Wydatki na opłaty projektów zrealizowanych w ramach budżetu państwa, o których mowa w art. 146 ustawy o działalności leczniczej	0,																									

p. 102